

SAMMEN OM PSYKIATRI

*Udfordringer, opmærksomhedspunkter
og initiativer fremadrettet*

Socialdirektørforum d. 12 5.2021 kl 9.00
Maja Enggaard Jensen & Lars Schubert
Projektledere

Disposition

- Aktuel status og generelle udfordringer i samarbejdet
- Opmærksomhedspunkter
- Hvad er der brug for fremadrettet for at sikre synlighed og robust samarbejdsstruktur?

Maja Enggaard Jensen & Lars Schubert

Projektledere

Status

Situation 1 Under forberedelse: Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Langeland, Ærø og Kolding. Forventet opstart efter sommerferien

Situation 2 Opstart aftalt: Kapacitet under klargøring i Fredericia. Vejle, Billund og Nyborg er klar.

Situation 3 Forløb i gang: Sønderborg, Middelfart, Kerteminde og Nordfyns

Situation 4 Projekt videreført: Odense, Aabenraa, Haderslev, Assens, Vejen, Varde, Esbjerg, Fanø og Tønder.

Indtil nu har alle kommuner med gennemført forløb valgt at videreføre (9/22) = 40%

Generelle udfordringer

- Stort engagement men manglende synlighed og udbredelse af kendskab til Sammen om Psykiatri. Svækker borgernes muligheder for forløb (risiko for færre henvisninger)
- Udskiftning af vigtige nøglepersoner gør samarbejdsstrukturen sårbar og ustabil (risiko for svækket kvalitet og effektivitet)
- Kapacitetsudfordringer. Generelt højt arbejdspress og mange ting er i gang samtidig. Kamp om tid, ressourcer og opmærksomhed (risiko for svækket effektivitet, kvalitet og effekt)
- Manglende formalisering af samarbejdet gør samarbejdet og borgernes muligheder for personafhængig

Opmærksomhedspunkter

- Vi er kommet rigtig langt med at *etablere* samarbejdsstrukturen og det ser ud til at virke godt for borgerne

MEN....

- Mangler information og viden om, hvad Sammen om Psykiatri er i flere kommunale afdelinger og enheder
- Mangler dybere forankring, formalisering og synlighed af samarbejdet
- Ledelsesopgaven med at sikre tydelighed, synlighed og beskrivelse af vigtige opgaver, funktioner og arbejdsgange i Sammen om Psykiatri

OPMÆRKSOMHED

Hvad er der behov for fremadrettet?

- Samarbejdsaftale mellem Socialdirektørforum og Psykiatrisygehuset
- Behov for at kunne rådgive, facilitere og kompetenceudvikle de lokale Sammen om Psykiatri
- At modellen bliver en del af kommunens og regionens **politik** på området
- At samarbejdsfora bliver en formaliseret del af kommunens og regionens borgerrettede **tilbud** til målgruppen
- Fremadrettet ønske om fælles fokus på forebyggelse af tvangsindlæggelser (databaseret indsats)

Maja Enggaard Jensen & Lars Schubert

Projektledere

Hvad kan samarbejdsmodellen?

1. En samarbejdsstruktur

De rigtige skal være sammen på samme tid...

- Tydelige roller og ansvar
- Ledelseskompentence og myndighed
- Mødekadence/rette deltagere

2. En samarbejdstilgang

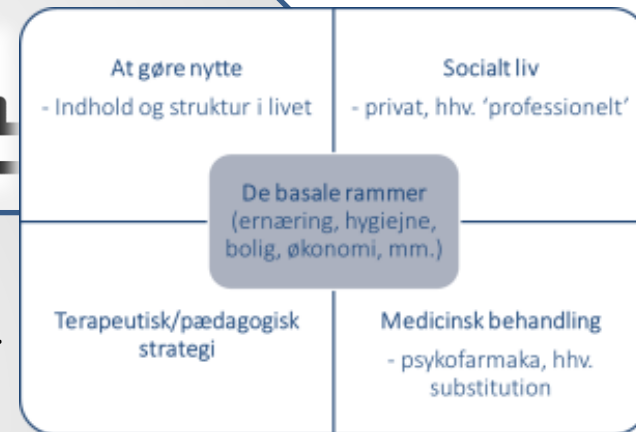

Fælles forståelse, fælles handlemuligheder...

- Gensidige relationer
- Fælles forståelser
- Handlemuligheder om mål
- Opfølgning

Indsatsmatrix

EKTION STILSYN
TILSYNSPRAKSIS?

Årsrapport 2020

Socialtils

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A · 5750 Ringe · 72 53 19 00

socialtilsynsyd@fmk.dk

www.socialtilsynsyd.dk

Marts 2021

Oplag: 3.000 stk.

Indhold

Forord: Et år med covid-19 – men også med tid til tilsynsmæssige refleksioner og fornyelse	4
<i>Af tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen</i>	
Hvad hvis covid-19 bliver meget alvorlig og meget langvarig?	6
<i>Tilsynskonsulent på familieplejeområdet:</i>	
Situationen var ny for os alle	12
<i>Tilsynskonsulent på tilbudsområdet:</i>	
De udarbejdede plan A, B og C	15
En sagsbehandlingstid i særklasse	16
Kvalitetsmodellen – forståelse, tilgang og indhold	18
Proces og afrapportering ved tilsynsbesøg på tilbud forenkles	24
Tilbudsleder og tilsynschef 'taler' sammen om ændringerne	26
Klare, velbegrundede og veldokumenterede tekster er vigtige – men lettere sagt end gjort	30
<i>Tilsynskonsulent på tilbudsområdet:</i>	
I mine tekster var der tidligere alt for meget rum for fortolkning	32
<i>Tilsynskonsulent på familieplejeområdet:</i>	
Tidligere blev tilsynsrapporten mit referat af tilsynsbesøget	33
Økonomisk tilsyn med tilbud – hvad indebærer det?	34
Overholdelse af tidsfrister halter – og hvad så?	41
Stikprøver af plejefamiliers økonomi fungerer efter hensigten	42
Rekruttering af nye tilsynskonsulenter – en specialopgave	46
<i>Nyansat tilsynskonsulent:</i>	
Ansættelsesproces – både voldsom og ret interessant	49
Socialtilsyn Syd – fortalt med tal	50
Socialtilsyn Syd – indtægter i 2020	55
STS+ – Vi kan mere, end vi skal	56

Et år med covid-19 – men også med tid til tilsynsmæssige refleksioner og fornyelse

Af tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen

Covid-19. Kvalitetsmodel. Økonomisk tilsyn. Det er hovedoverskrifterne i Årsrapport 2020 fra Socialtilsyn Syd. Og først kom covid-19!

Covid-19 blev – og er fortsat – en slags faglig og organisatorisk stresstest af både Socialtilsyn Syd og de tilbud og plejefamilier, vi fører tilsyn med. Socialtilsyn Syds erfaringer med og overvejelser om, hvordan virussen påvirkede tilbud, plejefamilier og tilsynet med disse i det første halve år af 2020, kan man læse mere om i flere artikler i denne årsrapport. Men helt indledningsvis kan jeg som en generel overvejelse af både kvaliteten og den faglige og organisatoriske udvikling i de forskellige typer af tilbud konstatere, at hvis stesstesten også kan opfattes som en slags eksamen, så er den bestået med udmærkelse.

Både plejefamilier og tilbud viste generelt under den første lockdown i foråret 2020 stor evne til både faglig og organisatorisk omstilling i deres fokus på at bevare kvaliteten i tilbuddet overfor borgerne. Det blev de fleste steder en noget anderledes hverdag, man stillede op med. Men bestemt en hverdag, som de selv – og vi som tilsyn – kunne stå inde for fagligt. Nogle gange var den vel nok knapt så indholdsrig som normalt – men enkelte gange blev borgernes trivsel ligefrem bedre af de ændrede vilkår. Alt i alt kan det med det samme konstateres, at kvaliteten generelt har været god i 2020 på de tilbud, som Socialtilsyn Syd fører tilsyn med.

Men alt var jo ikke covid-19. I Socialtilsyn Syd havde vi fra årets begyndelse planlagt en større omlægning af den måde, vi afrapporterer fra tilsynsbesøg på tilbudsområdet på. En lignende omlægning foretog vi i 2016/17 på plejefamilieområdet. Omlægningen skulle finde sted fra medio marts i sammenhæng med, at vi overgik fra et gammelt it-fagsystem til et nyt, som gav mere fleksible muligheder for afrapportering.

Og vel blev de interne processer noget mere kaotiske af, at statsministeren i samme uge valgte at 'trykke fuldt stop', og vel blev det i de efterfølgende måneder også lidt mere udfordrende at iværksætte den planlagte omlægning. Men set i bakspejlet er omlægningen alligevel lykkedes nogenlunde som planlagt. Man kan læse meget mere om både selve forløbet, tankerne bag og tilbuddenes reaktioner i artiklerne under temaet om kvalitetsmodellen.

Som man også kan læse, foregik dette arbejde sideløbende med, at vi tog et ordentlig livtag med kvalitetsmodellen. Vi genlæste og gentænkte modellen i dybden og fik dermed nye indsigter og forståelser af det, der udgør vores tilsynsfaglige værktøjskasse. Ikke at vi nogensinde bliver færdige med det – men vi er kommet langt.

Socialtilsyn Syd har også valgt at gøre det økonomiske tilsyn til et tema i denne årsrapport. Det har vi valgt som et bidrag – og en slags

tilsynsfaglig kommentar – til den politiske debat og forhandling om socialtilsynenes økonomiske tilsyn, som har stået på, siden der i foråret 2018 blev udgivet en større evaluering af, hvordan socialtilsynene var kommet fra start i 2014. ”Flere muskler til socialtilsynet” er det nogle gange blevet formuleret som, når de mange – og til tider komplicerede – forhold omkring det økonomiske tilsyn har skullet sammenfattes til et slogan.

I artiklerne om det økonomiske tilsyn beskriver vi, hvordan vi så at sige bruger de muskler, vi allerede har. Måske kan dette stadig nå at blive et lille baggrundsbidrag til de politiske forhandlinger, som jo ad flere omgange siden 2018 er blevet både sat på pause og genoptaget.

Endelig har vi skrevet en lille artikel om, at det er glædeligt, at mange gerne vil arbejde hos Socialtilsyn Syd, og om, hvordan vi gør os umage med hver gang at ansætte de bedst kvalificerede tilsynskonsulenter.

Årsrapporten har også de sædvanlige oplysninger om regnskab og tilsynsaktiviteter – og en bagside, hvor vi som sædvanlig gør opmærksom på vores salg af konsulentytelser i tilknytning til tilsynsarbejdet.

God læselyst.

Venlig hilsen
Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

Hvad hvis covid-19 situationen bliver **meget alvorlig og meget langvarig?**

Med nedlukningen af Danmark den 11. marts blev Socialtilsyn Syd katapulteret ind i ukendt territorium. For hvordan fører man tilsyn, når en ny virus raser? Og hvordan forbereder man sig på, at situationen kan gå fra slem til meget værre?

Da statsminister Mette Frederiksen på et højt usædvanligt og dramatisk pressemøde onsdag den 11. marts effektivt lukkede store dele af Danmark ned, skulle Socialtilsyn Syd – som så mange andre – til at finde ud af, hvordan det skulle forholde sig til den nye virkelighed.

På en måde var det meget enkelt – i hvert fald juridisk. For ingen – hverken regeringen eller kommunalbestyrelsen – gav Socialtilsyn Syd påbud om at indstille sin tilsynsaktivitet. Så som tilsynschefen allerede samme aften meddelte sine medarbejdere i en mail, har socialtilsynene ”en vigtig opgave at varetage, mens samfundet lukker ned”. Men hvilken opgave, hvordan – og hvor længe? Det var der ingen nødplan i skuffen, der kunne hjælpe tilsynet med at få klarhed over.

På det praktiske plan gav noget sig selv i disse første dage af nedlukningen. Socialtilsyn Syd

valgte – som de øvrige socialtilsyn – allerede dagen efter at følge politikernes og myndighedernes anbefaling om at arbejde hjemmefra. Derudover aflystes alle fysiske tilsynsbesøg i to uger. Men med en understregning af, at Socialtilsyn Syd ikke lukkede ned – kun tilpasse sine tilsynsaktiviteter og tilsynsformer til den ændrede virkelighed. Og at medarbejderne fortsat skulle bruge deres professionelle dømmekraft, for at Socialtilsyn Syd fortsat kunne leve op til sin tilsynsforpligtelse – og at det helt ekstraordinært kunne blive nødvendigt med fysiske besøg, fx i tilfælde af alvorlige whistleblows.

Ukendt land og telefonkæde

Imens fortsatte drøftelsen af, hvordan man skulle gribe tilsynsopgaven an, internt i Socialtilsyn Syd. Hvordan skal man stå på mål for, at tilbud og plejefamilier har den fornødne kvalitet, når man ikke tager på tilsynsbesøg og ansigt til

ansigt taler med borgere, plejebørn, medarbejdere, ledere, plejefamilier, pårørende og andre informanter? I dag, hvor alle ved, at selve nedlukningen i foråret kun varede godt fire uger, og at der kom meget lidt coronasmitte på Socialtilsyn Syds tilbud, er det nemt at anvise praktiske løsninger på en fire-ugers tilsynsaktivitet uden fysiske besøg. Men i de første dage efter det historiske pressemøde så både medarbejdere og ledelse ind i ukendt land, hvor ingen kunne sige noget kvalificeret om omfanget af smitten, hverken blandt borgere, plejebørn, egne medarbejdere, tilbudsmedarbejdere eller plejefamilier – og hvor rapporter fra de værst ramte områder i udlandet udgjorde et dystert baggrundstæppe bag drøftelserne om, hvor alvorligt det i værste fald kunne blive, og hvordan et sådant scenarie skulle forvaltes.

Udover at medarbejderne havde arbejdsopgaver med at skrive rapporter på baggrund af tidligere tilsynsbesøg og andre typer af 'kontorarbejde', stod det hurtigt klart, at Socialtilsyn Syd fortsat skulle indhente relevant information fra tilbud og plejefamilier, så man kunne 'tage temperaturen' på, hvordan tingene udviklede sig. Enkelte medarbejdere forsøgte sig med at bede om en skriftlig tilbagemelding fra tilbud om, hvordan de agtede at gribe den nye virkelighed an – men fik den reaktion, at tiden og arbejdspresset ikke var til skriftlige 'redegørelser'.

Ideen om en telefonkæde modnedes. Kvalitetsmodellen blev gransket. På tilbudsområdet blev de ni indikatorer valgt ud, der bedst kunne sige noget om kvaliteten set i lyset af de udfordringer, tilbuddene stod i. På familieplejeområdet rettedes opmærksomheden på familiedynamik, familiestruktur og kompetencer – men med understregning af, at alt selvfølgelig kunne komme i spil. Skemaer blev udarbejdet og sendt rundt til alle medarbejdere.

De næste 3–4 uger (inklusive påsken) stod i telefonopringningernes tegn. Alle plejefamilier og tilbud blev ringet op, og det blev understreget fra ledelsen, at den risikobaserede tilgang fortsat var gældende: Hørte tilsynskonsulenten noget, der gav anledning til bekymring for kvaliteten, så var fysiske tilsynsbesøg efter aftale med ledelsen fortsat en relevant mulighed.

Reaktioner fra plejefamilier og tilbud

Reaktionerne på opbringningerne var lidt

forskellige for tilbud og plejefamilier og afspejlede, at hverdagen i de to typer af tilbud så meget forskellig ud under corona-nedlukningen.

Plejefamilier står – også når der ikke er corona – meget alene med deres arbejde. Så de tog beredvilligt imod lejligheden til at fortælle Socialtilsyn Syd, hvordan de håndterede denne særlige tid. Hverdagen for de fleste plejefamilier var vendt på hovedet. Plejebørnene var hjemme hele dagen. Der skulle organiseres hjemmeundervisning, og plejeforældrenes 'alenetid', der i normale tider bliver brugt til alt fra strukturering af hverdagen til indkøb og andre praktiske gøremål, var forsvundet. Mange plejefamilier var udfordret på de fysiske rammer med plejebørn med forskellige vanskeligheder, der ikke var vant til at tilbringe alle døgnets timer sammen. Sommerhuse og forøget brug af udendørs aktiviteter blev løsningen for mange. Der var udfordringer i forhold til samvær, fx uklarhed om rammerne for afholdelse af samværet og usikkerhed omkring forvaltningen af coronarestriktionerne under samværet. Men i det store hele var det ikke den fortælling, der mødte tilsynskonsulenterne, når de ringede rundt. Det var fortællingen om, at plejefamilierne løste problemerne og fik skabt strukturer, der fungerede. Rigtigt mange plejefamilier fortalte også, at det gav plejebørnene en ny ro, at alle var hjemme. Mange plejebørn profiterede af tiden med fjern- og hjemmeundervisning, mange ture i skoven og få mennesker omkring sig. I de få familier, hvor der var udfordringer, var det ikke coronanedlukningen i sig selv, der forårsagede dem, men den forstærkede dem nok.

Telefonkæden gav overblik, og de steder, hvor der var brug for det, var telefonkontakten tættere. Der var i de fire uger, nedlukningen varede, ikke behov for fysiske besøg blandt plejefamilier. Men kreativiteten kom i spil – fx da en plejefar med sin tablet i hånden gik rundt og 'viste' tilsynskonsulenten de fysiske rammer. Selvfølgelig hang det i luften og i nogle af telefondialogerne, at det, der lige da følte hyggeligt og rart, måske ikke ville blive ved med at være det over tid – men den fase blev alle forskånet for.

Stor kreativitet i hverdagen

På tilbudsområdet var situationen mere kompleks. Mange væresteder og dagtilbud var lukket ned, hvilket gav ekstra pres på de botilbud uden eget dagtilbud, hvis borgere nu var hjemme hele døgnet. Nogle tilbud fik travlt med at

overveje at følge myndighedernes opfordring til at udvide deres kapacitet. Tilbud med flere afdelinger organiserede sig afdelingsvist, så de kunne isolere smitten, hvis den brød ud ét sted. Kort sagt: der blev knoklet. Samtidig ringede Socialtilsyn Syd..! I den situation var der nogle få tilbud, der ikke var ret imødekommende, og hvor Socialtilsyn Syd var nødt til overfor enkelte driftsherrer at understrege, at ligesom de havde en opgave at løse, så havde Socialtilsyn Syd det også.

På trods af arbejdspresset på tilbuddene lykkedes det tilsynskonsulenterne at få talt med stort set alle tilbud – bortset fra dem, der var lukket ned. To gange endda. Det lykkedes dem også, at danne sig et overblik over, hvordan situationen så ud, hvordan tilbuddene klarede

bemandingen, og hvad de gjorde for at sikre borgernes hverdag. I begge runder var gennemsnitscoren på de ni indikatorer 4,9. Det var indtrykket fra telefonsamtalerne med enten ledere eller medarbejdere, at tilbuddene med stor kreativitet formåede at ændre deres hverdag ud fra de vilkår, de var underlagt, på en måde så borgerne stadig trivedes. En af tilbuddenes største udfordringer, nemlig hvordan de skulle håndtere borgernes og pårørendes fysiske kontakt, berørte ikke Socialtilsyn Syd direkte – selvom man i et enkelt tilfælde var ude i en håndfast vejledning om, at et tilbud ikke kunne forhindre borgerne i at komme hjem.

Der blev talt meget i Socialtilsyn Syd om, hvad der skulle til for at ty til et fysisk tilsynsbesøg, men der var intet i telefonopringningerne, der

Ingen henvendelser med økonomispørgsmål grundet covid-19

Rigtigt mange tilbud var under lockdown meget kreative og innovative i deres forsøg på at sikre borgernes trivsel gennem forskellige former for aktiviteter. Mange dagtilbud måtte lukke ned, og mange botilbud fx med borgere, der ikke længere kunne komme i dagtilbud, havde personalemæssige udfordringer. Herudover kommer udgifter til værnemidler mm.

Tilbud har via lov om socialtilsyn § 12 pligt til af egen drift at meddele socialtilsynet om væsentlige ændringer i økonomien. Dette *kunne* fx ske ved en anmodning om godkendelse af et revideret budget for 2020. Dette er ikke sket. Der har heller ikke henover året været en masse forespørgsler til Socialtilsyn Syd fra tilbuddene om, hvordan ekstraudgifter derudover kan håndteres.

Socialtilsyn Syd vil naturligvis følge økonomien i tilbuddene opmærksomt – også 'post corona' – og særligt følge, om der vedvarende er de fornødne ressourcer til målgruppen, når et evt. underskud fra 2020 og måske også 2021 over de kommende år så at sige skal hentes hjem igen via enten forhøjede takster eller lavere driftsomkostninger.

krævede ekstraordinære tiltag fra tilsynskonsulenterne. Et enkelt planlagt (og nødvendigt) tilsynsbesøg blev gennemført på Facetime.

Der blev også talt meget om, hvorvidt udmeldte besøgsrestriktioner på tilbud egentlig også omfattede tilsynskonsulenter. Det gjorde de naturligvis ikke. Men i en situation med stor usikkerhed, mange informationsstrømme og stort arbejdspress tog det en del intern dialog at nå den konklusion og at kommunikere både denne og begrundelsen for den klart og tydeligt til alle tilsynskonsulenter, så at de kunne svare for sig, hvis nogen anfægtede, at de mødte op på et tilbud.

Hverdag på ny – og så alligevel...

... Og så er vi nået til den 23.-24.-25. april, hvor tingene skiftede fra dag til dag. Den første tilsynskonsulent tog den 23. april på et fysisk tilsynsbesøg på et tilbud. Stort set samtidig fik alle medarbejdere i Socialtilsyn Syd en mail fra ledelsen om, at der covid-19-mæssigt intet nyt var at berette endnu, og at de få besøg, ”vi ud fra en konkret, påtrængende risikovurdering er begyndt at afvikle, skal vi naturligvis fortsætte med.” Men allerede dagen efter måtte han skrive en ny og anderledes mail om, at der var indgået en politisk aftale, hvori var besluttet, at ”Familieretshuset, Ankestyrelsen [og] socialtilsynene [...], som har varetaget deres opgaver hjemmefra, gradvist igen skal varetage deres arbejdsopgaver som normalt.” For uagtet at politiske aftaler ikke i sig selv har nogen retsvirkning for en tilsynsmyndighed, så er en vis politisk lydhørhed i en sådan situation afgørende for, at alt kan forløbe så godt som muligt.

Fra den 25. april begyndte hverdagen og de fysiske tilsynsbesøg derfor så småt igen at indfinde sig i Socialtilsyn Syd. Selvom Socialtilsyn Syds medarbejdere indimellem blev mødt med sætningen: ”Hvorfor kommer I, vi må jo ikke få besøg.”

Hverdagen så dog lidt anderledes ud, end før coronaen holdt sit indtog. For de retningslinjer om forebyggelse af smitte, som direktionen i Faaborg-Midtfyn Kommune allerede sendte ud i begyndelsen af marts, var selvfølgelig stadig gældende under fysiske tilsynsbesøg. På Socialtilsyn Syd fortolket på den måde, at den enkelte tilsynskonsulent var – og er – ansvarlig

for at afgøre, hvordan han eller hun vil forholde sig i mødet med den enkelte plejefamilie og det enkelte tilbud. Der kom intet generelt krav om mundbind eller handsker, ingen restriktioner i antallet af besøg eller personer, tilsynskonsulenten taler med – eller krav om helt eller delvist at skifte tøj mellem besøgene.

Først efter sommerferien var tilsynsbesøgsaktiviteterne genetableret i noget, der lignede normalt omfang.

Mod årets slutning – d. 16. december for at være helt præcis – blev der igen i Socialtilsyn Syd iværksat et coronarelateret 'besøgsstop'. Ikke

et fuldt besøgsstop – men et blødt et af slagsen, hvor al den fysiske kontakt, der kunne undgås eller udsættes, blev standset. Dette bløde besøgsstop løb ind i 2021 og er i skrivende stund ikke afsluttet. Så dermed afsluttes denne coronaartikel med en lille tilsynsfaglig 'clifhanger', som forhåbentlig kan forløses på en god måde i årsrapporten for 2021.

Situationen var ny for os alle

Selvom en opringning fra Socialtilsyn Syd er lig med kontrol, tog alle 57 plejefamilier, som tilsynskonsulenten ringede til under nedlukningen godt imod opringningen.

- Jeg var da spændt på, hvad plejefamilierne ville fortælle mig om deres situation under lockdown. Det siger en af de tilsynskonsulenter i Socialtilsyn Syd, der fra omkring midt i marts og fire uger frem konverterede deres normale tilsynsaktiviteter med skemalagte telefonopringninger til plejefamilierne.

Tilsynskonsulenten havde forinden – som sine kolleger – fået en mail fra ledelsen om, at de skulle arbejde hjemmefra. Kort efter kom beskeden om, at alle Socialtilsyn Syds godt 1500 plejefamilier i ugerne efter skulle have en telefonopringning fra en tilsynskonsulent. Her ville opgaven både være generelt at vurdere plejefamiliens kvalitet, som havde det været et almindeligt fysisk tilsynsbesøg. Og at gå i dialog med plejefamilien om, hvordan de håndterede den særlige situation, de stod i – med ekstra fokus på familiestruktur, familiedynamik og kompetencer. Det blev understreget, at den risikobaserede tilgang fortsat var udgangspunktet. Var der derfor noget bekymrende, kunne et fysisk besøg fortsat komme på tale.

- Jeg varslede ikke plejefamilierne om, at jeg ville ringe. Men jeg havde på forhånd gjort mig nogle tanker om deres mulige udfordringer. Om de havde børn med store sociale vanskeligheder, mange plejebørn med forskelligartede behov eller kun lidt fysisk plads, siger tilsynskonsulenten.

Ro og fordybelse

Alle plejefamilierne tog godt imod tilsynskonsulentens opringning. Det forbausede ikke konsulenten. Det gjorde det derimod, at plejefamilierne ikke fyldte samtalen med de ekstra udfordringer, som tilsynskonsulenten havde forventet, situationen ville afstedkomme. Det

typiske var, at plejefamilierne lynhurtigt havde fået lavet en dagstruktur med lektier, 'frikvarterer', udeaktiviteter mm. Samtidig fortalte cirka halvdelen af plejeforældrene, at deres plejebørn var faldet meget mere til ro, fordi de ikke skulle afsted i skole hver dag og overholde forskellige aftaler. Rigtigt mange plejeforældre oplevede, at deres plejebørn bedre kunne fordybe sig i leg. Enkelte beskrev et tydeligt ryk læringsmæssig i stavning og læsning.

- Ud fra det, de oplyste mig om, var jeg ikke bekymret for kvaliteten. Det bestyrkede mig også, at jeg ringede på alle tider af dagen og fangede plejefamilierne lige dér, hvor de var.

Nogle plejefamilier sagde ligeud, at de klarede skærene, men at situationen ikke var holdbar på lang sigt. Fx en plejefamilie med flere børn med meget forskellige behov. På kort sigt gik det ved hjælp af en masse nye udendørs legeredskaber. Men hvis nedlukningen havde været ved, kunne det være blevet en større udfordring.

Det gjorde nedlukningen som bekendt ikke. Så havde plejefamilien med de nye udendørs legeredskaber været en af de første til en opringning nr. 2. I stedet blev det en form for hverdag for Socialtilsyn Syd, og tilsynskonsulenten genoptog sine fysiske besøg. I forårs- og sommerperioden blev det til en del udendørs tilsyn og også kortere tilsynsbesøg, hvis det var muligt. Gradvist er tilsynsbesøgene blevet normaliseret.

- Både på anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg afstemmes coronaforholdsreglerne. Jeg fortæller, at jeg har sprittet hænder og vil holde afstand. Jeg beder dem også om at sidde forskudt for mig ved bordet, og jeg orienterer dem

”

Ud fra det, de oplyste mig om, var jeg ikke bekymret for kvaliteten. Det bestyrkede mig også, at jeg ringede på alle tider af dagen og fangede plejefamilierne lige dér, hvor de var.

Tilsynskonsulent hos Socialtilsyn Syd

om, at jeg vil røre ved så lidt som muligt, mens jeg er i deres hjem, siger tilsynskonsulenten.

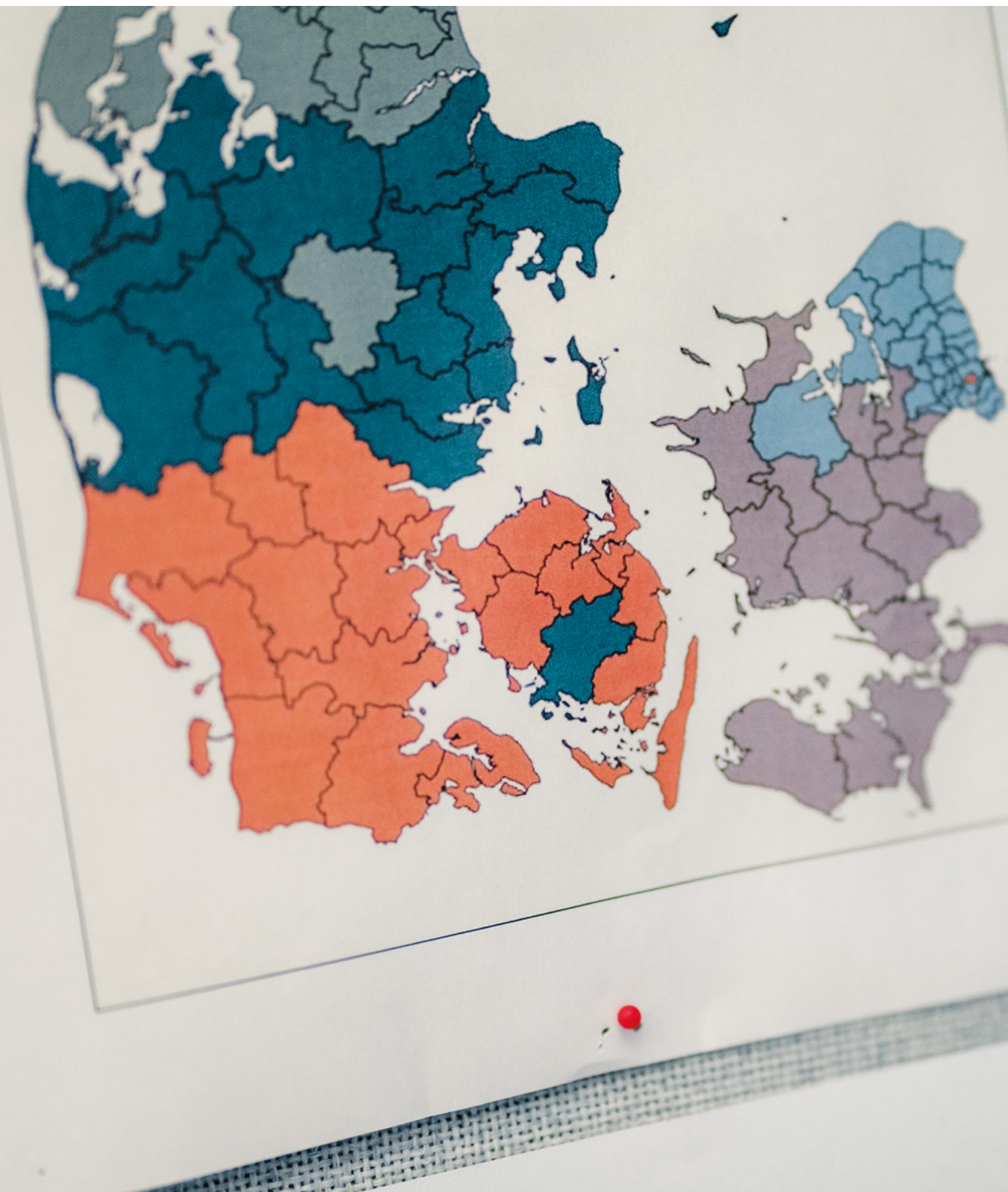
En ny refleksion

Coronaen har – interessant nok – givet et ekstra observationselement under tilsynsbesøg: Hvordan håndterer plejeforældrene, når et plejebarn impulsivt og i begejstring kommer alt for tæt på tilsynskonsulenten.

- Det giver noget ekstra at se, hvor respektfuldt en plejeforælder guider et plejebarn. Også fordi det er noget særligt, at det handler om kontakten med en myndighedsperson, siger tilsynskonsulenten.

Personligt har corona også givet tilsynskonsulenten en ekstra refleksion. Den handler om, hvad en plejefamilie – måske – skal have af overskydende ressourcer og kompetencer til at håndtere det ekstraordinære.

- Skal plejefamilier generelt have et stort overskud at trække på både i forhold til plejebørnenes udfordringer, egen trivsel og samarbejde med pårørende og professionelle, så bægeret ikke løber over i en krisesituation? Eller er det umuligt at stille det sådan op? Det har jeg spekuleret en del over i de måneder, der er gået, siger tilsynskonsulenten.

De udarbejdede plan A, B og C

De 11 meget forskellige tilbud, tilsynskonsulenten ringede til under nedlukningen, tog situationen roligt. ”Vi finder ud af det,” var holdningen.

Pavilloner i haven, der fungerede som dagtilbud. Tilbud, der organiserede udekørende teams med mad og medicin til borgerne. Frivillige, der stod udenfor tilbuddet og sang. Personale fra et lukket dagtilbud, der kom og gik ture med beboerne på botilbuddet.

Kreativiteten var stor på tilbuddene under nedlukningen. Det var denne kreativitet, tilsynskonsulenten mødte under sin rundringning. Plus et ønske fra tilbuddene om at betrygge Socialtilsyn Syd i, at de nok skulle passe godt på borgerne. Tilbuddene var glade for, at socialtilsynet ringede. ”Selvfølgelig har vi tid til at tale med jer,” lød det.

- Jeg havde overhovedet ingen tilbud, der var utilfredse med, at vi ringede og tog deres tid. Selvfølgelig var nogle mere snakkesalige end andre. Og mange havde spørgsmål, som der ingen svar var på, siger tilsynskonsulenten.

Mange geniale påfund

Der gik kun kort tid fra pressemødet med statsminister Mette Frederiksen den 11. marts, til Socialtilsyn Syd lagde sig fast på modellen med telefonkæder. På tilbudsområdet blev der udarbejdet et skema med spørgsmål ud fra ni af kvalitetsmodellens indikatorer. Indikatorer, der var særligt relevante under en corona-nedlukning.

Tilsynskonsulenten skulle ringe til 11 tilbud med en række afdelinger under sig – i alt cirka 23 enheder. Døgntilbud, botilbud, enkeltmandsprojekter og et enkelt kvindekrisetilbud. Udover en gennemgang af de ni spørgsmål og de mange kreative aktiviteter, som tilbuddene havde stor fortællelyst omkring, hørte tilsynskonsulenten også en del om borgere, der profiterede af at have en stille og rolig hverdag hjemme på tilbuddet.

- Nogle samtaler tog en halv time, andre fem kvarter. Rekorden var halvanden time. Jeg var imponeret over den måde, tilbuddene forvaltede et så voldsomt indgreb i deres hverdag og udarbejdede en plan A, B og C på. Jeg hørte om mange geniale påfund, og der var megen positiv energi på at sørge for at gøre det bedst muligt for borgerne. Jeg var overhovedet ikke bekymret for kvaliteten, siger tilsynskonsulenten.

Et enkelt whistleblow blev det til under nedlukningen. Nogle borgere ringede og fortalte, at der på et tilbud var blevet hængt nogle retningslinjer op, de ikke var blevet inddraget i. Men intet, der betød, at tilsynskonsulenten var nødt til at tage på et fysisk besøg.

- Vi har forholdt os til vores tilsynspraksis, blot på en anden måde, siger hun.

Mundbind og respekt

Efter cirka fire uger blev det så småt hverdag igen. Da de fysiske tilsynsbesøg kom i gang, oplevede tilsynskonsulenten nogle tilbud, der passede rigtig godt på, at alle retningslinjer under besøgene blev overholdt. Også tilbud, der ikke var – og stadig ikke er – så vilde med, at der kom mere end én tilsynskonsulent ad gangen. Tilsynskonsulenten har mundbind på dér, hvor tilbuddene beder om det, og selvfølgelig altid, når vedkommende er inde i en borgers lejlighed.

- Nogle steder bliver jeg også bedt om at tage særlige hensyn, fx ikke at tale med borgere, der er meget bange for at få corona. Det har jeg stor respekt for. Men selvfølgelig ville jeg følge op, hvis jeg fik fornemmelsen af, at der var noget bekymrende på spil, siger tilsynskonsulenten.

En sagsbehandlingstid i særklasse

24 timer. Det var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sociale tilbud, der under nedlukningen i foråret tog på sig at levere ekstra kapacitet, hvis det skulle blive nødvendigt.

Forsorgshjem, kvindekrisecentre, aflastnings-tilbud og døgninstitutioner. Mange forskellige typer af sociale tilbud begyndte med det samme at røre på sig, da det stod klart i marts, at Danmark måske stod overfor en større coronakrise. De så, at der kunne blive behov for alt fra ekstra sengepladser for covid-19-ramte hjemløse og pladser på kvindekrisecentre for kvinder, hvor situationen i hjemmet eskalerede på grund af coronaen, til særlige pavilloner med mulighed for at have syge socialt udsatte i isolation.

For de sociale tilbud var det en samfundsopgave, de tog på sig. For Socialtilsyn Syd blev det i første omgang en administrativ opgave at sørge for, at de ansøgninger, tilbuddene udarbejdede, hurtigt kunne behandles.

Social- og Indenrigsministeriet åbnede i en bekendtgørelse for den mulighed, at ansøgningerne med det samme blev behandlet som *fravigelser* og ikke først skulle gennem den normale vurdering af, om de kunne godkendes som generelle ændringer. Bekendtgørelsen gav mening al den stund, alle tilbuddene søgte om noget, de ellers ikke ville have søgt om.

Fagligheden ikke sat over styr

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 18. marts kl. 10, og samme formiddag vejledte Socialtilsyn Syd på sin hjemmeside om den særlige mulighed. På det tidspunkt lå der allerede to

ansøgninger fra henholdsvis et forsorgshjem og et krisecenter, og i løbet af de næste 14 dag tikkede der endnu 15 ansøgninger ind.

Proceduren var den samme hver gang. Ansøgningen blev screenet af tilsynskonsulenter fra godkendelsesteamet, herefter fulgte et telefoninterview og et interview over Skype eller Facetime til 'besigtigelse' af de fysiske rammer. Med andre ord var der en faglig sagsbehandling, der bare udmærkede sig ved at gå rigtigt, rigtigt hurtigt. 24 timer i gennemsnit – hvilket dækkede over, at de hurtigste tog fire-fem timer, og de længste to dage. Når det gælder, kan det gå rigtigt stærkt, også uden at fagligheden sættes til side. Sagsbehandlingen afdækkede i alle tilfælde, at tilbuddene havde tænkt grundigt over, hvordan de skulle tilrettelægge processen, hvad enten det drejede sig om at leje en etage på et hotel, inddrage egne fysiske rammer til nødhospital, opstille to midlertidige beboelsesvogne til isolationspladser eller omrokere fysiske rammer til spredning af borgere i isolation.

Som alle ved, udviklede krisen sig ikke så voldsomt i foråret 2020, som den kunne have gjort. De fleste af de ekstra pladser blev der aldrig brug for. De fleste ændringer blev godkendt til at vare 3–4 uger, og de sidste udløb den 30. juni, jf. bekendtgørelsen.

STS vil være

Garant
for kvaliteten og
fagligheden

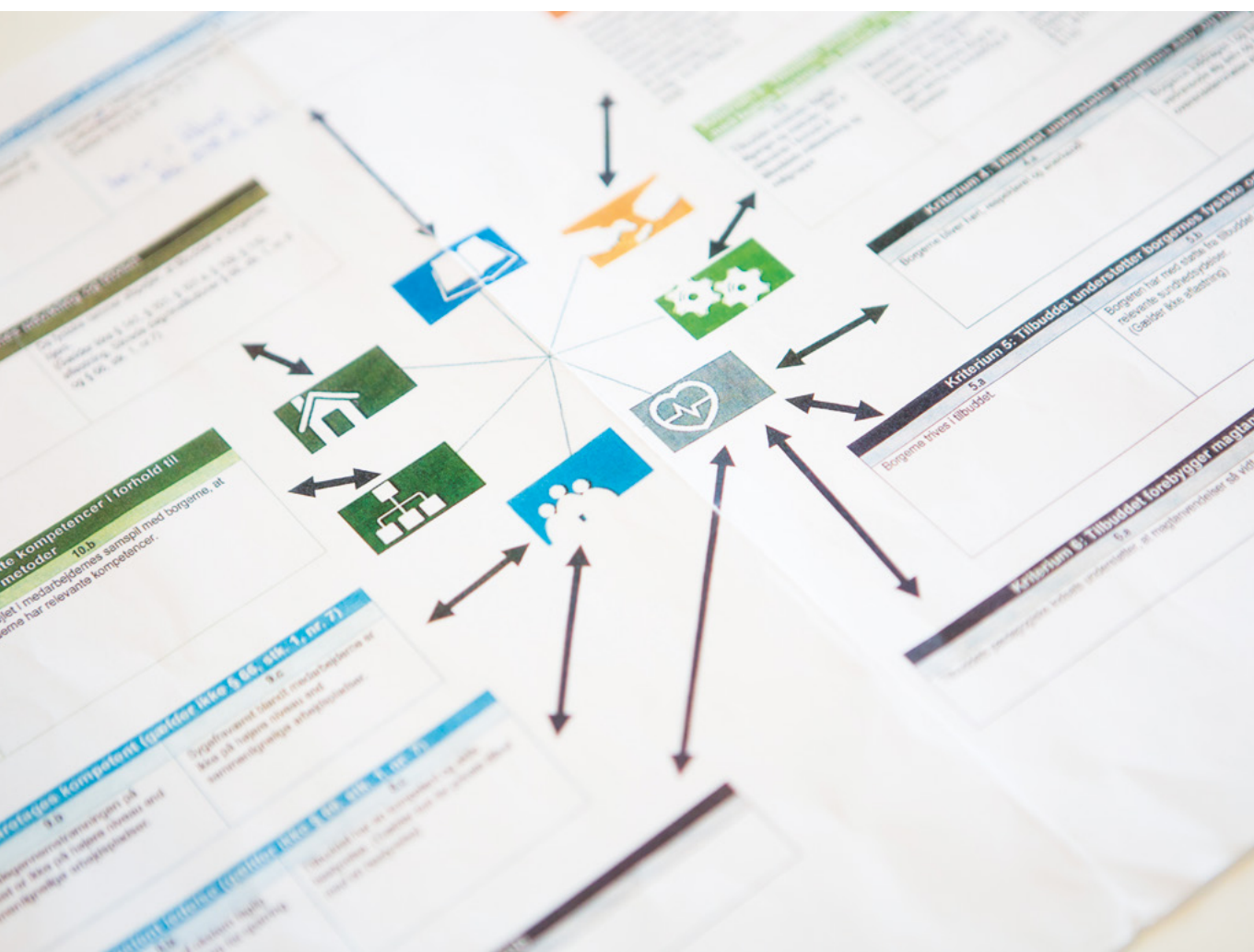
Relevant
for arbejdsgiveren og
familien

Interessant
for beslutningstageren

Kvalitetsmodellen

– forståelse, tilgang og indhold

*Socialtilsyn Syd har sat kvalitetsmodellen under lup. Det har ført til en mere præcis skelnen mellem kvalitetsmodellen som analyseredskab, kvalitetsmodel**beskrivelsen** og spindelvævet og til nye afrapporteringsformer og procedurer. Intern kompetenceudvikling har sat fokus på sproget, på begrundelserne i bedømmelser og vurderinger og på brugen af kilder.*

De fleste kan sikkert blive enige om den overordnede definition af kvalitetsmodellen. Næmlig at den er et redskab, socialtilsynet ifølge lov om socialtilsyn skal anvende til at godkende plejefamilier og tilbud og til løbende at vurdere kvaliteten af indsatsen i disse indenfor en række politisk fastsatte temaer.

Men skal arbejdet med kvalitetsmodellen samtidig være lig med den tilsynsrapport, der over årene – selvfølgelig med individuelle udsving – har fundet sin form i Socialtilsyn Syd? Med det omfang og den skrivestil, der er vokset frem, og som har haft som uerklæret mål både at afspejle helheden i plejefamilien/tilbuddet og den løbende dialog mellem tilsynet og disse om kvaliteten?

Hvad med procedurer for høringspligten i kvalitetsmodellen? Hvad giver *egentlig* mening? Hvad er proportionelt ift. både ressourcer og formål og samtidig juridisk korrekt?

Og: Afspejler sproget i beskrivelserne og måden at begrunde bedømmelser og vurderinger, at afsenderen er en tilsynsmyndighed, der samtidig har en præcis forståelse af, hvilke kilder der er nødvendige til dokumentation af arbejdet med det risikobaserede tilsyn?

Ét er søkort at forstå...

Disse spørgsmål – og mange flere – har været i fokus i 2020. Man kunne spørge, hvorfor i alverden Socialtilsyn Syd ikke for længst har formået at klarlægge sin forståelse af kvalitetsmodellen til bunds og for længst har udmøntet sin praksis efter denne forståelse. Til det er der blot at sige, at de syv år, Socialtilsyn Syd har eksisteret, har været fyldt op af arbejdsopgaver, der pressede sig mere på: Regodkendelser af alle plejefamilier og tilbud, en forståelse af indholdet i det risikobaserede tilsyn, balancen mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg, afgrænsning af

myndighedsopgaven, kompetenceudvikling med meget mere – og så det helt basale: At få en ny organisation med 80 medarbejdere med forskellige professioner til at arbejde ensartet med en ny faglighed. Billedligt talt kan man sige, at man først skal have sejlet en del rundt i et farvand, før man kan tegne et kort, som er brugbart for andre at sejle efter.

Samtidig har kvalitetsmodellen som redskab for tilsynsarbejdet jo fungeret. Indtil 2020 har hvert eneste tilsynsbesøg på tilbudsområdet resulteret i en ny tilsynsrapport, der fulgte kvalitetsmodellens struktur og indhold. På familieplejeområdet tog Socialtilsyn Syd dog allerede for nogle år siden hul på en ny praksis, hvor kvitteringsskrivelser afløste de fleste tilsynsrapporter ved tilsynsbesøg, der ikke gav anledning til en mere kritisk stillingtagen. I 2020 var tiden kommet til at lave en ny, ensartet praksis for hele Socialtilsyn Syds område.

Analyse- og dokumentationsredskab

Det mest fundamentale i Socialtilsyn Syds nye praksis er forståelsen af, at kvalitetsmodellen først og fremmest skal opfattes som et analyse- og dokumentationsredskab, der med sin struktur og ordvalg afgrænser området for de enkelte bedømmelser og vurderinger, som tilsynet foretager af kvaliteten i tilbud og plejefamilier. Samtidig har Socialtilsyn Syd fået en mere bevidst og præcis forståelse af, at dette analyseredskab falder i tre niveauer med hver deres 'opgave'. Indikatorerne indenfor de syv temaer er et effektvurderingsværktøj med meget lidt plads til tilsynskonsulentens egen vurdering: Er borgeren i arbejde – eller er han eller hun ikke? Er plejebarnet på 11 år tilmeldt et skoletilbud – eller er han eller hun ikke? På kriterieniveau vurderes kvaliteten af indsatsen (ikke resultatet af indsatsen) indenfor hvert afgrænsede område, og der er langt mere plads til den tilsynsfaglige vurdering. Temavurderingerne skal – for at

de giver mening – være retvisende og så korte som muligt, så visiterende kommuner på Tilbudsportalen præcist kan se, hvor kvaliteten er god, og hvor den halter indenfor de enkelte temaer.

- Tidligere har de enkelte tilsynskonsulenter og vi som organisation nok gerne villet dokumentere omfanget af vores viden og observationer i det skrevne. Samtidig er det nok også sådan, at hvis man ikke er fuldstændigt skarp på, hvad opgaven er, så er det lettere at tage alt med end at begrænse sig. Resultatet har været lange, socialrapportlignende rapporter. De nye kvalitetsmodelbeskrivelser er kortere, og snittet langt skarpere i forhold til ordlyden i kvalitetsmodellen, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

En afledt virkning af denne præcisering af de tre niveauer er, at det nu er blevet klart, at spindelvævet aldrig har kunnet bruges som grafisk udtryk for kvaliteten af et tilbud eller en plejefamilie – selvom det er blevet opfattet sådan. Spindelvævet udtrykker alene effektvurderingen af indikatorerne men favner slet ikke, at kvalitetsvurderingen på kriterie- og temaniveau – særligt for visse temaer – kan adskille sig fra denne. Det har mødt kritik især fra tilbud, der har været vant til at bruge spindelvævet som 'kvalitetsstempel'.

- Vi er via bekendtgørelsen pålagt at bruge spindelvævet som udgangspunkt for dialogen med tilbud og plejefamilier. Men spindelvævet giver ikke et fyldestgørende billede af kvaliteten, forstået som hvilken indsats tilbud eller plejefamilie yder. Vi foretager denne nuancering overfor tilbuddet som en del af vores dialog, når vi er på tilsynsbesøg, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Dynamisk og forenklet redskab

Tilsynskonsulenten udfører sit tilsynsarbejde og skal – selvfølgelig – til hver en tid kunne stå på mål for sine bedømmelser og vurderinger, og hvad de bygger på. Tilsynsarbejdet dokumenteres fra og med ændringerne i foråret 2020 ikke længere i de vanlige tilsynsrapporter men i det, der fremover mere

præcist kaldes kvalitetsmodel*beskrivelsen*. Denne kvalitetsmodelbeskrivelse ses nu i første omgang som et *dynamisk værktøj* i det løbende kvalitetsvurderingsarbejde.

Hvorfor dynamisk? Tidligere blev der genereret en mere eller mindre statisk tilsynsrapport efter hvert tilsynsbesøg. Tilsynsbesøget var omdrejningspunktet, og tilsynsrapporten var produktet, der afsluttede det enkelte tilsyn. Det ændrede sig fra foråret 2020. Et nyt IT-system muliggør, at tilsynskonsulenterne løbende og langt mere smidigt end tidligere kan ændre i enkeltdele i kvalitetsmodelbeskrivelsen. Får en tilsynskonsulent en telefonopringning med oplysninger om et tilbud, der ændrer ved vurderingen af tilbuddet i et enkelt kriterie, kan dette kriterie justeres, uden at der skal genereres en helt ny rapport.

Samtidig har denne omlægning medført en betydelig forenkling. Der havde længe været opmærksomhed på, at mange tilsynsrapporter var meget lange. Ofte indeholdt de mange beskrivelser og megen tekst, som man kunne sætte spørgsmålstejn ved, om var relevante ift. den kvalitetsvurderingsopgave, som er kernen i det, Socialtilsyn Syd skal lave. Derfor har det været en selvstændig bestræbelse at gøre kvalitetsmodelbeskrivelsen mere kortfattet og 'to the point'.

Allerede i april 2020 skrev tilsynschefen til alle tilbud og forklarede dem om målet om at forenkle tilsynsrapporten. "Det er hensigten, at dialogen mellem tilsynskonsulent og tilbud om fastholdelse og udvikling af kvalitet primært skal foregå som led i tilsynsbesøgene – og i mindre grad gennem den skriftlige dokumentation i kvalitetsmodellen," skrev han blandt andet.

Denne nye praksis adskiller sig markant fra den tidligere, hvor både plejefamilier og tilbud efter et tilsynsbesøg automatisk fik tilsendt den fulde (og ofte meget omfangsrige) tilsynsrapport.

- Der er ingen tvivl om, at nogle driftsherrer med vores tidligere statusrapporter fik et meget tilbundsående overblik både over indholdet i tilbuddet og i de områder for kvalitetsudvikling,

”

De nye kvalitetsmodelbeskrivelser er kortere og snittet langt skarpere i forhold til ordlyden i kvalitetsmodellen.

Tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen

som Socialtilsyn Syd pegede på. Det får de ikke længere, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Tilbud og plejefamilier kan til hver en tid rekvirere den seneste kvalitetsmodelbeskrivelse, hvilket de også gøres opmærksom på både skriftligt og mundtligt. Socialtilsyn Syd har samtidig taget initiativ til en dialog med de øvrige socialtilsyn og den fælles IT-leverandør om muligheden for, at tilbud og plejefamilier via Nem-ID selv kan tilgå en kopi af deres aktuelle kvalitetsmodelbeskrivelse.

Summen af tilsynsarbejdet, altså temavurderingerne, offentliggøres fortsat på Tilbudsportalen og er dermed tilgængelige for alle, både tilbud og plejefamilier selv plus visiterende kommuner og – for tilbuddenes vedkommende – også andre.

Høring – nu kun når sanktioner konkret er under overvejelse

Tidligere foregik der en høringsproces, hver gang et tilbud eller en plejefamilie fik en tilsynsrapport tilsendt. Først fik de et udkast, som de kunne kommentere, og derefter fik de tilsendt den endelige rapport. Sådan foregår det ikke længere. Nu laver Socialtilsyn Syd umiddelbart efter besøget et kort notat, som fremsendes som dokumentation for besøget. Dette er der ikke nogen høring af.

- Men tilbud og plejefamilier kan altid fremsende supplerende bemærkninger, som vil indgå i det videre tilsynsarbejde. Dette gælder, uanset om det er bemærkninger til et besøgsnotat, en kvalitetsmodelbeskrivelse, eller fx i forlængelse af en telefonisk kontakt, hvor man ikke fik fortalt alt det man mener, er relevant, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Nu foregår der som udgangspunkt kun en høringsproces, hvis Socialtilsyn Syd påtænker at varsle sanktioner overfor tilbuddet eller plejefamilien. Og denne proces følger naturligvis altid både de regler, som er fastsat herfor i såvel forvaltningsloven som lov om socialtilsyn. Men i

langt, langt de fleste af Socialtilsyn Syds sager er der et fortløbende tilsynsarbejde, hvor der ikke er konkrete overvejelser om sanktioner. Derfor har den tidligere praksis alt i alt været alt for ressourcekrævende, fordi der hvert år er blevet aflagt flere tusinde tilsynsbesøg og tilsvarende udstedt ganske få sanktioner.

Endelig kan man spørge sig selv, hvor stor ændringen i virkeligheden er. Der har aldrig været høring af de *vurderinger*, som Socialtilsyn Syd foretog i tilsynsrapporterne, men alene af de faktuelle oplysninger i dem.

- Det er i høj grad vurderingerne og de konkrete scorer, som plejefamilier og tilbud har været optagede af i rapporterne. Og sondringen mellem faktuelle forhold og vurderinger har ofte været genstand for misforståelser og modsætninger, som er kommet til at stå i vejen

”

Jeg har tiltro til, at merværdien af vores nye praksis vil blive tydelig for tilbud og plejefamilier i løbet af det kommende år.

Peter Bjerregaard Andersen

for den kvalitetsudviklende dialog. Jeg har tiltro til, at merværdien af vores nye praksis vil blive tydelig for tilbud og plejefamilier i løbet af det kommende år, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Også fokus på indholdet

Når man sætter kvalitetsmodellen og de hidtidige tilsynsrapporter under lup, så kommer man uvilkårligt også til at se på sproget i dem, på tyngden i begrundelserne og på valg og vægtning af kilder. I 2019 deltog alle tilsynskonsulenter i to kompetenceudviklingsforløb, nemlig ét om professionel dømmekraft i tilsynsarbejdet og ét om selve tilsynsbesøget (forberedelse, interviewteknik og indsamling af data). I 2020 blev et tredje kompetenceudviklingsforløb afholdt med temaet 'Skriftlighed'. Herudover har der været afholdt workshops om begrundelser i bedømmelser og vurderinger og i valg af kilder (hvilke kilder og hvor mange).

Alle disse processer har endnu engang tydeliggjort, at der ikke blot er behov for en overordnet forståelse af kvalitetsmodellen men også for en grundig fortolkning af, hvad der *egentlig* spørges til i alle kvalitetsmodellens enkeltelementer, så både analysen og dokumentationen kan blive (mere) ensartet og systematisk.

- Når vi nu har sat forenkling på dagsordenen, så må vi gå skridtet fuldt ud. Vi har derfor igangsat et arbejde med at fortolke indholdet i hver enkelt indikator, kriterie og tema. Hvad spørges der til, og lige så vigtigt – hvad spørges der ikke til, siger Peter Bjerregaard Andersen.

Proces og afrapportering ved tilsynsbesøg på tilbud forenkles

I marts 2020 udformede Socialtilsyn Syd nye, interne retningslinjer på tilbudsområdet for anmeldelse af og afrapportering fra tilsynsbesøg. Et besøgsnotat erstatter som oftest det, som tidligere var kendt som tilsynsrapporten, og som nu hedder kvalitetsmodelbeskrivelsen. Denne kan dog fortsat rekvireres.

Forståelsen af kvalitetsmodellen som fortrinsvist et arbejdsredskab for tilsynskonsulenterne i deres analyse og dokumentation af kvaliteten i tilbud og plejefamilier har – sammen med ønsket om at få frigivet ressourcer til at øge mængden af tilsynsbesøg – ført til nye og forenkledede retningslinjer både før og efter et tilsynsbesøg på tilbudsområdet. Det omfatter en ensartet og systematisk proces, når et tilbud består af flere afdelinger.

Ændringerne blev bebudet i et brev fra tilsynschefen i Socialtilsyn Syd til alle tilbud i april. I brevet oplystes, at Socialtilsyn Syd i slutningen af december, når ordningen havde kørt godt et halvt år, ville gennemføre en evaluering af ændringerne.

Ændringerne konkret

Før tilsynsbesøget får tilbuddet nu et anmeldelsesbrev. Hvis tilbuddet indeholder flere afdelinger, præciserer brevet, hvilken afdeling socialtilsynet ønsker at besøge. Brevet indeholder spindelvævet og tilbuddets godkendelse.

Efter besøget får tilbuddet (altså den konkrete afdeling) et besøgsnotat. Notatet er kort og indeholder faktuelle oplysninger om dato og tidspunkt for besøget, tilsynsform, deltagere, og hvad der har været i fokus. Der er ikke parts-høring til besøgsnotatet. Et tilbud kan dog altid

komme med bemærkninger til tilsynsarbejdet, og disse vil indgå i det videre tilsynsarbejde.

Den senest opdaterede version af kvalitetsmodelbeskrivelsen for tilbuddet kan altid rekvireres hos Socialtilsyn Syd. I aprilbrevet fra tilsynschefen hed det yderligere, at teksten i kvalitetsmodellens indikatorer, kriterier og temaer i tiden fremover ville blive forenklet, så den tydeligere fremstår som dokumentation for bedømmelser og vurderinger.

Evaluering afløst af interviews

Den planlagte evaluering af ændringerne skulle have fundet sted som to fokusgruppeinterviews med i alt 16 tilbudsledere midt i december. Det satte covid-19-restriktioner en stopper for. I stedet blev der gennemført en række telefoninterviews med de fleste af de tilbudsledere, som skulle have deltaget i fokusgruppeinterviewene. Input herfra vil indgå i Socialtilsyn Syds overvejelser om eventuelle tilpasninger af den nye model for forberedelse til og afrapportering af tilsynsbesøg. En tilbudsleder får i artiklen på side 26 ordet som en stemme blandt dem, der har deltaget.

Tilbudsleder og tilsynschef 'taler' sammen om ændringerne

Dorte Snitgaard Petersen fra Sønderborg Kommune er leder af Område Vest med otte botilbud og væresteder. Socialtilsyn Syd har bedt hende uddybe sine svar i interviewet om ændringerne i forberedelse og afrapportering af tilsynsbesøg. Under hvert svar kommer en kommentar fra tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Anmeldelsesbrevet

D

Dorte Snitgaard Petersen

Det er dejligt, at anmeldelsesbrevene kommer ét til hver afdeling med angivelse af, hvornår tilsynet kommer.

Effektiviteten og kvaliteten af tilsynsbesøget ville blive meget højere, hvis der stod i anmeldelsesbrevet, hvilke temaer der vil være fokus på. Tilsynskonsulenten har jo forberedt sig og ved det godt, så det ville være en stor hjælp for mig, hvis jeg fik det at vide, så jeg også kunne forberede mig. Både socialtilsynet og jeg har jo nok at lave, så vi ville bruge vores arbejdstid meget bedre, og kvaliteten af tilsynsmødet ville blive forbedret.

P

Peter Bjerregaard Andersen

Jeg forstår udmærket, at gensidig forbedelse på de samme forhold kan være godt. Men uagtet at et besøg på forhånd nogle gange har et bestemt fokus, er vi altid på udkig efter, om kvaliteten indenfor alle temaer i kvalitetsmodellen er i orden. Men er der forhold, som fx bedst behandles ved, at noget bestemt materiale ligger klar og ønskes gennemgået til besøget, så skal vi naturligvis være tydelige om det.

Besøgsnotatet

D

Dorte Snitgaard Petersen

Jeg tænker, at indholdet i meget lav grad er fyldestgørende. Der står intet i besøgsnotatet, jeg kan bruge og sende videre opad i mit system (min chef og herefter som orienteringspunkt på socialudvalgsmødet). Med den form, det har, kunne det være lavet på stedet af tilsynskonsulenten, så ville vi også undgå alt bureaukratiet. Med besøgsnotatet har jeg ikke et notat, jeg kan bruge som støtte, når jeg skal orientere min chef om tilsynsbesøget, og som min chef kan sende videre.

P

Peter Bjerregaard Andersen

Vi har lige skulle finde vores ben med hensyn til, hvor lidt 'fritekst' et besøgsnotat skal indeholde. Så nogle tilbud har modtaget besøgsnotater, som var helt uden konkret indhold – altså udover de grundlæggende oplysninger om hvem og hvornår. Det er der rettet op på nu, så notatet indeholder nogle bemærkninger om, hvad der konkret er set og hørt under besøget. Men det er helt rigtigt, at notatet ikke har megen værdi ift. at blive sendt videre. Jeg ved godt, at de gamle tilsynsrapporter blev brugt på den måde. Men vi har aldrig udformet dokumentation fra tilsynsarbejdet med det formål, og jeg har da også ofte hørt, at tilsynsrapporterne heller ikke var videre velegnede til dette formål. Hvis en kommunal chef ønsker Socialtilsyn Syds bistand til at lave et relevant overblikmateriale over 'sine' tilbud, så kan vi godt være behjælpelige med det. Men det skal være mod betaling, sådan at de kommuner, som laver dette arbejde i deres egen forvaltning, ikke via taksterne betaler for, at andre får os til at lave det.

Udelukkende høring, hvis der er noget bebyrdende

D

Dorte Snitgaard Petersen

Jeg tænker faktisk, at høring er ret væsentligt. Kommunikation er en svær ting, og jeg har faktisk ofte måttet korrigere det skrevne, fordi det var blevet forstået anderledes, end vi havde forsøgt at forklare. Så jeg er fortaler for høring af alle rapporter.

P

Peter Bjerregaard Andersen

For så vidt der med høring forstås dialog, er jeg helt enig. Der skal være dialog om indsamling af den dokumentation, som vi skal have for at kunne lave vores bedømmelser og vurderinger. Og tilsynskonsulenterne skal også være klar til at indgå i en bredere dialog om, hvordan kvalitet kan fastholdes og udvikles på det enkelte tilbud. Men jeg tror blot, at denne dialog kan blive mere 'to the point' på andre måder end ved at dreje sig om høring i forhold til en lang tilsynsrapport.

Socialt

Kvalitetsmodellen - processen

D

Dorte Snitgaard Petersen

I starten rekvirerede vi altid rapporterne efter et tilsynsbesøg. Men efter at min chef har holdt et dialogmøde med Socialtilsyn Syds afdelingsleder på tilbudsområdet, og denne fortalte, at kvalitetsmodellen aldrig bliver færdig – at der faktisk løbende kan blive skrevet ind i den – så er vi holdt op med det. For vi kan jo aldrig vide, om de er færdige, altså om det er den fulde rapport, eller om der ugen efter bliver skrevet noget mere ind i den. Tidligere havde vi en rapport fra et tilsynsmøde, som vi kunne sende videre til orientering i socialudvalget, og som var understøttende i forhold til spindelvævets scorer.

Min pointe er også, at når vi ikke får rapporten ud, så er hele intentionen med det nye socialtilsyn gået fløjten. Altså den pointe, at der ville komme fokus på udviklingen af kvaliteten og fokus på åbenhed overfor omverdenen om den kvalitet. Den synlighed er blevet indskrænket. Rapporten er ikke automatisk åben for omverdenen.

Så når vi ikke rekvirerer kvalitetsmodelbeskrivelsen, har vi kun besøgsnotatet og spindelvævet fra anmeldelsesbrevet, og det er ikke nok. Det er heller ikke nok, at kvalitetsudviklingen foregår mundtligt i dialogen under tilsynsbesøget. Det gør det ikke synligt nok.

P

Peter Bjerregaard Andersen

Det er helt rigtigt, at det netop er pointen med vores tilsyn efter kvalitetsmodellen, at det aldrig er færdigt, men er én lang fortløbende proces, fra et tilbud starter, til det lukker igen. Tilsynet kan så være mere eller mindre intensivt set over længere tid afhængig af, hvor bekymrede vi har været for, om kvaliteten har været god nok. Afskaffelsen af 'tilsynsrapporten' er også sket for at gøre op med, at Socialtilsyn Syd én gang om året leverer en færdig statusrapport.

Jeg er også helt enig i, at det er en ny og stor udfordring for mine tilsynskonsulenter primært at skulle være relevante for et tilbuds kvalitetsudvikling gennem den dialog, de har med et tilbud i sammenhæng med såvel besøg som andre tilsynsaktiviteter.

Kvalitetsmodellen - indholdet

D

Dorte Snitgaard Petersen

Det er på den ene side positivt, at rapporten er blevet forenklet, og at man tydeligt kan se, hvad der er årsagen til en score. Men samtidig har sproget fået en negativ klang ved, at der fokuseres på det, der er problematisk. Et eksempel: Hvis jeg har ti borgere, og der er fire af dem, der er i beskæftigelse. Så står der nu i indikator teksten, at det er problematisk, at de seks borgere ikke er i beskæftigelse. Det tæller ikke, at vi laver noget andet med dem, der måske vil føre til, at de en dag kommer i beskæftigelse. Tidligere ville der stå, at det var positivt, at der var fire, der var i beskæftigelse, og at de seks øvrige havde aktiviteter, der ud fra borgernes behandlingsbehov gav mening for tilbuddet og dem.

Det er hele menneskesynet, der er blevet ændret. Tidligere var der meget mere fokus på dialogen – arbejder I rent faktisk på, at de kommer i arbejde. En af mine kæpheste er, at vi ikke vil indrette vores mål efter de mål, socialtilsynet har – hvis vi ikke mener, de giver mening for os og for vores borgere, og ikke er vores borgeres mål. Men der er en fare for, at vi som tilbud kommer til at rette ind efter socialtilsynets mål og arbejde ud fra dem for at få en høj score.

Det hele er blevet forenklet til: Er borgerne i arbejde eller er de ikke? Og ikke, hvad vi som tilbud opfatter som det bedste og det, som borgerne ønsker.

P

Peter Bjerregaard Andersen

Vi er optaget af, at tilbud gør alt, hvad de kan, for at understøtte borgerne ift. uddannelse og beskæftigelse. Det søger vi at afdække som led i at vurdere det kriterie, som netop handler om det. Men samtidig er vi pålagt i en af modellens indikatorer at bedømme, om borgerne *rent faktisk* er i uddannelse og beskæftigelse – og foretage denne bedømmelse helt uafhængig af, hvilken indsats tilbuddet yder. Dette beskriver vi nærmere i artiklen om vores forståelse og anvendelse af kvalitetsmodellen. Og vi beskriver også i artiklen om skriftlighed, at vi som standard bruger ordet 'problematisk' om forhold, som set i forhold til den konkrete tekst i kvalitetsmodellen er netop... problematiske, fordi det giver nogle fordele ift. tydelighed og ensartethed i udtryk. Det betyder samtidig, at tilbuddet ud fra, om 'problematisk' indgår i en sammenhæng, hvor tilbuddet scorer 1 eller 4, selv må vurdere, hvor tungtvejende et problem vi bedømmer det som.

Klare, velbegrundede og veldokumenterede tekster er vigtige – **men lettere sagt end gjort**

I 2020 har Socialtilsyn Syd og tilsynskonsulenterne i samarbejde med en ekstern konsulent arbejdet med den skriftlige formidling af bedømmelser og vurderinger. Det er en proces, der fortsætter i 2021.

Socialtilsyn Syds skriftlige produkter skal være velbegrundede, sammenhængende og logisk opbyggede uden gentagelser og overflødig indhold. De enkelte sætninger skal være enkelt opbyggede og lette at forstå.

Dette var nogle af de mål, ledelsen i Socialtilsyn Syd satte sig, inden kompetenceudviklingsforløbet 'Skriftlighed' gik i gang tidligt i foråret 2020. Og da kurset gik i gang, viste det sig hurtigt, at de godt 65 tilsynskonsulenter var mere end parate til at dissekere både egne og kollegers tekster i en bestræbelse på at finde en tilgang og en form, der ville gøre arbejdet med afrapportering efter et tilsynsbesøg mere håndtærbart, og rapporterne tilsynsfagligt mere fokuserede.

Forløbet viste, at tilsynsfagligheden og den skriftlige formidling af den var – og er – tæt forbundet. Derfor blev kompetenceudviklingsforløbet både en øvelse i at blive mere tydelig i, *hvad* bedømmelser og vurderinger bygger på, og hvordan dette formidles mest tydeligt og ensartet.

Nogle af de vigtigste elementer i kompetenceudviklingsforløbet har været:

1. Det skal være helt tydeligt i de enkelte tekster, om det, der er nævnt, trækker op eller ned i tilsynskonsulentens bedømmelser og vurderinger. Både ud fra ordvalg og indholdet i teksten.
2. Det skal dermed også være helt tydeligt – og éntydigt – hvilke faktiske forhold tilsynskonsulenten bygger sine bedømmelser og vurderinger på, og *hvorfor* et forhold trækker enten op eller ned. Hensigtserklæringer, intentioner og fremtidige planer indgår ikke i begrebet 'faktiske forhold', og skal derfor ikke medtages.
3. Det skal være helt tydeligt, hvilke kilder begrundelserne bygger på. Hvad enten data er mundtlige kilder, skriftlige kilder eller observationer.
4. Opbygningen af tekster i både indikatorer, kriterier og temaer skal være systematisk og ensartet. Socialtilsyn Syd har valgt nogle ord (*problematiske og positive*), der *skal* bruges om henholdsvis det, der trækker ned og op. Socialtilsyn Syd har lagt sig fast på en rækkefølge i henholdsvis indikatorer og kriterier, der skal følges – først det problematiske, så det positive.

5. Teksterne skal afspejle, at afsenderen er en tilsynsmyndighed, der gerne vil kommunikere klart, sagligt, tydeligt – og nogenlunde grammatisk korrekt. Der er kommet fokus på udsagnsord (en professionel samarbejdspart 'oplyser' – han eller hun 'fortæller' ikke...), på værdiladede ord og på (for) lange, knudrede og passive sætninger, hvor budskabet ikke står klart. Selv kommasætning og en korrekt brug af nutids-r har der været plads til.

Kompetenceudviklingsforløbet har været et 'farvel' til de mange og lange beskrivende elementer i rapporterne, som hverken trækker op eller ned i bedømmelser og vurderinger. Samtidig har forløbet afdækket, at når der fx kun skal stå dét i en given indikator tekst, som indikatoren lægger op til, så bliver det bydende nødvendigt for Socialtilsyn Syd at være meget tydelig i den tekstmære fortolkning af denne indikator. Kompetenceforløbet – og dialogen med den eksterne konsulent undervejs – har derfor forstærket ønsket om og behovet for, at Socialtilsyn Syd får analyseret og givet sin fortolkning af alle kvalitetsmodellens indikatorer, kriterier og temaer, så tilsynsarbejdet kan blive så ensartet og systematisk som muligt.

Kompetenceudviklingsforløbet om skriftlighed har bestået af tre kursusdage, som alle tilsynskonsulenter har deltaget i (den ene af disse dage blev på grund af forårets nedlukning konverteret til individuel sparring over telefonen). Derudover har der i efteråret været afholdt fire workshops om 'begrundelser i bedømmelser og vurderinger'.

Tilsynskonsulent på tilbudsområdet:

I mine tekster var der tidligere alt for meget rum for fortolkning

Egentlig var tilsynskonsulenten allerede inden kurset om skriftlighed begyndt at skære ned i sine meget lange tekster. Men det var svært – for hvad skulle skæres fra, og hvordan skulle teksten så formuleres?

- Jeg er en af de tilsynskonsulenter, der har brugt rigtig mange ord. Men det var også en kultur, der havde udviklet sig. Vi skød meget med spredehagl, fordi vi hver især dækkede os ind fagligt. Det afspejlede sig nok i mine tekster, siger tilsynskonsulenten.

På kurset lærte tilsynskonsulenterne at nedbryde deres tilsynsmateriale fra det enkelte tilbud i, hvad der tæller op, og hvad der tæller ned. Det har givet en ny rettesnor og systematik i arbejdet med at udfærdige en tekst.

- Men det var samtidig noget af det sværeste. At få trukket essensen ud og ikke bare tage alt med. Til gengæld bliver det meget mere klart for mig, hvorfor jeg scorer, som jeg gør. Og det er blevet meget nemmere at sortere det uvæsentlige fra, siger hun.

Samtidig er det en hjælp, at Socialtilsyn Syd har valgt nogle ord, der skal bruges til at definere henholdsvis det, der trækker ned, og det, der trækker op.

- Jeg har tidligere brugt et meget blødere sprog. Ulempen ved det er, at det giver alt for meget rum for fortolkning. Det hele bliver også mere enkelt, når vi ikke behøver bruge 10 eksempler på noget problematisk for at dække os ind, siger hun.

Den nye fokusering medfører også en mere målrettet spørgeteknik, når tilsynskonsulenten er på tilsynsbesøg.

- Jeg er blevet mere bevidst om, hvad jeg skal spørge om. Det betyder ikke, at jeg ikke lader et tilbud fortælle det, de gerne vil fortælle. Men nu vender jeg tilbage til udgangspunktet og gentager det spørgsmål, som jeg måske ikke lige fik svar på, siger hun.

Tilsynskonsulent på familieplejeområdet:

Tidligere blev tilsynsrapporten **mit referat af tilsynsbesøget**

Mere en socialfaglig rapport end en tilsynsrapport. Sådant beskriver tilsynskonsulentent selv det produkt, hun tidligere har udfærdiget efter et tilsynsbesøg. Både hun og hendes kolleger har været vant til at lave 'alenlange' rapporter. Derfor er øvelsen nu at sige: "ja, ja, jeg får en masse informationer, men er de vigtige at få med?"

For tilsynskonsulentent giver det mening at se de nye kvalitetsmodelbeskrivelser som et kvalitetsstempel, der skal være retvisende og ikke fyldt med en masse overvejelser frem og tilbage.

- Nu skal jeg skrive, hvordan jeg vurderer kvaliteten. Hvis en plejefamilie lever op til kravene, skal der ikke stå en hel masse. Det er jo ikke en afrapportering af, hvad de gør godt. Det er et statement på, om kvaliteten enten er i orden, eller om den ikke er, siger hun.

Som tilsynskonsulentent bakser hun med, at kurset i skriftlighed med sit fokus på fakta og mere nøgternhed i skriftsproget betyder, at hun mister

muligheden for at være anerkendende i sine tekster. Det har hun tænkt meget over – og er nået frem til en slags konklusion.

- Jeg tror på, at vi mennesker vokser af anerkendelse. Men fremover kan jeg være anerkendende over for plejefamilierne under tilsynsbesøget, som jeg plejer, og undlade at tage det med i kvalitetsmodelbeskrivelsen. Den bliver så i højere grad et statement på, om tingene er i orden eller ej, siger hun.

Lige nu er tilsynskonsulentent i gang med at 'aflære' sig sin gamle tilgang til det at skrive tilsynsrapporter eller kvalitetsmodelbeskrivelser. Og at tillære sig at blive bedre til at lave tydelige begrundelser. Til gengæld glæder hun sig over, at der er ét sted, hun ikke har vanskeligheder.

- Jeg er meget bevidst om ikke at bruge fyldord og værdiladede ord, som vi også er blevet undervist i, siger hun.

Økonomisk tilsyn med tilbud – hvad indebærer det?

”Socialtilsynene skal have flere muskler,” siger nogle, når fokus er på det økonomiske element i socialtilsynenes tilsyn med tilbud. I lyset af den verserende offentlige dialog gennemgås, hvordan Socialtilsyn Syd forstår og udmønter det økonomiske tilsyn efter de nugældende regler.

I lighed med kvalitetsmodellen, der udstikker en række centrale kvalitetsparametre for tilsynsarbejdet, definerer lov om socialtilsyn tre parametre for, hvordan tilbuddenes økonomiske kvalitet skal forstås og afdækkes – uanset deres art, størrelse mm:

- 1) Et tilbud skal være økonomisk bæredygtigt.
- 2) Et tilbud skal have en økonomi, der giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe.
- 3) Et tilbuds økonomi skal være gennemsigtig.

Socialtilsynet har – i lighed med på de øvrige områder af sin tilsynsvirksomhed – mulighed for at give sanktioner begrundet i økonomiske forhold. Disse vil fremgå af vurderingen i det selvstændige økonomitema på Tilbudsportalen. I sidste instans kan socialtilsynet lukke tilbud, der vurderes ikke at have den fornødne økonomiske kvalitet.

Økonomisk bæredygtighed – hvordan?

Om et tilbud er bæredygtigt eller ej, afhænger i første omgang af, om dets indtægter er større end dets udgifter. Er indtægterne ikke det, vil bæredygtigheden dog samtidig afhænge af, om tilbuddet enten har en solid egenkapital eller har en kommune eller en kreditor i ryggen, der vil tilføre det den nødvendige kapital til at dække underskuddet. Denne indlysende sandhed koblet med det faktum, at Socialtilsyn Syd først får de relevante økonomiske oplysninger lang tid efter både tilbuddets bank og driftsherre, har

betydning for den måde, Socialtilsyn Syd går til sin opgave på.

Private tilbud afleverer årsrapport med nøgletal den 1. maj for det seneste regnskabsår og et årsregnskab, så snart det er revideret. Ud fra dette udarbejdes blandt andet en solvensvurdering. Kan tilbuddet forrente det, det skylder? Hvis regnskabet ikke stemmer, eller der er andre ting, der falder i øjnene, tager Socialtilsyn Syds økonomiafdeling – som regel efter en samtale med tilbuddets tilsynskonsulent – en dialog med tilbuddet. Ofte vil dialogen inddrage tilbuddets budget, der skal indsendes til Socialtilsyn Syd inden den 1. oktober. Kan tilbuddet forklare, hvordan underskuddet skal dækkes? Er der borgere på vej ind i tilbuddet? Er der andre forhold, der spiller ind, som kan sandsynliggøre, at tilbuddet er økonomisk bæredygtigt?

For de fleste af de private tilbud, der har fået Socialtilsyn Syds opmærksomhed – hvilket er cirka halvdelen – falder tingene på plads efter en indledende dialog over telefon eller mail. Eller når Socialtilsyn Syd i dialogen med tilsynskonsulenten fx bliver betrygget i, at ja, pladserne er blevet besat. Men i en håndfuld sager årligt indkaldes der til et egentligt dialogmøde, hvor tilbuddets revisor ofte er til stede. I denne proces går Socialtilsyn Syd dybere og endnu mere ’håndholdt’ til værks. Der kan i sjældne tilfælde være tilbud, der ikke forstår vigtigheden af at arbejde systematisk med budgetter og regnskaber – men hvor først dialog og evt. påbud og skærpet tilsyn får skabt den fornødne opmærksomhed på bæredygtighed.

Offentlige tilbud afleverer (udover det samlede kommunale regnskab, de indgår i) en årsrapport med nøgletal den 1. maj for det seneste årsregnskab og budget den 15. november. For offentlige tilbud udarbejdes ikke en solvensvurdering. Forholdet mellem indtægter og udgifter analyseres, og er der en skævhed, holder Socialtilsyn Syd øje med, at der fx kommer en tillægsbevilling. Der er indimellem en dialog om nøgletallene mellem et offentligt tilbud og Socialtilsyn Syd – men der er fra Socialtilsyn Syds side aldrig givet et påbud til et offentligt tilbud ift. økonomisk bæredygtighed.

Socialtilsyn Syd har ikke i sine syv års levetid brugt sin mulighed for at lukke et tilbud, fordi kvaliteten ift. økonomisk bæredygtighed ikke var fornøden. Intentionen fra lovgivers side var – og er – at et socialtilsyn skal varsle, hvis et tilbud er i økonomisk uføre, så kommunerne ikke uopmærksomt anbringer borgere der, som så måske skal flytte derfra igen nogle måneder senere på grund af en lukning af tilbuddet. Men at lukke et

tilbud pga. manglende bæredygtighed ville være at underkende kreditorernes vurdering af, at tilbuddet er værd at holde hånden under.

- I praksis varsler vi med påbud og skærpet tilsyn, men reelt vil vi nok aldrig benytte muligheden for at lukke et tilbud med manglende bæredygtighed som begrundelse. Det vil være urimeligt, at tilsynet så at sige af egen drift påfører nogle beboere et skift i opholdssted, som kreditorerne stadig mener er unødigt. Særligt for offentlige tilbud vil det derudover være at underkende kommunalbestyrelsens demokratiske funderede ret til med løbende tillægsbevillinger at holde hånden under et ellers ikke økonomisk bæredygtigt tilbud, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Fornødne ressourcer – hvordan?

Et tilbuds økonomiske kvalitet hænger blandt andet på, om det har de økonomiske ressourcer til den indsats, som målgruppen kræver. Eller som der står i loven, ”om tilbuddets økonomi

giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbudet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.”

For Socialtilsyn Syd er opgaven dermed at analysere alle indkomne budgetter og regnskaber med det fokus, om et tilbuds økonomi realistisk set kan betale for det personale og alle de øvrige omkostninger, som målgruppen kræver. Socialtilsyn Syds økonomitilsyn er bl.a. fokuseret mod de to nøgletal i budgettet ’lønomkostninger til borgerrelateret personale’ og ’omkostninger til kompetenceudvikling opgjort i procent i forhold til omsætning’.

For Socialtilsyn Syd er der ingen tvivl om, at denne kvalitetsparameter umiddelbart har størst betydning ved nygodkendelser af tilbud, og når et tilbud søger om en væsentlig ændring i godkendelsen. I godkendelsesprocessen har Socialtilsyn Syd mulighed for både at analysere og gå i dialog med tilbuddet om, hvad dets målgruppe kræver, og hvordan tilbuddet har

tænkt sig at honorere dette. Ved ændringer i godkendelsen og i forlængelse af det tilpassede budget, der følger med en sådan ansøgning, kan Socialtilsyn Syd både analysere og spørge til, hvorfor en eventuel målgruppeudvidelse til borgere med mere komplicerede diagnoser fx ikke følges op af flere ressourcer, både til kompetenceudvikling og fx flere på aftenvagte.

- Dette er en håndholdt proces, hvor vi bygger på, hvad givne målgrupper ud fra vores erfaring har brug for. Og hvor vi som regel er i tæt dialog med det enkelte tilbuds tilsynskonsulent, siger administrationsleder Claus Ribe Bagge.

Også når et tilbud er i drift, bliver regnskaber og budgetter analyseret med henblik på ressourcer og målgruppe. Hvis der er iøjnefaldende ændringer – fx et kraftigt fald i personale eller i afsatte midler til kompetenceudvikling – men det samme antal borgere, tager økonomiafdelingen fat i tilsynskonsulent.

- Hvis der er en god forklaring, går vi ikke videre. Er der ikke det, kontakter vi tilbuddet. På den måde er vores overvågning en måde at tage en mulig skævhed i opløbet, som måske på et senere tidspunkt ville slå igennem som fagligt vigende kvalitet jf. kvalitetsmodellen. Det er også en måde at vise tilbuddene, at vi er opmærksomme på, hvad der foregår, siger Claus Ribe Bagge.

Socialtilsyn Syd gør det dog aldrig pr. automatik til et problem, at et tilbud bruger færre ressourcer end tidligere på det samme antal borgere – eller bruger markant mindre pr. borger end lignende tilbud.

For som tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen formulerer det:

- Vi skal ikke stille os i vejen, hvis et tilbud formår at levere den fornødne kvalitet med et lavt ressourceforbrug. Nærmest tvært imod! For det grundlæggende formål med Tilbudsportalen

som markedsplads – og med os som fagligt tilsyn på denne markedsplads – er jo at bidrage til at synliggøre det for mulige købere, hvis dygtige driftsfolk kan løfte en bestemt opgave godt med få ressourcer.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at det ikke er en del af socialtilsynenes opgave at føre tilsyn med de takster, tilbuddene oplyser på Tilbudsportalen – endsige agere som konkurrencemyndighed i forhold til, om et tilbud tager en relativt høj pris for den ydelse, det leverer. Om et tilbud har en takst 'i den høje ende', fordi det bor dyrt, giver høje lønninger, afdrager gæld eller konsoliderer sig – eller for den sags skyld udlodder overskud til ejerne – vedkommer ikke Socialtilsyn Syd, hvis der er en rimelig begrundelse for det, tilbuddet foretager sig.

Bekendtgørelsens formulering "tilbuddets økonomi giver mulighed for fornøden kvalitet ift. prisen" pålægger ikke socialtilsynene den opgave at vurdere, om tilbuddet bruger lige rigeligt med ressourcer på det ene eller det andet. Socialtilsynene skal kun vurdere, om prisen – forstået som taksten – er sådan, at den sikrer indtægter i et omfang, som giver mulighed for, at den fornødne kvalitet kan opretholdes.

- Både i godkendelsesprocessen, ved ændringer i godkendelsen og i tilbuddets daglige drift er vi derfor garant for, at der løbende holdes øje med dette, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Gennemsigtig økonomi – hvordan?

Ved vurderingen af denne kvalitetsparameter er udgangspunktet, at hvis tilbuddet hvert år indleverer de relevante økonomiplysninger, og hvis den forvaltningsrevision, som alle tilbud er underlagt, så at sige 'ikke løfter en pegefinger', så er der som udgangspunkt gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Socialtilsyn Syd har naturligvis mulighed for at dykke ned i tallene både i de private og de offentlige tilbud. Men som hovedregel stilles ikke uddybende spørgsmål til et tilbuds bogføring eller ressourceanvendelse, hvis der er indleveret relevant materiale, og der foreligger en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende bemærkninger. Det er primært de årsregnskaber, der er udstyret med en kritisk revisorpåtegning, eller hvor der ikke er udført forvaltningsrevision, eller dér, hvor den faglige tilsynskonsulent af egen drift gør opmærksom på en bekymring,

at Socialtilsyn Syds økonomiafdeling dykker grundigt ned i tilbuddets økonomi.

- Oftere vil det handle om exceptionelt høje tal for en eller anden post i regnskabet. Der vil vi i første omgang gå ind og bede om en forklaring. Det kan være, at vi spørger, hvad tilbuddet bruger sin vedligeholdelseskonto på, forklarer Claus Ribe Bagge.

I meget få tilfælde er Socialtilsyn Syd helt nede og bede om enkeltbilag. Det kan fx være, hvis nøgletallet for kompetenceudvikling er meget højere end tidligere, og hvis tilsynskonsulenten ikke vurderer kompetenceniveauet højt – og i hvert fald ikke højere end tidligere år.

Manglende gennemsigtighed opstår altovervejende, når tilbud ikke indleverer de budget- eller regnskabs/nøgletalsoplysninger, som de er forpligtet til. Oftest skyldes den mangelfulde indlevering af oplysninger, at tilbuddets ledelse enten ikke har tilstrækkeligt driftsøkonomisk overblik eller indsigt, eller at de ikke har forstået vigtigheden af, at de økonomiske oplysninger fremsendes til Socialtilsyn Syd.

- I næsten alle tilfælde kan de nødvendige oplysninger dog tilvejebringes gennem en opklarende og vejledende dialog mellem økonomiafdelingen og de relevante folk på tilbuddet eller hos den driftsherre, som står bag, forklarer Claus Ribe Bagge.

- Men en sjælden gang er vi nødt til med påbud eller skærpet tilsyn at markere alvoren i, at tilbuddets økonomi skal være gennemsigtig for os via det materiale, som tilbuddene af egen drift skal indlevere, tilføjer han.

Socialtilsyn Syds erfaringer og praksis med håndtering af budgetter og regnskaber beskrives nærmere i artiklen på side 40.

Det er vigtigt at understrege, at både offentlige og private tilbud er underlagt krav om både økonomisk juridisk revision og forvaltningsrevision. Særligt den sidste er et centralt grundlag for socialtilsynenes økonomiske tilsyn, fordi forvaltningsrevision uden anmærkninger beror for, at tilbuddet bruger sine ressourcer efter sit formål og gør dette både sparsommeligt og produktivt.

- Hvis det i virkeligheden er disse forhold, man politisk ønsker et stærkere fokus på, er det værd at overveje, om ikke det er revisorernes tilsyn

med tilbuddene – og evt. også revisornævnets tilsyn med revisorerne – som bør styrkes, fremfor at give socialtilsynene et bredere mandat, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen og tilføjer med henvisning til de aktuelle politiske drøftelser om flere muskler til socialtilsynene:

- Det centrale i det økonomiske tilsyn er, at det foregår i et tæt samspil med det socialfaglige tilsyn på tværs af hele den brede tilbudsvifte. Det er nok lidt skævt at ville give socialtilsynene – som er sat i verden for at føre et generelt fagligt tilsyn med en branche med en årlig omsætning på 30-40 milliarder – større muskler for at imødegå, at der i et meget lille hjørne af den private tilbudsvifte for et ret lille millionbeløb forgår noget, som er politisk og måske også juridisk uacceptabelt.

Ved Socialtilsyn Syds afslutning af redaktionen af Årsrapport 2020 var der endnu ikke indgået nogen politisk aftale, der sætter nye vilkår for socialtilsynenes økonomiske tilsyn. Det betyder, at vi ikke har kunnet lade disse indgå i og blive sammenholdt med vores gennemgang af den nuværende praksis. Vi afventer – og vender tilbage med, hvad den politiske aftale vil betyde for justering og udvikling af den økonomiske tilsynspraksis, i de kommende årsrapporter.

”

Men en sjælden gang er vi nødt til med påbud eller skærpet tilsyn at markere alvoren i, at tilbuddets økonomi skal være gennemsigtig for os via det materiale, som

”

For om muligt at motivere *bagtroppen* lidt, har jeg også overvejet at opstille og synliggøre en fælles benchmark for indlevering af økonomiske oplysninger. Men han tilføjer...

Tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen

Socialtilsyn Syd
www.socialtilsynsyd.dk

Overholdelse af tidsfrister halter – og hvad så?

Mange tilbud afleverer økonomioplysninger pænt på den forkerte side af tidsfristerne. Det gør bestemt ikke tilsynsarbejdet lettere, at der hvert år foregår en del 'tovtrækkeri' om mange tilbuds økonomiske oplysninger – men så er det på den anden side heller ikke værre.

Alle tilbud har pligt til af egen drift at indsende økonomiske oplysninger til Socialtilsyn Syd to gange årligt – budgetoplysninger om efteråret og regnskabsoplysninger om foråret. Mange tilbud har sammen med deres driftsherre eller bestyrelse indarbejdet dette i en årlig rutine, så de altid overholder de angivne frister og afleverer et fyldestgørende materiale. Andre tilbud har nogle gange svært ved helt at leve op til deres forpligtelse hvad angår indsendelse af økonomiske oplysninger. Endelig er der en større gruppe tilbud, som ret konsekvent indsender oplysninger alt for sent eller indsender mangelfulde oplysninger – eller begge dele! Og selv om der også er en vis variation i denne gruppe med hensyn til hvor meget for sent og hvor mangelfuldt, så er der også et vist mønster i, at nogle tilbud og nogle driftsherrer tilsyneladende ikke umiddelbart har det som en prioritet af egen drift at efterleve deres forpligtelse hvad angår indlevering af økonomiske oplysninger til Socialtilsyn Syd.

Et tilbuds økonomi skal være gennemsigtig for socialtilsynet. Men at Socialtilsyn Syd kan analysere, om tilbuddets økonomi er gennemsigtig – og gøre det på et tidspunkt, hvor denne analyse stadig er relevant – forudsætter, at tilsynet overhovedet får de relevante økonomioplysninger i form af regnskaber, budgetter og nøgletal.

Stort set aldrig sanktioner

Selv om denne forsømmelighed giver anledning til ekstra arbejdsgange i form af rykkere og en del ekstra opfølgende dialog med tilbuddene og deres driftsherrer, så ender det hvert år med, at stort set alle tilbud indleverer stort set alle oplysninger. Og når dét er resultatet, er der stort set aldrig grundlag for at sanktionere for dette

alene, fordi grundlaget for sanktioner skal være manglende gennemsigthed – og ikke bare langsommelighed med hensyn til at bibringe Socialtilsyn Syd denne gennemsigthed!

Som sagt er der dog også et vist mønster i, hvilke tilbud og driftsherrer der er de mest forsømmelige. Derfor er Socialtilsyn Syd begyndt at adressere denne forsømmelighed mere direkte til ansvarlige chefer hos disse tilbud og driftsherrer, fordi Socialtilsyn Syd nogle gange er efterladt med det indtryk, at det mere er manglende vilje, end det er særlige omstændigheder det enkelte år, som er årsag til den mangelfulde og/eller forsinkede indberetning af økonomiske oplysninger.

- For om muligt at motivere *bagtroppen* lidt, har jeg også overvejet at opstille og synliggøre en fælles benchmark for indlevering af økonomiske oplysninger, siger tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Men han tilføjer, at ”fordi der indenfor det kommende år forventes at blive øget mulighed for at pålægge tillægstakst til de tilbud, som det er særligt ressourcekrævende at føre tilsyn med, så vil Socialtilsyn Syd i første omgang hellere indgå i direkte dialog med de mest sendrægtige og så pålægge tillægstakster til dem, som vedvarende lægger beslag på ekstra ressourcer som følge af manglende eller mangelfuld indlevering af økonomiske oplysninger.”

Stikprøver af plejefamiliers økonomi fungerer efter hensigten

Socialtilsyn Syd skal foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliernes økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse. Socialtilsyn Syd udtager årligt 10 procent af familierne til stikprøve. Erfaringerne er, at ustabilitet i plejeanbringelser kun yderst sjældent skyldes økonomiske forhold.

Hvordan vurderer man overordnet, at økonomien i en plejefamilie – almen, forstærket eller specialiseret – giver grundlag for en stabil anbringelse? Når man som Socialtilsyn Syd samtidig har erfaring for, at plejefamiliernes økonomi generelt er i orden – og ikke skal påføre plejefamilierne en større kontrolbyrde, end formålet tilsiger. Svaret er stikprøver!

Denne tilsynsmodel har nu kørt i to år. Modellen afløste den tidligere praksis, hvor alle plejefamilier både ved deres godkendelse og derefter årligt skulle indsende økonomiske oplysninger i form af årsopgørelser, et budget over faste udgifter samt for selvstændige også et regnskab for deres virksomhed. Erfaringen fra dengang var, at omfanget af kritiske fund ikke stod i et rimeligt forhold til omfanget af kontrolindsatsen. Derfor – og med afsæt i den risikobaserede tilgang – blev det besluttet, at kontrolindsatsen skal ligge der, hvor der er størst bekymring for kvaliteten.

Fra 2019 ændrede Socialtilsyn Syd derfor praksis. Nye plejefamilier skal nu – i sammenhæng med en vejledning om betydningen af at have en stabil økonomisk situation – på tro og love bekræfte, at de har ”en økonomi, herunder et passende rådighedsbeløb og evne til at overholde eventuelle gældsforpligtelser, som sikrer en stabil anbringelse af plejebarnet/plejebørnene”. Herudover forpligter de sig til at indsende

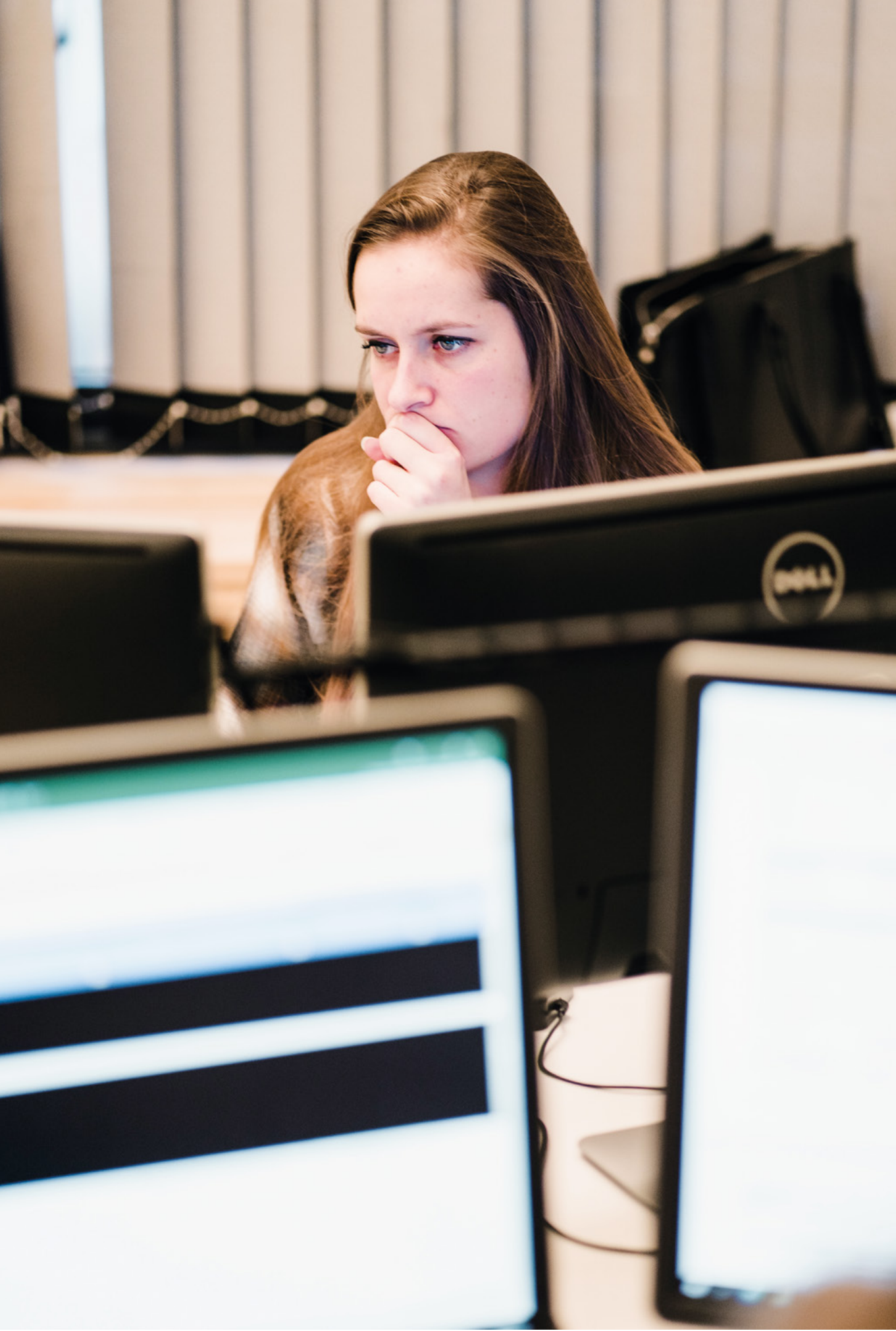
økonomiske oplysninger, hvis de bliver udtrukket til stikprøve.

I 2019 og 2020 har Socialtilsyn Syd helt vilkårligt udvalgt 150 plejefamilier – svarende til cirka 10 procent af alle plejefamilier. De har fået et brev i august, hvor de er blevet bedt om at indsende en årsopgørelse for de voksne i husstanden og budget med faste udgifter for året. Selvstændige skulle derudover også indsende årsrapport for året før og skattebilag.

Enkelte plejefamilier har skullet have en rykker, før tallene forelå. Enkelte har slået sig i tøjret. Nogle fordi de ikke havde plejebørn på det pågældende tidspunkt. Disse er blevet erindret om, at en godkendelse – og dermed tilsynsforpligtelsen, også i forhold til økonomien – gælder, uanset om der er børn anbragt eller ej. Andre har haft udfordringer med, hvordan de fx skulle udarbejde et budget. De har fra 2020 haft en hjælp i det budgetskeam med meget få poster, Socialtilsyn Syd har udarbejdet til formålet.

Ser på rådighedsbeløbet

Når Socialtilsyn Syd gennemgår de indhentede økonomiske oplysninger, er der fokus på plejefamiliernes rådighedsbeløb. Så for hver enkelt plejefamilie udregnes rådighedsbeløbet, og det sammenlignes med Finanstilsynets generelle forslag til rådighedsbeløb for en familie af den

størrelse, som den enkelte plejefamilie har. Socialtilsyn Syd bruger dog ikke Finanstilsynets rådighedsbeløb som det endegyldige facit for, hvor mange penge en plejefamilie skal have til rådighed for at være godkendt. Socialtilsyn Syd har godkendt plejefamilier, der ikke har dette beløb til rådighed – men disse familier har enten fx en opsparing, er selvforsynende med grøntsager eller lever på anden måde og efter eget valg meget sparsommeligt.

Ligger rådighedsbeløbet på eller over standard-satsen, gør Socialtilsyn Syd ikke mere. Ligger rådighedsbeløbet under, ses der i første omgang på, om plejefamilien fx har en opsparing, som den tilfører midler fra i det daglige.

I de få tilfælde med et for lavt rådighedsbeløb, hvor der ikke umiddelbart er en opsparing, kontakter økonomiafdelingen herefter de enkelte plejefamiliers tilsynskonsulent. I 2019 og 2020 skete det to gange hvert år. Økonomiafdelingen oplyser om det (for) lave rådighedsbeløb og spørger til tilsynskonsulentens observationer af plejefamiliens økonomiske forhold. Der spørges også til, om tilsynskonsulenten har været på tilsynsbesøg for nylig.

I alle fire sager har tilsynskonsulenten herefter fulgt op på sagen. I en af de fire familier har tilsynskonsulenten fx ved et tilsynsbesøg haft økonomien i fokus. Konsulenten har sikret sig, at det manglende rådighedsbeløb er dækket ind via plejefamiliens opsparing, og at der intet er i familiens hverdag, der tyder på, at de mangler økonomiske ressourcer. ”Det er tilsynets samlede vurdering, at plejefamiliens økonomi giver grundlag for at sikre trygge og stabile anbringelser for plejebørn,” hedder det i vurderingen fra tilsynsbesøget.

I ingen af de fire sager fra 2019 og 2020 har den ekstra granskning ført til yderligere foranstaltninger.

Observationer under tilsynsbesøg

Stikprøverne fra 2019 og 2020 viser i øvrigt, at plejefamiliernes økonomi generelt er meget solid. Det faktiske beløb, de udtrukne plejefamilier havde til rådighed, var næsten tre gange så stort som Socialtilsyn Syds minimumsanbefaling. I 2020 var beløbet endda en smule højere.

Socialtilsyn Syd har valgt primært at udøve sit økonomiske tilsyn med plejefamilierne via en årlig stikprøvekontrol. Men der kan naturligvis også iværksættes økonomisk tilsyn med en plejefamilie, ved at den socialfaglige tilsynskonsulent henvender sig til økonomiafdelingen, fordi denne har observeret noget ved et tilsynsbesøg, der kan give anledning til panderynker med et muligt økonomisk perspektiv. Det kan være, at plejefamilien er ramt af arbejdsløshed, og tilsynskonsulenten får oplysninger, der tyder på, at familien har svært ved at klare sine udgifter. I de sager – som der er meget få af – er det økonomiafdelingen, der i samarbejde med konsulenten tager kontakten og dialogen med plejefamilien.

Rekruttering af nye tilsynskonsulenter – en specialopgave

Socialtilsyn Syd får mange ansøgere ved stillingsopslag. En ny procedure med to samtaler og to test kvalificerer ansættelsesprocessen og er dermed både pengene og tiden værd.

Socialtilsyn Syd ansætter som udgangspunkt kun nye tilsynskonsulenter én gang årligt, hvilket effektiviserer ressourceforbruget og gør introforløbet for de nye medarbejdere langt mere kvalificeret. Som regel får socialtilsynet 130–150 ansøgerne pr. ansøgningsrunde på både tilbuds- og familieplejeområdet. De fleste af ansøgerne er umiddelbart kvalificerede – så hvordan vælger man den håndfuld, der skal tilbydes en ansættelseskontrakt?

Socialtilsyn Syd tog i 2020 et nyt værktøj i brug som supplement til den hidtidige, skriftlige ansøgning og den ene jobsamtale. I samarbejde med Faaborg-Midtfyn Kommunes HR-afdeling bliver ansøgere nu testet i forhold til deres generelle kognitive evne/kapacitet og deres

personprofil, som holdes op mod en udarbejdet stillingsprofil. Testene ligger mellem den første jobsamtale og den (nye) anden samtale.

- Test er nok et atypisk redskab i socialfaglige sammenhænge. Men jeg opfatter allerede nu efter første ansættelsesrunde med det nye system, at jeg er mere sikker i de ansættelser, jeg foretager. De to test kvalificerer andensamtalen, siger afdelingsleder på familieplejeområdet, Niels V. Haugaard.

- Test er et dialogredskab, ikke en facitliste, som vi selvfølgelig skal prøve nogle gange, før vi får den fulde gavn af dem. Men allerede denne gang brugte jeg deres resultater, fordi jeg fik øje på nogle kvaliteter i en af ansøgerne, som

jeg måske ikke tidligere ville have bemærket, supplerer afdelingsleder på tilbudsområdet, Allan Vestergaard Johansen.

Tage rekrutteringen seriøst

Faaborg-Midtfyns Kommunes HR-afdeling gennemfører de to test med afsæt i nogle generelt anerkendte test og på baggrund af dialog med Socialtilsyn Syd om stillingsprofilen på en tilsynskonsulent i hver af de to afdelinger. En stillingsprofil, der over årene mere og mere tydeligt signalerer, at Socialtilsyn Syd er en myndighed, hvis medarbejdere udfører en tilsynsindsats – hvilket særligt personlighedstesten også afspejler.

Alt i alt er den nye proces med to samtaler og

test et bedre grundlag for at rekruttere dygtigt. Ikke for at sænke personalegennemstrømningen, der i Socialtilsyn Syd i forvejen ligger under kommunens gennemsnit. Men i forhold til at tage rekrutteringen seriøst og gøre mest muligt for at få de bedst kvalificerede ansat.

Socialtilsyn Syd inviterer cirka 10 ansøgere til første samtale. Af dem udvælges en god håndfuld, der alle inviteres til test og en anden samtale. Efter testene får ansøgerne en mundtlig overlevering af Faaborg-Midtfyn Kommunes HR-konsulent. Det samme gør Socialtilsyn Syd til brug for andensamtalen. Herefter slettes de to test.

”

Det sagde mig, at Socialtilsyn Syd havde gjort sig nogle helt klare tanker om, hvem man ville have ansat. Det, syntes jeg, var ret interessant.

Nyansat tilsynskonsulent i Socialtilsyn Syd

Ansættelsesproces – både voldsom og ret interessant

At komme til både to test og to samtaler for at blive ansat som tilsynskonsulent i Socialtilsyn Syd var usædvanligt, siger en af dem, der endte med en ansættelseskontrakt.

Stillingsopslaget signalerede klart, at Socialtilsyn Syd vægter høj faglighed. Det var det ene, der trak. Det andet – som godt nok samtidig følte voldsomt – var, at man som ansøger til en stilling som tilsynskonsulent skulle testes.

- Det sagde mig, at Socialtilsyn Syd havde gjort sig nogle helt klare tanker om, hvem man ville have ansat. Det, syntes jeg, var ret interessant, siger den nyslåede tilsynskonsulent.

Efter førstesamtale var ansøgeren usikker på, om det var gået godt eller skidt. Ansættelsesudvalget var venligt og interesseret – men der blev også 'gået til stålet'. Da afdelingslederen ringede og sagde, at hun var gået videre til anden runde, fortalte han, at det med 'stålet' var for at afprøve hendes robusthed ift. at skulle have en myndighedskasket på.

Testene gik "vist rimeligt". Bortset fra, at hun undervejs fik lavet en fejl i den kognitive evnetest, der – som hun selv siger – nok bare viste, at hun ikke skal være revisor. Den kommunale HR-konsulent kom med en "ekstremt ordentlig" tilbagemelding, og andensamtalen forløb godt.

- Vi talte under andensamtalen om, at det ud fra personprofiltesten er klart, at jeg gerne vil have en tydelig chef. Derudover havde jeg svært ved at gennemskue, om de trak tråde fra testene, siger hun.

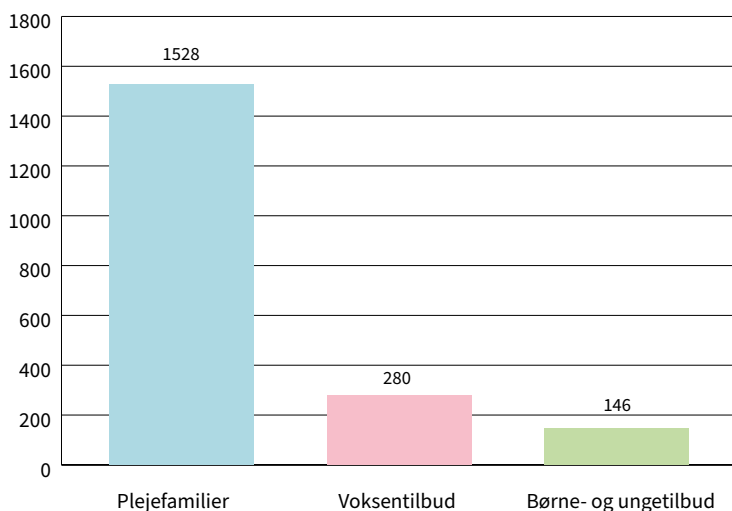
Alt i alt var processen OK. Med en enkelt tillægsgevinst – ud over jobbet.

- Jeg fik bekræftet nogle kvaliteter i mig selv, som jeg ikke går og tænker over til daglig. Det blev jeg glad for, siger tilsynskonsulenten.

Socialtilsyn Syd 2020

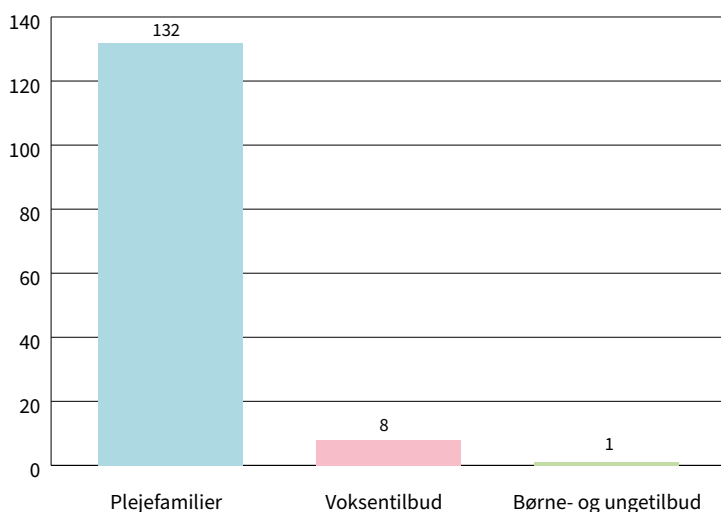
– fortalt med tal

Figur 1: Antal **plejefamilier og tilbud** i 2020

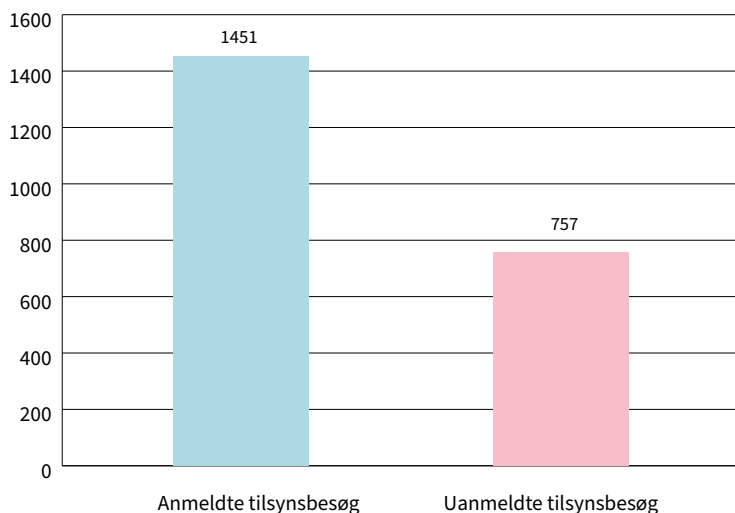
Figur 1 viser porteføljen af plejefamilier, voksenteilbud og børne- og ungetilbud i Socialtilsyn Syd ved udgangen af 2020.

Figur 2: Antal **nye godkendelser** fordelt på tilbudstype i 2020

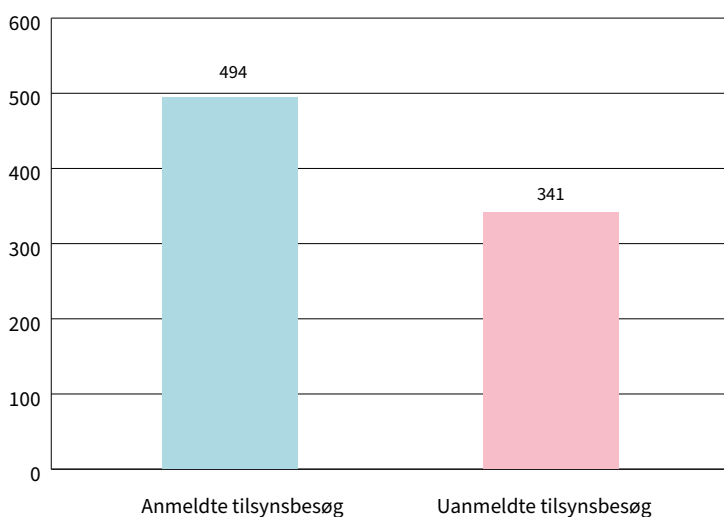

Figur 2 viser, hvor mange plejefamilier, voksenteilbud og børne- og ungetilbud Socialtilsyn Syd nygodkendte i 2020. Ca. to ud af tre ansøgninger om at blive plejefamilie ender med en godkendelse, mens næsten alle ansøgninger om oprettelse af tilbud ender med en godkendelse. Den primære årsag til denne forskel er, at en stor del af de ansøgere, der ønsker at blive plejefamilie, trækker deres ansøgning tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Derimod er det meget sjældent, at en ansøgning om godkendelse som tilbud trækkes tilbage.

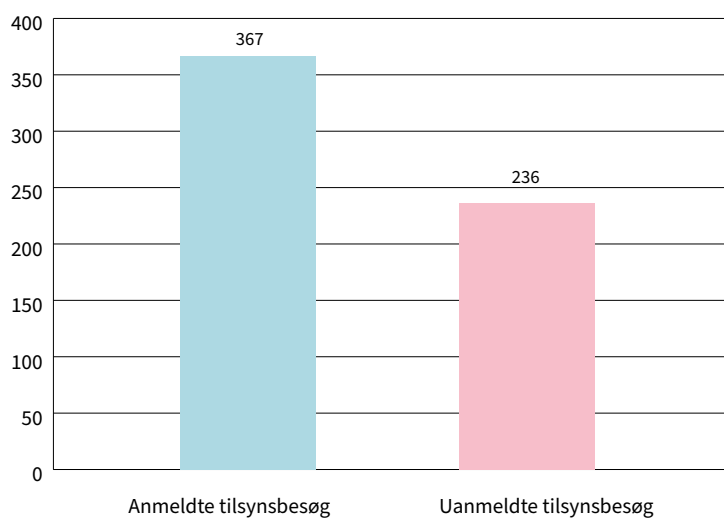
Figur 3: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier i 2020

Figur 4: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos voksentilbud i 2020

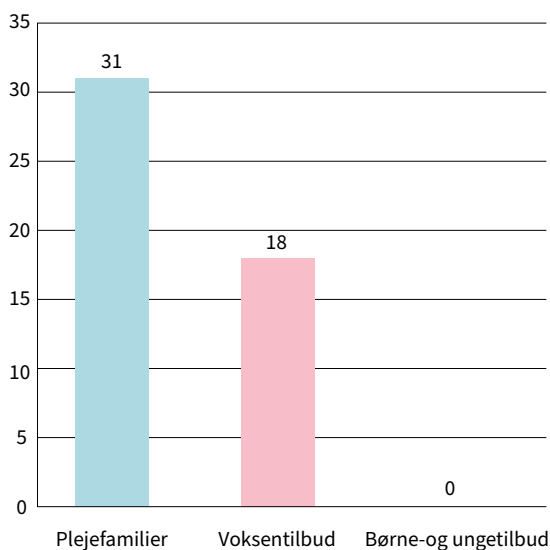

Figur 5: Antal gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos børne- og ungetilbud i 2020

Figurene 3, 4 og 5 viser Socialtilsyn Syds besøgsaktivitet i 2020 fordelt på tilbudstyper samt forholdet mellem anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.

Figur 6: Antal udstedte påbud fordelt på tilbudstype for 2020

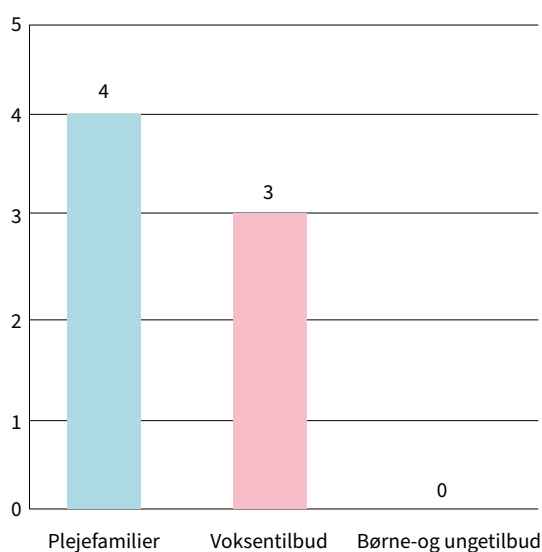
Figur 6 viser antallet af udstedte påbud i 2020 fordelt på tilbudstype.

Table 1: Baggrunden for iværksatte påbud i 2020 i relation til kvalitetsmodellens temaer

	2020
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	10
Sundhed og trivsel	10
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	39
Kompetencer	19
Fysiske rammer	5
Økonomi	10
Total	93

Table 1 viser, hvilke temaer de 49 påbud har baggrund i. Et påbud kan have baggrund i flere temaer i kvalitetsmodellen. Et påbud kan optræde både som selvstændig sanktion og som element i et skærpet tilsyn.

Figur 7: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype i 2020

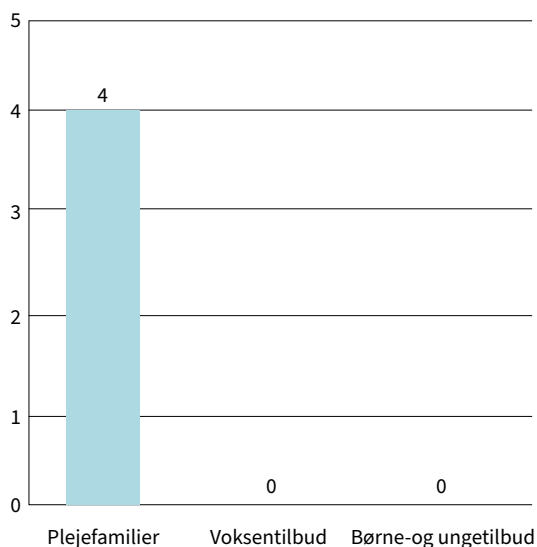
Figur 7 viser antallet af iværksatte skærpede tilsyn i Socialtilsyn Syd i 2020.

Table 2: Baggrunden for skærpede tilsyn i 2020 i relation til kvalitetsmodellens 7 temaer

	2020
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	2
Sundhed og trivsel	1
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	5
Kompetencer	5
Fysiske rammer	0
Økonomi	2
Total	15

Table 2 viser, at de syv skærpede tilsyn har baggrund i fem temaer i kvalitetsmodellen.

Figur 8: Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstype for 2020

Figur 8 viser antallet af tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstype. Tabellen viser, at Socialtilsyn Syd i 2020 ikke har tilbagekaldt godkendelsen for tilbud, mens fire plejefamilier har fået tilbagekaldt deres godkendelse.

Tabel 3: Baggrunden for tilbagekaldte godkendelser i 2020 i relation til kvalitetsmodellens temaer

	2020
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	2
Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik	1
Kompetencer	4
Fysiske rammer	0
Økonomi	0
Total	7

Tabel 3 viser baggrunden for de tilbagekaldte godkendelser. Ligesom ved skærpet tilsyn kan en tilbagekaldelse være begrundet i flere temaer i kvalitetsmodellen.

>>

Tabel 4: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for plejefamilier i 2020

	2020
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	15 uger
1. kvartil ligger 25 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	10 uger
2. kvartil ligger 50 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	13 uger
3. kvartil ligger 75 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	18 uger

Tabel 4 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgning om godkendelse for plejefamilier. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid tælles fra dagen, hvor Socialtilsyn Syd modtager en ansøgning, indtil ansøger(e) modtager en afgørelse af ansøgningen. En ansøgning afsluttes altid med en afgørelse fra socialtilsynet, medmindre ansøgningen trækkes tilbage undervejs i ansøgningsprocessen. Af samme årsag inkluderer opgørelsen af sagsbehandlingstider kun færdigbehandlede ansøgninger. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en plejefamilieansøgning i Socialtilsyn Syd var i 2020 på 15 uger. Aflysningen af flere grundkurser for nye plejefamilier i foråret 2020 grundet covid-19 er årsagen til den forlængede gennemsnitlige sagsbehandlingstid set i forhold til den generelle målsætning på 12 ugers sagsbehandlingstid.

Tabel 5: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for voksentilbud og børne- og ungetilbud i 2020

	2020
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	11 uger
1. kvartil ligger 25 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	2 uger
2. kvartil ligger 50 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	11 uger
3. kvartil ligger 75 % af alle ansøgninger om nygodkendelse under en sagsbehandlingstid på:	14 uger

Tabel 5 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgning om godkendelse for tilbud. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for tilbud er mere svingende end sagsbehandlingstiden for plejefamilier. Det at ansøge om godkendelse som tilbud er en meget håndholdt proces, der kan indeholde mange overvejelser og dialog om (justeringer af) målgrupper, fysiske rammer, tilsynsmæssig organisering mm., hvor sagsbehandlingstiden i høj grad afhænger af, hvor afklaret ansøgeren er med disse forhold.

Socialtilsyn Syd

– indtægter i 2020

Socialtilsyn Syd skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af indtægterne i det forgangne år. I nedenstående tabel fremgår indtægter i 2020 for Socialtilsyn Syd i kroner.

	Indtægter 2020
Indtægter fra plejefamilieområdet	27.687.000
Indtægter fra tilbudsområdet	25.243.000
Indtægter fra godkendelse af og tilsyn med BPA	17.000
Indtægter jf. § 3 i lov om socialtilsyn	1.076.000
Indtægter i alt	54.023.00

	Takster 2020
Grundtakst pr. år	
0–7 pladser	33.221
8–24 pladser	39.865
25–49 pladser	66.441
≥ 50 pladser	99.662
Nygodkendelser	
0–7 pladser	23.165
8–24 pladser	27.798
25–49 pladser	46.330
≥ 50 pladser	69.496
Væsentlige ændringer af eksisterende godkendelse	
0–7 pladser	8.564
8–24 pladser	10.227
25–49 pladser	17.129
≥ 50 pladser	24.886
Skærpet tilsyn pr. md.	
0–7 pladser	3.225
8–24 pladser	3.986
25–49 pladser	6.644
≥ 50 pladser	9.966
Takster for tilsyn med BPA-ordningen	
Grundtakst	8.448
Nygodkendelse	23.766

STS+- vi kan mere, end vi skal

I lov om socialtilsyn har Folketinget – usædvanligt tydeligt i forhold til andre love om den offentlige velfærd – tilkendegivet, at socialtilsynene sideløbende med at være tilsynsmyndighed kan sælge deres viden. Når et sådant 'kan' formuleres i § 3 i loven, læser Socialtilsyn Syd det nærmest som et 'bør'. Derfor arbejder vi målrettet på at opsamle og omsætte viden og kompetencer fra vores tilsynsarbejde til andre områder, så det bliver så interessant, at nogen vil betale for det.

For tydeligt at skelne konsulentbistand og undervisning fra myndighedsudøvelse og vejledning betegner vi det STS+, når vi agerer som konsulenter med udgangspunkt i lov om socialtilsyn § 3.

STS+ tilbyder at løse opgaver inden for følgende områder:

- Kvalitetsvurdering af dagpleje, børnehaver og vuggestuer
- Certificering og kvalitetsvurdering af plejehjem, herunder lovpligtige tilsyn
- Særlige udredninger i komplekse sager for tilbud eller myndighedsudøver
- Kvalitetsvurdering af danskuddannelse for voksne udlændinge, herunder lovpligtige tilsyn
- Kvalitetsvurdering af beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud (§ 103 og § 104)
- Seminarer, kurser og ad hoc-opgaver
- Overblik/opsamling ift. kvalitet på egne tilbud til en driftsherre – kommunal som privat

Se også STS+' hjemmeside for yderligere oplysninger

www.socialtilsynsydplus.dk

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A · 5750 Ringe · 72 53 19 00 · socialtilsynsyd@fmk.dk · www.socialtilsynsyd.dk

Socialtilsyn Syd - finansieringsbehov for 2022

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe

Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
09-04-2021

Finansieringsmodel for Socialtilsynene

Det er kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommunes ansvar, at Socialtilsyn Syd har den nødvendige kapacitet til at indfri formålet med lov om socialtilsyn. Derfor er det tilsvarende kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommune, der ved den årlige budgetlægning beslutter, hvilket budget, Socialtilsyn Syd skal råde over for at kunne tilvejebringe den nødvendige tilsynskapacitet.

For at varetage dette ansvar på betryggende vis - og for at understøtte ensartethed på landsplan og samtidig sikre, at den finansiering, som Faaborg-Midtfyn vil opkræve, i hovedsagen svarer til den DUT-kompensation, der er aftalt mellem Staten og KL ved tilsynenes etablering - har styregruppen for socialtilsynene godkendt en fælles beregningsmodel som grundlag for opgørelsen af hvert enkelt tilsyns finansieringsbehov - og dernæst takstberegninger.

Beregningen tager udgangspunkt i antallet af tilbud og plejefamilier, der skal føres tilsyn med, sammenholdt med det gennemsnitlige tidsforbrug til at løse en række kerneopgaver i sammenhæng med tilsynene. Tidsestimatet for de fleste opgaver stammer fra DUT-forhandlingerne om lov om socialtilsyn i 2013. Styregruppen med repræsentanter fra KL, Socialstyrelsen samt forvaltningscheferne i de 5 tilsynskommuner har tidligere år foretaget mindre justeringer i modellen.

Modellen er overvejende en taksametermodel, hvor antallet af tilbud og plejefamilier, der skal føres tilsyn med, fastlægger, hvor stort finansieringsbehov, det enkelte tilsyn har – og dermed, hvor stort et budget, man kan råde over. For Socialtilsyn Syd er det ca. 70% af budgettet, som reguleres direkte ud fra, hvor mange tilsyn, der skal gennemføres. Modellen indeholder en mindre del rammefinansiering dels i forhold til lokalt betingede omkostninger, dels til håndtering af fælles faglige forhold som f.eks. whistleblower-ordningen. Disse budgetandele ændrer sig kun, hvis der enten lokalt eller i fællesskab blandt tilsynene træffes beslutning herom.

Socialtilsynene har fokus på løbende at tilpasse omkostningerne til de opgaver, der skal løses. Samtidig har de fem socialtilsyn fokus på, at de forventninger, der var og er til socialtilsynene i forlængelse af tilsynsreformen, skal indfries.

Finansieringsbehov i alt for Socialtilsyn Syd 2022

Med udgangspunkt i den godkendte finansieringsmodel har Socialtilsyn Syd i foråret 2021 opgjort finansieringsbehovet og de deraf afledte takster for 2022. Dette redegøres der for i de kommende afsnit. Dette notat vil – sammen med eventuelle kommentarer, der måtte komme hertil fra KKR i Syddanmark – indgå som grundlag for Faaborg-Midtfyn kommunalbestyrelses behandling af budget 2022.

Socialtilsyn Syds samlede budget for 2022 tager udgangspunkt i følgende forudsætninger om antal tilbud og plejefamilier:

Antal tilbud og plejefamilier	2021	2022
Antal tilbud (voksen)	286	278
Antal tilbud (børn og unge)	154	148
Total – tilbud	440	426
Antal plejefamilier	1500	1525

Sammen med modellens mange andre forudsætninger og Socialtilsyn Syds lokale driftsudgifter for 2022 – som er fratrukket den andel af faste udgifter, som salg af konsulentytelser skal medfinansiere - er Socialtilsyn Syds samlede finansieringsbehov 56,0 mio.

Mer- eller mindreforbrug fra tidligere år indarbejdes i det efterfølgende års drift, så taksterne ikke svinger unødigt som følge af almindelige driftsforskydninger. Det overførte mer/mindreforbrug fra regnskab 2020, som kunne påvirke finansieringsbehovet for 2022 er derfor 0 kr. Dette styringsrationale svarer til vilkårene i den mellemkommunale styringsaftale.

Socialtilsyn Syd har tidligere i forbindelse med den mellemkommunale dialog om Socialtilsyn Syds finansieringsbehov og takster for 2018 tilkendegivet at ville effektivisere med i alt 2 pct. – svarende til ca. 1 mio. Tilkendegivelsen blev givet som Socialtilsyn Syds bidrag til at realisere det generelle omprioriteringsbidrag, som kommunerne på det tidspunkt var underlagt for 2018 og 2019. I 2021 blev halvdelen af denne effektivisering brugt på at sikre Socialtilsyn Syd mod den nedgang der tidligere er konstateret som følge af sammenlægning af flere tilbud.

Med afsæt i modellens forudsætninger om ressourceforbrug til hhv. tilsyn med plejefamilier og sociale tilbud, skal det samlede finansieringsbehov fordeles på følgende måde mellem de to hovedområder:

Finansieringsbehov	2021	2022
Plejefamilieområdet – finansieres via én betaling pr. kommune fordelt efter objektive kriterier	30.000.000	30.700.000
Tilbudsområdet – finansieres via takst til tilbuddene	26.300.000	25.300.000
FINANSIERINGSBEHOV I ALT	56.300.000	56.000.000

Takster på tilbudsområdet

Det samlede finansieringsbehov til tilsyn med tilbudsområdet falder med 1,0 mio. til 25,3 mio. Finansieringsbehovet indeholder skønnede indtægter på i alt ca. 2,1 mio., som vedrører betaling for nygodkendelser af tilbud og væsentlige ændringer i tilbuds godkendelsesgrundlag. Den direkte fakturering af disse særlige aktiviteter sikrer, at det ressourceforbrug, der benyttes hertil, ikke fragår den tilsynsopgave, som finansieres af alle andre tilbud via grundtaksterne. Der er ikke budgetteret med indtægter fra skærpet tilsyn, da Socialtilsyn Syd ikke ønsker at have en budgetforudsætning om at der skal træffes et vist antal afgørelser om skærpet tilsyn og idet posten i øvrigt er meget begrænset. Der er endvidere ikke budgetteret med indtægter fra særligt ressourcekrævende tilsynsopgaver og ekstra takst ved tilbud med flere end 2 afdelinger der ikke ligger på samme adresse, jf. bekendtgørelse om socialtilsyn § 31, stk. 4 og 5, da det ikke er muligt at gøre brug af disse bestemmelser med den aktuelle formulering samt praksis fra Ankestyrelsen.

Tilbuddenes årlige basistakst fastsættes og differentieres inden for 4 størrelseskategorier med udgangspunkt i tilsynsopgavens omfang. I forbindelse med praksisfastlæggelse af den fælles finansierings- og takstmodel, blev det i 2013 aftalt, at tilbud med mange pladser betaler en højere tilsynstakst end tilbud med færre pladser, idet man forudsatte, at tilsynsopgavens omfang ville være større for de største tilbud. Det er en del af tilsynenes fælles finansierings- og takstmodel, at fordelingen sker med en vægning på 1, 1,2, 2 og 3 mellem de 4 kategorier.

Socialtilsyn Syd har de seneste år arbejdet med at undersøge forholdet mellem tilsynsopgavens omfang og tilbuddenes størrelse. Denne erfaringsopsamling har på nuværende tidspunkt ikke ført til en justering i den gældende takstfastlæggelse hos Socialtilsyn Syd.

Til dækning af et finansieringsbehov på i alt 25,3 mio. blandt anslået 426 tilbud, opkræver Socialtilsyn Syd følgende:

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2021	2022
1-7 pladser	35.678	35.672
8-24 pladser	42.813	42.806
25-49 pladser	71.356	71.334
50+ pladser	107.035	107.015

Den samlede takst for 2022 for hvert tilbud opkræves i januar 2022.

Særligt på voksenområdet er der over de seneste år konstateret et fald i antallet af tilbud som Socialtilsyn Syd fører tilsyn med. Dette er en konsekvens af, at nogle kommuner sammenlægger en række typiske mindre tilbud til i et større tilbud med flere afdelinger – såkaldte centerkonstruktioner. Dette er på lidt længere sigt uholdbart ud fra et tilsynsfagligt perspektiv, da finansieringen og de deraf afledte takster, skal sikre at Socialtilsyn Syd til stadighed kan opfylde sin myndighedsforpligtelse over for et uændret antal afdelinger.

Som anført ovenfor giver den aktuelle lovgivning samt praksis fra Ankestyrelsen ikke rum for, at Socialtilsyn Syd kan pålægge de tilbud der som følge af sammenlægninger, eller andre forhold, medføre et forøget tidsforbrug. Det er forventningen, at der indføres hjemmel til at tilbud der grundet størrelse, eller andre forhold medfører et betydeligt forhøjet tidsforbrug vil kunne pålægges en tillægstakst, således det er de tilbud, der er særligt tidskrævende at føre tilsyn med, der bære omkostningerne herved.

Ved at bibeholde den reduktion på kr. 0,5 mio. som Socialtilsyn Syd gennemførte sidste år, kan Socialtilsyn Syd i reducere nedgangen i takstindtægter. Taksterne på tilbudsområdet holdes derved uændret.

Denne midlertidige foranstaltning blev varslet i Socialtilsyn Syds finansieringsnotat for 2020. Det er forventningen at besparelsen kan indregnes igen når der er tilvejebragt den fornødne hjemmel til at pålægge tillægstakster for tilsynsarbejde med tilbud med flere afdelinger.

Takster for særlige ydelser

Nygodkendelser

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2021	2022
1-7 pladser	24.844	24.664
8-24 pladser	29.813	29.597
25-49 pladser	49.689	49.329
50+ pladser	74.533	73.993

Væsentlige ændringer

Takstkategori	Tilsyn med døgntilbud	
	2021	2022
1-7 pladser	9.090	8.910
8-24 pladser	10.908	10.692
25-49 pladser	18.179	17.820
50+ pladser	27.269	26.730

Taksten for skærpet tilsyn følger som udgangspunkt grundtaksen. Taksten for nygodkendelser forbliver reelt uændret med et fald på under 1 %, mens taksten for væsentlige ændringer falder med ca. 2 %. Timepris for tillægstakster efter § 31, stk. 4 og 5 vil være 690 kr. i 2021.

Plejefamilieområdets finansiering – betaling pr. kommune

Som det fremgår ovenfor er plejefamilieområdets finansieringsbehov 30,7 mio., hvilket er godt halvdelen af Socialtilsyns Syds samlede finansieringsbehov. Fordelingen af det samlede finansieringsbehov for plejefamilieområdet sker efter kommunernes andel af 0-17 årige (oplysninger hentet hos Danmarks Statistik marts 2021).

Modsat tilbudsområdet dækker den samlede opkrævning på plejefamilieområdet også nygodkendelser og grundkurser, sagsbehandling af væsentlige ændringer i godkendelsesgrundlag, særligt ressourcekrævende tilsyn, samt skærpet tilsyn.

Socialtilsyn Syd har oplevet en betydelig stigning i antallet af ansøgere, hvilket antageligt er en følge af afskaffelsen af kommunernes mulighed for at konkret godkende plejefamilier. Dette høje niveau for ansøgninger har også gjort sig gældende i 2020 samt starten af 2021. Denne stigning i antallet af ansøgere betyder samtidig en stigning i det samlede antal plejefamilier. Da særligt nygodkendelsesprocessen af plejefamilier er ressourcekrævende betyder det at Socialtilsyn Syds samlede finansieringsbehov til plejefamilieområdet stiger knapt 0,7 mio.

Til dækning af det samlede finansieringsbehov på 30,7 mio. til at føre tilsyn med plejefamilier, opkræver Socialtilsyn Syd følgende:

Objektiv finansiering – Kommuner	2021	2022
Assens	983.363	1.001.366
Kerteminde	548.511	555.339
Langeland	204.538	205.887
Middelfart	942.599	973.172

Nordfyns	701.015	712.876
Nyborg	749.212	761.473
Odense	4.537.952	4.683.839
Svendborg	1.346.878	1.391.376
Ærø	97.113	98.677
Billund	677.156	688.393
Esbjerg	2.737.279	2.812.801
Fanø	75.293	76.172
Fredericia	1.234.419	1.250.532
Haderslev	1.307.075	1.328.436
Kolding	2.373.043	2.441.957
Sønderborg	1.697.326	1.719.807
Tønder	849.922	852.113
Varde	1.230.342	1.245.586
Vejen	1.087.310	1.114.016
Vejle	2.995.649	3.097.334
Aabenraa	1.399.991	1.418.952
Frederiksberg	2.197.880	2.233.597
Total	29.973.865	30.663.702

Finansieringsbehov pr. plejefamilie	2021	2022
Objektiv finansiering pr plejefamilie	19.982	20.107

I forhold til 2021 betyder finansieringsbehovet for 2022, at taksten i praksis forsat holder sig uændret med en beskedne stigning på 0,6% pr. plejefamilie.

Hver kommunes bidrag til den objektive finansiering opkræves i januar 2022.

Takster på BPA-området

Foreninger og private virksomheder, der varetager eller ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal være godkendt af det relevante socialtilsyn. For Socialtilsyn Syds vedkommende er der alene et mindre antal godkendelser på BPA-området (under 5), hvorfor dette ikke påvirker budgettet nævneværdigt.

Socialtilsyn Syd – intern budgetfordeling

Det samlede finansieringsbehov på 56,0 mio. forventes forbrugt ud fra følgende overordnede budgetterede udgiftsfordeling:

UDGIFTER	2021	2022
Lønninger, objektiv finansiering plejefamilier	19.800.000	20.000.000
Lønninger, tilbudsområdet	17.700.000	17.100.000
Lønninger, staben	8.200.000	8.200.000
Øvrige personaleomkostninger	2.600.000	2.600.000
Bygninger/IT (Incl. udbudsomkostninger vedr. IT)	4.500.000	4.600.000
Andre aktivitetsomkostninger	1.000.000	1.000.000
Budgetteret over/underskud	0	0
Overhead	2.500.000	2.500.000
UDGIFTER I ALT	56.300.000	56.000.000

1

Socialtilsyn Syd har desuden budgetteret med indtægter i 2021 på i alt 1,5 mio. fra salg af konsulentydelse, jf. mulighederne i lov om socialtilsyn § 3. Således er Socialtilsyn Syds samlede driftsbudget tilsvarende større. Herunder er det sikret, at Socialtilsyn Syds omkostninger til lokaler, administration og overhead indregnes som omkostninger i forhold til Socialtilsyn Syds salg af konsulentydelse svarende til disses andel af det samlede budget.

Perspektiver for kommende års finansieringsbehov

Det er forsat Socialtilsyn Syds forventning, at der inden for de kommende år skabs hjemmel til at pålægge de tilbud der er betydeligt mere tidskrævende at føre tilsyn med en tillægstakst, hvorfor den midlertidige reduktion i effektiviseringen kan tilbageføres når der er et grundlag for at budgettere med effekten af denne hjemmel.

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

¹ Alle beløb er opgjort i 2022 priser og der vil ske fremskrivning ift. gældende retningslinjer. Beløb vedrørende tidligere år er fremskrevet med KL's sædvanlige PL.

Det Gode Liv
Vejlevej 21, Gjerndrup
6650 Brørup

Afgørelse om skærpet tilsyn

På baggrund af bekymring for tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse samt økonomisk gennemsigtighed, træffer Socialtilsyn Syd hermed afgørelse om, at tilbuddet underlægges skærpet tilsyn i 3 måneder fra afgørelsesdatoen, jf. lov om socialtilsyn § 8, stk. 1.

Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn udsteder Socialtilsyn Syd følgende påbud, jf. lov om socialtilsyn § 8, stk. 2:

- 1) Senest 14 dage efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet have fremsendt faktisk visitationsprocedure for indskrivning efter lov om social service § 110

Proceduren skal som minimum indeholde oplysninger om, hvordan det sikres, at den målgruppe, der indskrives, er i overensstemmelse med indsatsen efter lov om social service § 110

- 2) Senest 14 dage efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet have fremsendt faktisk visitationsprocedure for indskrivning efter lov om social service § 101 og sundhedslovens § 141

Proceduren skal som minimum indeholde oplysninger om, hvordan det sikres, at den målgruppe, der indskrives, er i overensstemmelse med indsatsen i henholdsvis lov om social service § 101 og sundhedslovens § 141

- 3) 6 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvordan der i praksis er sket visitation efter lov om social service § 110 i overensstemmelse med den således fremsendte procedure

- 4) 6 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvordan der i praksis er sket visitation efter lov om social service § 101 og sundhedslovens § 141 i overensstemmelse med den således fremsendte procedure

- 5) Senest 6 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet have fremsendt årsrapport for 2018/2019, som alene indeholder poster, der vedrører tilbud, som er underlagt Socialtilsyn Syds tilsynskompetence, eller som tydeligt angiver, hvilke poster, der vedrører tilbud, der er underlagt Socialtilsyn Syds tilsynskompetence.

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
5750 Ringe
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
16-12-2020

Årsrapporten skal være revideret i overensstemmelse med bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud mv. omfattet af lov om socialtilsyn, herunder også i forhold til finansiell revision

- 6) 10 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvilke udviklingstiltag, der i fremsendt udviklingsplan af 10. december 2020, faktisk er iværksat og implementeret

Afgørelsen om skærpet tilsyn vil fremgå af Tilbudsportalen, ligesom det vil fremgå af Tilbudsportalen, at der er udstedt påbud og hvad de består i.

Socialtilsyn Syd orienterer de kommuner, der har borgere indskrevet i tilbuddet, om afgørelsen og hvad den består i.

Endelig medfører afgørelsen, at der opkræves tillægstakst, som udgør 10 % af årstaksten pr. påbegyndt måned, afgørelsen omfatter.

Det Gode Liv er godkendt til 21 pladser og 90 årlige forløb, så årstaksten udgør kr. 66.441. Det betyder, at der for afgørelsen om skærpet tilsyn i 3 måneder pålægges en tillægstakst på kr. 16.610,25.

Regelgrundlag

Lov om socialtilsyn (LBK nr. 1377 af 21/09/2020), bekendtgørelse om socialtilsyn (BEK nr. 617 af 03/05/2020), bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud, foreninger og private virksomheder omfattet af lov om socialtilsyn (BEK. 1250 af 13/11/2017) og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kap. 10.

Sagsfremstilling

Det Gode Liv er godkendt til 21 døgnpladser og 90 ambulante forløb fordelt på fem afdelinger.

Socialtilsyn Syd aflagde tilsynsbesøg på forsorgsafdelingerne i henholdsvis Brørup og Føvling og afdelingen alkohol og stofbehandling i Brørup den 2. september 2020.

Der blev herefter fremsendt afrapportering i form af kvalitetsmodel til tilbuddet med henblik på afgivelse af bemærkninger til de faktuelle forhold. Tilbuddet har ikke afgivet bemærkninger.

Socialtilsyn Syd aflagde tilsynsbesøg på alkoholbehandlingsafdelingerne i Roskilde og Aarhus henholdsvis den 23. og 27. oktober 2020.

Der blev herefter fremsendt besøgsnotater fra begge besøg til tilbuddet.

Med frist for afgivelse af bemærkninger den 4. december 2020, fremsendte Socialtilsyn Syd den 20. november 2020 agterskrivelse vedrørende påtænkt afgørelse om skærpet tilsyn med påbud om fremsendelse af en række oplysninger, der havde til formål at øge gennemsigtigheden.

Tilbuddet fremsendte høringsvar bilagt en række dokumenter den 4. december 2020 og anmodede samtidig om et dialogmøde om den påtænkte afgørelse, hvilket Socialtilsyn Syd imødekom og samtidig forlængede høringsfristen til den 11. december 2020, hvor mødet blev afholdt med deltagelse af tilbuddets ledelse og ekstern konsulent.

10. december 2020 fremsendte tilbuddet en række supplerende og korrigerende dokumenter til oplysninger fremsendt den 4. december 2020. Tilbuddet fremsendte tillige udviklingsplan udarbejdet af ekstern konsulent.

Under mødet den 11. december 2020 udtrykte tilbuddet vilje til genopretning af kvaliteten i forhold til manglende gennemsigtighed i forhold til økonomi, organisation og ledelse.

Begrundelse

I henhold til lov om socialtilsyn § 8, stk. 1, skal socialtilsynet træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i et tilbud tilsiger det. Som led i et skærpet tilsyn skal socialtilsynet træffe afgørelse om udstedelse af påbud.

Som led i vurderingen af, om tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet og dermed opfylder betingelserne for godkendelse, skal socialtilsynet foretage en vurdering i forhold til de temaer, der fremgår af kvalitetsmodellen, og bl.a. i forhold til tilbuddets økonomi, jf. lov om socialtilsyn § 6, stk. 3.

Det er Socialtilsyn Syds vurdering, at tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse er mangelfuld, da tilbuddets organisering er uigennemskuelig og uden sammenhæng mellem godkendelse og faktisk drift.

Dertil kommer, at det savner faglig forsvarlighed i driften, at borgerne indskrives i en afdeling, men modtager ydelser i en anden afdeling.

Socialtilsyn Syd har herved lagt vægt på, at tilbuddet har taget nye fysiske rammer i Jernbanegade 1, 1. sal, 4000 Roskilde, i brug uden at disse er godkendt af Socialtilsyn Syd, hvilket senest blev bekræftet i forbindelse med tilsynsbesøg på afdelingen i Roskilde den 23. oktober 2020, hvor tilbuddet havde taget de nye fysiske rammer i brug.

De fysiske rammer i Roskilde, der er godkendt, er beliggende på Navervej 29 K, 4000 Roskilde, jf. godkendelse af 6. januar 2020.

Socialtilsyn Syd har også lagt vægt på, at tilbuddets forsorgsafdeling på Vejlevej 19 ikke fremgår af Tilbudsportalen uanset, at denne afdeling fortsat fremgår af tilbuddets godkendelse af 6. januar 2020.

Socialtilsyn Syd er opmærksom på, at tilbuddet henholdsvis den 4. og 10. december 2020 har fremsendt organisationsdiagrammer og medarbejderoversigter, men finder, at der, fordi oplysningerne først er fremsendt efter flere rykkere, er behov for at følge tilbuddets kvalitet inden for rammerne af et skærpet tilsyn.

Der har dermed været begrænset gennemsigtighed i tilbuddets organisering, ligesom Tilbudsportalen og den faktiske drift ikke har været i overensstemmelse med godkendelse af 6. januar 2020.

Socialtilsyn Syds muligheder for at vurdere tilbuddets kvalitet, herunder bl.a. i forhold til, om borgerne har tilstrækkelig kontakt til medarbejdere med relevante kompetencer, har dermed været begrænsede, hvilket er bekymrende.

Socialtilsyn Syd har også lagt vægt på oplysninger fra tilsynsbesøg den 2. september 2020 på forsorgsafdelingen i Føvling, som er godkendt i henhold til lov om social service § 110.

Her blev der gennemført interviews med leder, medarbejdere og borgere, som oplyste, at borgere, der henvender sig til forsorgsafdelingen i Føvling, i praksis indleder deres ophold med at blive kørt til tilbuddets afdeling for alkohol og stofbehandling i Brørup, som alene er godkendt i henhold til §§ 101, jf. 107 og 141.

Socialtilsyn Syd er opmærksom på, at tilbuddet afviste denne praksis i såvel høringsvar af 4. december 2020 som på mødet den 11. december 2020, men har valgt at lægge til grund for afgørelsen, at det er forekommet, da såvel ledere som medarbejdere og borgere oplyste dette i forbindelse med tilsynsbesøg.

Leder og en borger oplyste desuden, at tilbuddets praksis er at opfordre borgere indskrevet i alkohol- eller stofbehandling i afdelingen i Brørup til at lade sig indskrive på forsorgsafdelingen i Føvling.

Til dette formål fremviste tilbuddets leder under tilsynsbesøg en standardskrivelse, som udleveres til borgerne med henblik på, at de opsøger egen læge, som angiveligt opfordres til at udfylde skrивelsen, som angiver, at borgeren er funktionelt hjemløs.

Socialtilsyn Syd observerede desuden den pågældende skrivelse på opslagstavlen i alkohol- og stofbehandlingsafdelingen i Brørup under tilsynsbesøg den 2. september 2020.

Socialtilsyn Syd har ikke som grundlag for den påtænkte afgørelse taget stilling til disse dokumenters betydning for tilbuddets visitation, men Socialtilsyn Syd har lagt til grund, at tilbuddet understøtter en praksis, hvor der er manglende gennemsigtighed i det, borgeren indskrives til, og den ydelse, borgeren i praksis modtager.

Ved som anført ovenfor at indskrive borgerne på forsorgsafdelingen i Føvling, men udføre i hvert fald de første 4-14 dage af forløbet på tilbuddets stof- og alkoholafdeling i Brørup, som borgerne køres til, leverer tilbuddet dermed en anden ydelse end den, tilbuddet visiterer borgeren til.

Borgernes hjemkommuner betaler dermed for en indsats efter lov om social service § 110, mens det, der faktisk ydes i i hvert fald en periode på 4-14 dage, er en stof- eller alkoholbehandlingsindsats, som for så vidt angår døgnhold kræver forudgående kommunal visitation.

Der er dermed ikke overensstemmelse mellem visitation og faktisk indsats, og det skærper i den forbindelse Socialtilsyn Syds bekymring, at Det Gode Liv er godkendt i henhold til lov om social service §§ 101 og 110 og sundhedslovens § 141 og dermed kan optage borgere uden forudgående kommunal visitation i forhold til forsorgsophold og ambulans stof- og alkoholbehandling.

Det betyder, at de kommuner, der betaler for borgernes ophold, ikke før en eventuel visitation har mulighed for at gøre sig bekendte med tilbuddets indsats.

Socialtilsyn Syd har noteret, at tilbuddet under mødet den 11. december 2020 udtrykte enighed i, at der skal være gennemsigtighed, og at denne praksis ikke forekommer. Jf. ovenfor har Socialtilsyn Syd imidlertid lagt til grund, at denne praksis kan være forekommet.

Det er også Socialtilsyn Syds vurdering, at gennemsigtigheden i tilbuddets økonomi, jf. herved lov om socialtilsyn § 6, stk. 3, nr. 3, er mangelfuld.

Socialtilsyn Syd har herved lagt vægt på, at den seneste årsrapport, tilbuddet har indleveret (årsrapport for 4. kvartal 2018 og hele 2019), omfatter både aktiviteter, der er omfattet af Socialtilsyn Syds tilsynskompetence, og aktiviteter, der ikke er omfattet af tilsynskompetencen, herunder privat alkoholbehandling, behandling for spilafhængighed mv.

Der er ikke i årsrapporten angivet specifikationer af, hvilke poster, der vedrører henholdsvis privat og offentligt finansieret drift, og der er dermed ikke gennemsigtighed i, om de midler, der er anvendt til indsatser for borgere, der er indskrevet i de tilbud, Socialtilsyn Syd fører tilsyn med, modsvarer de indtægter, der udgøres af offentlige midler.

Socialtilsyn Syd har også lagt vægt på, at der ikke er foretaget behørig finansiel revision af regnskabet, hvilket ikke er i overensstemmelse med bekendtgørelse om revision af regnskaber for private tilbud mv. omfattet af lov om socialtilsyn, hvoraf det af § 2, stk. 1 fremgår, at revision skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik således som det er fastlagt i rigsrevisorlovens § 3.

Denne revision omfatter finansiel revision, som har til formål at efterprøve, om regnskabet er rigtigt, herunder om det er i overensstemmelse med lovgivning mv.

Når den finansielle revision ikke er foretaget, er tilbuddets økonomi dermed efter Socialtilsyn Syds vurdering kun begrænset gennemsigtig, da det er usikkert, om tilbuddets regnskab er rigtigt.

I forbindelse med vurderingen af den manglende gennemsigtighed i tilbuddets økonomi bestyrker det Socialtilsyn Syds bekymring, at der har været tilsvarende manglende gennemsigtighed i tilbuddets organisering samtidig med, at den indsats, der leveres i tilbuddet, ikke har været i overensstemmelse med tilbuddets godkendelse.

Socialtilsyn Syd anerkender særligt på baggrund af udviklingsplan fremsendt den 10. december 2020 tilbuddets vilje til at skabe gennemsigtighed og dermed genoprette kvaliteten, men finder, at der henset til omfang og tidsmæssig

udstrækning af manglerne skal iværksættes skærpet tilsyn i perioden for genopretningen.

På baggrund af ovenstående træffer Socialtilsyn Syd afgørelse om skærpet tilsyn med påbud, som har til formål at sikre gennemsigthed i tilbuddets økonomi og at der i praksis implementeres en række udviklingstiltag, der har til formål at sikre, at der i praksis sker udvikling af tilbuddets kvalitet.

Klagevejledning

Socialtilsyn Syds afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen, jf. lov om socialtilsyn § 19, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kapitel 10.

Hvis I ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen afleveres til Socialtilsyn Syd, Lindevej 5A, 5750 Ringe, telefon 7253 1900, som vil genvurdere sagen. Klage kan indgives mundtligt eller skriftligt.

Såfremt Socialtilsyn Syd fastholder afgørelsen, vil Socialtilsyn Syd videresende sagen til Ankestyrelsen, der behandler jeres klage over afgørelsen.

Klage over afgørelsen skal ske inden **4 uger** efter, at I har fået meddelelse om afgørelsen.

Venlig hilsen

Allan Vestergaard Johansen
Afdelingsleder

Gunvor Bank
Tilsynskonsulent

Det Gode Liv
Vejlevej 21
6650 Gjerndrup

Afgørelse om skærpet tilsyn

På baggrund af bekymring for tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse træffer Socialtilsyn Syd hermed afgørelse om, at tilbuddet underlægges skærpet tilsyn i 3 måneder fra afgørelsesdatoen, jf. lov om socialtilsyn § 8, stk. 1.

Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn udsteder Socialtilsyn Syd følgende påbud, hvis overholdelse er en forudsætning for fortsat godkendelse, jf. lov om socialtilsyn § 8, stk. 2:

- 1) Senest 2 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvilke udviklingstiltag, der i fremsendt udviklingsplan af 10. december 2020, faktisk er iværksat og implementeret
- 2) Senest 4 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvilke yderligere udviklingstiltag, der i fremsendt udviklingsplan af 10. december 2020, faktisk er iværksat og implementeret
- 3) Senest 8 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvilke yderligere udviklingstiltag, der i fremsendt udviklingsplan af 10. december 2020, faktisk er iværksat og implementeret
- 4) Senest 10 uger efter afgørelsesdatoen skal tilbuddet fremsende redegørelse for, hvilke yderligere udviklingstiltag, der i fremsendt udviklingsplan af 10. december 2020, faktisk er iværksat og implementeret

Det vil fremgå af Tilbudsportalen, at der er truffet afgørelse om skærpet tilsyn, ligesom det vil fremgå af Tilbudsportalen, at der er udstedt påbud og hvad de består i.

Socialtilsyn Syd orienterer de kommuner, der har borgere indskrevet i tilbuddet, om afgørelsen og hvad den består i.

Afgørelsen om skærpet tilsyn medfører, at der vil blive opkrævet tillægstakst, som udgør 10 % af årstaksten pr. påbegyndt måned, afgørelsen omfatter.

Det Gode Liv er godkendt til 21 pladser og 90 årlige forløb, så årstaksten udgør kr. 69.684. Det betyder, at der pålægges en tillægstakst på kr. 20.905,20 for 3 måneder.

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
5750 Ringe
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
25-03-2021

Regelgrundlag

Lov om socialtilsyn (LBK nr. 1377 af 21/09/2020), bekendtgørelse om socialtilsyn (BEK nr. 617 af 03/05/2020) og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kap. 10.

Sagsfremstilling

Det Gode Liv er godkendt til 21 døgnpladser og 90 ambulante forløb fordelt på fem afdelinger.

På baggrund af bekymring for tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse samt økonomi fremsendte Socialtilsyn Syd den 20. november 2020 agterskrivelse vedrørende påtænkt afgørelse om skærpet tilsyn.

Fristen for afgivelse af bemærkninger til såvel faktuelle forhold som Socialtilsyn Syds overvejelser i forbindelse med den påtænkte afgørelse var fastsat til den 4. december 2020.

Samme dag anmodede tilbuddet om et dialogmøde, hvilket Socialtilsyn Syd imødekom. Der blev herefter afholdt dialogmøde den 11. december 2020, hvor tilbuddet bl.a. fremlagde en udviklingsplan, som blev fremsendt den 10. december 2020.

Herefter traf Socialtilsyn Syd den 16. december 2020 afgørelse om at underlægge tilbuddet skærpet tilsyn i 3 måneder.

Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn udstedte Socialtilsyn Syd påbud om, at tilbuddet på en række datoer efter afgørelsesdatoen skulle fremsende faktiske visitationsprocedurer for indskrivning efter henholdsvis servicelovens §§ 101 og 110 samt sundhedslovens § 141 og i forlængelse heraf redegøre for praksis i forbindelse hermed.

Tilbuddet blev endvidere pålagt at fremsende økonomiske specifikationer, som tydeligt angav, hvilke poster, der vedrører tilbud, der er underlagt Socialtilsyn Syds tilsynskompetence.

Endelig blev tilbuddet pålagt at fremsende redegørelse for, hvilke udviklingstiltag, der i henhold til tilbuddets egen udviklingsplan fremsendt den 10. december 2020 faktisk var iværksat og implementeret.

Den 16. december 2020 anmodede tilbuddet om en uges fristudsættelse til den 8. januar 2021 vedrørende påbuddene 1-2 på grund af juleferie blandt personalet og foranstaltninger som følge af smittesituationen.

Socialtilsyn Syd accepterede fristudsættelsen.

I forhold til alle udstedte påbud har tilbuddet overskredet frister og indleveret efterspurgt dokumentation i utilstrækkeligt omfang, hvilket fremgår af skrivelser af henholdsvis 14. og 22. januar og 5. februar 2021.

Med henblik på opfølgning på påbud og kvalitetsudvikling i det omfang, det henset til fristoverskridelserne var muligt, aflagde Socialtilsyn Syd tilsynsbesøg på tilbuddets afdeling i Føvling den 25. februar 2021.

På baggrund af fortsat bekymring for tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse fremsendte Socialtilsyn Syd den 12. marts 2021 agterskrivelse vedrørende påtænkt afgørelse om skærpet tilsyn i yderligere 3 måneder.

Den 15. marts 2021 svarede tilbuddet, at der den 8. marts 2021 var fremsendt materiale til opfyldelse af påbud 6, og at man endvidere havde forsøgt at indberette en del oplysninger på Tilbudsportalen.

Begrundelse

I henhold til lov om socialtilsyn § 8, stk. 1, skal socialtilsynet træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i et tilbud tilsiger det. Som led i et skærpet tilsyn skal socialtilsynet træffe afgørelse om udstedelse af påbud.

Som led i vurderingen af, om tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet og dermed opfylder betingelserne for godkendelse, skal socialtilsynet foretage en vurdering i forhold til de temaer, der fremgår af kvalitetsmodellen.

Det er Socialtilsyn Syds vurdering, at tilbuddets kvalitet vedrørende temaet organisation og ledelse fortsat er mangelfuld, da tilbuddets organisering fortsat er uigennemskuelig, og da tilbuddets ledelse ved at have overskredet fristerne for påbuddene i afgørelse om skærpet tilsyn af 16. december 2020 ikke har medvirket til at sikre gennemskuelighed.

Socialtilsyn Syd har herved lagt vægt på, at tilbuddet har taget nye fysiske rammer i Jernbanegade 1, 1. sal, 4000 Roskilde, i brug uden at disse er godkendt af Socialtilsyn Syd, hvilket senest blev bekræftet i forbindelse med tilsynsbesøg på afdelingen i Roskilde den 23. oktober 2020, hvor tilbuddet havde taget de nye fysiske rammer i brug.

De fysiske rammer i Roskilde, der er godkendt, er beliggende på Navervej 29 K, 4000 Roskilde, jf. godkendelse af 6. januar 2020.

Tilbuddet har den 11. februar 2021 fremsendt ansøgning om ændring af bl.a. de fysiske rammer, men trukket ansøgningen tilbage den 5. marts 2021 og herefter fremsendt en ny ansøgning den 8. marts 2021.

Socialtilsyn Syd er opmærksom på, at ansøgningen, såfremt Socialtilsyn Syd godkender den, kan medvirke til at sikre dels gennemskuelighed i organiseringen, dels drift i overensstemmelse med det, tilbuddet er godkendt til.

Der medgår imidlertid – også henset til, at tilbuddet har trukket en tidligere ansøgning af 11. februar 2021 tilbage – en vis sagsbehandlingstid til behandling af ansøgningen, og den aktuelle situation er derfor fortsat, at der er drift uden for rammerne af godkendelsen.

Socialtilsyn Syd har også lagt vægt på, at tilbuddet fortsat ikke har sikret fuld overensstemmelse mellem Tilbudsportalen og tilbuddets godkendelse af 6. januar 2020.

Siden Socialtilsyn Syd den 12. marts 2021 fremsendte agterskrivelse vedrørende påtænkt påbud om sikring af overensstemmelse mellem Tilbudsportalen og tilbuddets godkendelse har tilbuddet imidlertid indberettet oplysninger i et omfang, så det efter Socialtilsyn Syds vurdering ville savne proportionalitet at udstede påbud om indberetning af resterende oplysninger.

Da Socialtilsyn Syd flere gange har påpeget manglerne, da det begrænser Socialtilsyn Syds mulighed for at vurdere tilbuddets kvalitet, og da Det Gode Liv er godkendt i henhold til lov om social service §§ 101 og 110 og sundhedslovens § 141 og dermed kan optage borgere uden forudgående kommunal visitation i forhold til forsorgsophold og ambulans stof- og alkoholbehandling, hvorefter de kommuner, der betaler for borgernes ophold, ikke før en eventuel visitation har mulighed for fuldstændig at gøre sig bekendte med alle oplysninger på Tilbudsportalen, er der imidlertid tale om et forhold, der indgår som en bekymrende oplysning i grundlaget for vurderingen.

Socialtilsyn Syd har også lagt vægt på, at tilbuddet i forbindelse med de påbud, der blev udstedt som led i afgørelse om skærpet tilsyn af 16. december 2021, har været forsinket i forhold til at skabe gennemsikring i visitationen til §§ 101 og 110 i serviceloven samt sundhedslovens § 141.

Tilbuddet har således fremsendt procedurer og redegørelser så sent, at Socialtilsyn Syd kun i begrænset omfang har kunnet føre tilsyn med, om tilbuddets praksis er i overensstemmelse med de visitationsprocedurer, tilbuddet har fremsendt.

I forbindelse med tilsynsbesøg den 25. februar 2021 interviewede Socialtilsyn Syd flere medarbejdere, som tilkendegav, at der visiteres og sikres overensstemmelse mellem målgruppe og indsats for så vidt angår servicelovens § 110.

Da der imidlertid ikke var mulighed for at interviewe nye borgere indskrevet efter § 110, og da der ikke på dette tidspunkt var borgere i misbrugs- og alkoholbehandling har Socialtilsyn Syds undersøgelse af tilbuddets faktiske praksis været begrænset.

Da påbud 1-4 imidlertid er opfyldt, og da det under tilsynsbesøget kunne konstateres, at tilbuddet praksis var i overensstemmelse med de fremsendte procedurer finder Socialtilsyn Syd ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at opretholde det skærpede tilsyn på denne baggrund.

I forbindelse med kommende tilsyn vil Socialtilsyn Syd imidlertid følge forsvarligheden i tilbuddets drift vedrørende overensstemmelse mellem indskrevet målgruppe og indsats.

Tilbuddet har ved fremsendelse af dokumenter den 8. marts 2021 opfyldt påbud 6 vedrørende redegørelse for, hvilke tiltag, der er iværksat i henhold til tilbuddets egen udviklingsplan fremsendt den 10. december 2020, men da også dette påbud er opfyldt for sent finder Socialtilsyn Syd samlet set, at det fortsat er nødvendigt at følge tilbuddets kvalitet inden for den myndighedsramme, som et skærpet tilsyn også er.

På samme baggrund er overholdelse af påbuddene en forudsætning for fortsat godkendelse. Det betyder, at manglende overholdelse af påbuddene kan lede til en afgørelse om at bringe tilbuddets godkendelse til ophør.

Klagevejledning

Socialtilsyn Syds afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen, jf. lov om socialtilsyn § 19, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kapitel 10.

Hvis I ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen meddeles til Socialtilsyn Syd, Lindevej 5A, 5750 Ringe, tlf. 7253 1900, som vil genvurdere sagen. Klage kan indgives både mundtligt og skriftligt.

Såfremt Socialtilsyn Syd fastholder afgørelsen, vil Socialtilsyn Syd videresende sagen til Ankestyrelsen, der behandler jeres klage over afgørelsen.

Klage over afgørelsen skal ske inden **4 uger** efter, at I har fået meddelelse om afgørelsen.

Venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

Gunvor Bank
Tilsynskonsulent

Kære sundhedsminister Magnus Heunicke og socialminister Astrid Krag

Henvendelse vedrørende private og selvejende institutioners etablering på § 101, §109, §110 området under Serviceloven samt på § 141, §142 på Sundhedsområdet.

De syddanske socialdirektører skriver endnu engang til jer. Vi synes tiltagene i forhold til at begrænse private og selvejende institutioner mulighed for at etablere sig frit i kommunerne, går for langsomt. Konkret retter vi hermed henvendelse om tilbud under § 101, § 110 under Serviceloven, samt § 141, 142 under Sundhedsloven. De private og selvejende institutioner kan frit etablere tilbud i kommunerne, i et omfang og med priser på ydelser, som efter vores opfattelse er ublu.

Bekymrende udvikling

De 22 kommuners socialdirektører i Syddanmark er meget bekymrede for den udvikling vi i disse år ser i forhold til, hvordan private og selvejende institutioner etablerer sig med mange og ofte store afdelinger på § 101 og § 110 i serviceloven samt §141 og § 142 på sundhedsområdet. De etablerer sig uden at den lokale kommunes fagområde har været involveret. De varetager behandling af borgere til priser, der langt overgår de priser og det serviceniveau, som kommunerne har på området. De sender regninger til kommunerne for ambulans behandling, hvor vi ikke har adgang til at kontrollere kvalitet, eller sammenhæng mellem kvalitet og pris. De udbygger ambulans behandling med forsorghjem, hvor de visiterer borgere ind selvom borgeren har en bolig i forvejen. Udviklingen påvirker ligeledes muligheden for en national overordnet tilpasning af kapacitetsbehovet, hvilket betyder at styringen af kapaciteten til dette område er meget vanskelig.

Det gode liv

Vi har tidligere skrevet til jer og gjort opmærksom på de erfaringer vi har med organisationen Det Gode Liv, som efter indgåelse af en kontrakt med Middelfart kommune i 2018, med samarbejde om misbrugsbehandling i 2018, opnåede Socialtilsynets godkendelse. En kommunes kontrakt med Det Gode Liv og Socialtilsynets godkendelse, gav dermed adgang til at organisationen kunne vækste med nye afdelinger. I perioden fra 2018 og frem til i dag, har Det Gode Liv nu etableret sig i Brørup, Vejen, Vojens, Føvling, Roskilde, Kalvehave, Aalborg, Aarhus – med forskellige tilbud om ambulans - og døgnbehandling samt forsorghjem. I dag tilbyder de udover misbrugsbehandling, også behandling for Ludomani og Købsafhængighed (Shopaholic) – dvs. misbrugsbehandlingen får nye vinkler, men hvem betaler? Det gør kommunerne. Vores bekymring om Det Gode Liv holdt stik – de er i dag sat under skærpet tilsyn af Socialtilsynet, og der har vist sig alvorlige mangler i deres administration, og i at kunne leve op til kvalitetsmodellen fra Socialtilsynet. Alligevel fortsætter organisationen.

Ydermere har vi set at Den Socialfaglige Organisation netop har etableret sig i Svendborg og i Vejle. Den Socialfaglige organisation er på 2 år vokset og har i dag 7 afdelinger i Svendborg, Viborg, Holbæk samt 3 øvrige kommuner.

Udgiftsstigning

Kommunerne i Syddanmark er bekymrede over det offentliges udgiftsstigning på disse områder. Fra 2015 til 2020 har vi i de syddanske kommuner alene haft en vækst i udgifter på 25 mio.kr samlet set på dette område fra 375 mio.kr i 2015 til 400 mio.kr i 2020. Vi får refusion på en række udgifter fra staten. Det er vi glade for, men samfundsmæssigt stiger det offentliges udgifter. Det bekymrer os.

Vi mener naturligvis, at borgerne skal have hjælp og støtte til deres problemer og udfordringer. Det løser vi godt i dag i kommunerne. Som I ved, er vi også underlagt en serviceramme, en anlægsramme m.m. Vi oplever imidlertid, at hvor kommunerne konstant har fokus på at udvikle omkostnings effektive tilbud, så kan de private og selvejende tilbud tage den pris de ønsker, og udvikle tilbud i et omfang – som bidrager til en udgiftsvækst hos kommunerne, uden vi har været involverede, eller har indflydelse på omfanget.

Fokusområder

Vi finder, at der bør være et stærkt fokus på følgende:

- Der bør snarest ske tiltag, der sætter loft over priser på området
- Der skal skabes grundlag for gennemsigtighed mellem pris og kvalitet
- Det skal ikke være tilladt at indskrive borgere i misbrugsbehandling på fx forsorghjem, hvis borger har en bolig i forvejen
- Der bør foreligge en godkendelse fra Socialtilsynet på hver afdeling der etableres, også selvom det er under samme virksomhed

Gode takter på vej

Vi er glade for, at KL og sundhedsministeriet i forbindelse med ØA2021 har fokus på mulighederne for at fastsætte et loft over takster, som herberger og kvindekrisecentre kan opkræve, herunder særskilt takstfastsættelse- og opkrævning for efterforsorg. Herunder også fokus på en mere gennemsigtig takstfastsættelse. Vi afventer interesseret, hvornår der meldes noget ud om dette.

Ligeledes finder vi det meget positivt at et flertal i Folketinget er enige om at styrke tilsynet med sociale tilbud. Socialtilsynet får dermed øget mulighed for at føre tilsyn på økonomidelen samt på et højere specialistniveau. Denne styrkelse ser vi frem til vil afspejle sig i tilbuds billedet.

Der er således gode takter, men der er brug for et vedvarende skarpt fokus og handlinger, således at vi som kommuner oplever, at væksten på disse områder er under kontrol og ikke sker fordi aktører ser en nem adgang til at skabe en god forretning for offentlige midler.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning.

På vegne af socialdirektørerne i Syddanmark

Lise P. Willer

Samråd og Tilsyn

Årsrapport 2020

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det kriminalpræventive tilsyn

Februar 2021

Region Syddanmark

1. Indledning	3
2. Samrådets medlemmer ved udgangen af 2020.....	3
3. Samrådets kompetence	4
4. Samrådet og Det kriminalpræventive tilsyn i 2020	4
5. Foranstaltninger mv. i 2020	7
6. Anvendelsen af Samrådets udtalelser.....	9
7. Økonomi.....	9
8. Studietur mv.....	10
9. Afsluttende bemærkninger	10

1. Indledning

Alle kommunerne i Syddanmark har sammen med regionen nedsat et Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere. Samrådet udtaler sig vejledende om sanktionsformer og retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere til politi og statsadvokaturer. Samarbejdet har fungeret siden 2007.

Regionen organiserer og udfører derudover det kriminalpræventive tilsyn med udviklingshæmmede med dom på vegne af kommunerne i Region Syddanmark, med undtagelse af Faaborg-Midtfyn og Vejle kommuner, der som udgangspunkt selv fører det kriminalpræventive tilsyn. Tilsynet har til formål at sikre, at den domfældte overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet samt sætte en positiv udvikling i gang. Der er aftalt retningslinjer for tilsynets tilrettelæggelse, gennemførelse samt samarbejdsformen med kommunerne.

Der har også i 2020 været et fælles Samråd for udviklingshæmmede lovovertrædere og et fælles tilsyn for målgruppen administreret i regionalt regi.

Overordnet vurdering af 2020:

På trods af et 2020, der på mange måder har været anderledes som følge af Covid-19, har der ikke været de store ændringer i forhold til sagsantallet i Samrådet og tilsynet, hvor der alene ses beskedne fald på henholdsvis 2 sager behandlet i Samrådet og 7 borgere i tilsyn.

De ændrede forudsætninger vurderes overordnet ikke at have haft konsekvenser for den samlede kvalitet i opgaveløsningen.

Også i 2020 har der efter sekretariatets vurdering været et rigtigt fint samarbejde med kommuner, politi, statsadvokaturer og botilbud. Det er ligeledes vurderingen, at samarbejdspartnerne både efterspørger og værdsætter Samrådets og de tilsynsførendes betydelige kendskab og erfaring på området.

2. Samrådets medlemmer ved udgangen af 2020

- Anette Løwert, psykiater, Psykiatrisk Afdeling Vejle
- Lone Hjerrild Møller, psykolog, Børne- og Ungdomspsykiatri Odense - Universitetsfunktion
- Sven Rode, fagchef for psykiatri og handicap, Tønder Kommune
- Anne Grode, institutionschef, Kriminalforsorgen
- Sanne Carstensen, afdelingsleder, Specialcenter Syddanmark, afd. Midgaardhus, Region Syddanmark
- Anne-Grethe Westh (næstformand), socialfaglig konsulent, Region Syddanmark
- Lea Friberg (formand), jurist, Region Syddanmark

Elisabeth Høltzermann er sekretær for Samrådet, Region Syddanmark

Der er ikke sket ændringer i Samrådets besætning i 2020.

3. Samrådets kompetence

Samrådets opgave er uændret at afgive vejledende udtalelser til anklagemyndighederne og statsadvokaturen om retsfølger over for udviklingshæmmede lovovertrædere.

Ved nye sigtelser udtaler Samrådet sig om, hvorvidt sigtede tilhører målgruppen, samt hvilken foranstaltning, og evt. vilkår, der vurderes at være mest hensigtsmæssig i forhold til at minimere risikoen for ny kriminalitet. I forbindelse med ophør af en eventuel længstetid for foranstaltningen og ved den årlige opfølgning udtaler Samrådet sig om, hvorvidt en idømt foranstaltning bør opretholdes, ændres (lempe/skærpe) eller ophæves. Endvidere foretages en vurdering af den praktiske mulighed for fuldbyrdelse af domme til målgruppen, herunder anbringelses- og sikkerhedsmæssige problemer.

Herudover har formanden rent praktisk en vejledningsfunktion på området over for relevante parter.

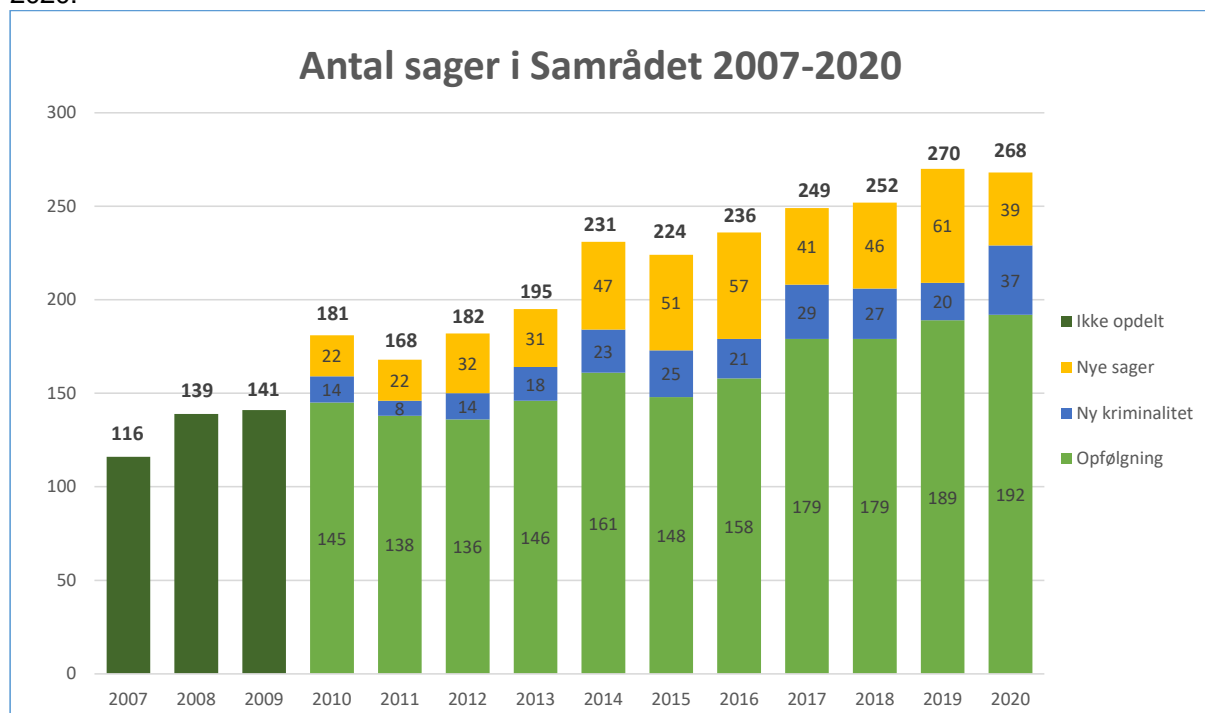
4. Samrådet og Det kriminalpræventive tilsyn i 2020

Samråd:

Samrådet har i 2020 behandlet 268 sager mod 270 sager i 2019. Der har således ikke været en stigning i Samrådets sager i 2020, men med alene 2 færre sager behandlet i Samrådet, må sagsantallet betegnes som status quo. Hertil kommer supplerende udtalelser og drøftelse af fx domme og andre afgørelser af betydning for Samrådets arbejde.

Der afholdes møde i Samrådet hver måned undtagen i juli. I 2020 har der således været 11 møder.

Diagrammet viser antallet af sager, som Samrådet har behandlet pr. år i perioden 2007 (opstartsår) til 2020:

Som det fremgår af ovenstående diagram, fordeler sagerne sig på:

- 39 nye sager. Det vil sige sager, hvor borgeren endnu ikke har en dom (2019: 61)
- 37 sager med ny kriminalitet i en eksisterende sag (2019: 20) og
- 192 opfølgningssager (2019: 189)

Der er et markant fald på 36 % i antal nye sager, der er forelagt Samrådet, og niveauet har ikke været så lavt siden 2013. Omvendt er antallet af sager med ny kriminalitet steget med hele 85 % og er højere end nogensinde før. Det er vanskeligt at sætte fingeren på, hvad der præcist har forårsaget disse meget markante og for så vidt modsatrettede bevægelser. Det er dog nærliggende at antage, at der er en sammenhæng til den særlige situation, vi har har befundet os i med covid-19, herunder en periode med nedlukning af domstolene.

I sagerne med ny kriminalitet er der tale om borgere, der allerede har en dom. Der foreligger således allerede grundlæggende sagsmateriale, der er tilvejebragt i forbindelse med den tidligere sag fx mentalerklæringer og psykologiske undersøgelser. Den fordel er der ikke i de helt nye sager, hvor processen med sagsoplysning kan have været "corona-ramt", måske endda i flere sektorer, hvilket kan have haft indflydelse på hvilke sagstyper, der er fremmet.

Antallet af opfølgningssager er relativt stabilt og har sammenhæng til, hvor mange borgere, der føres tilsyn med. Der skal hvert år følges op på en idømt foranstaltning, så et stigende antal domfældte i tilsyn vil typisk resultere i et stigende antal sager, der skal behandles i Samrådet. Derimod vil en stigning i antal samrådssager ikke nødvendigvis straks medføre en stigning i antal borgere, der er undergivet et kriminalpræventivt tilsyn. Det skyldes, at der ofte går op til flere måneder fra Samrådets udtalelse, til der falder dom, ligesom der vil være borgere, der bliver frifundet eller idømmes almindelig straf, fordi de falder (lige) uden for Samrådets målgruppe. Det kan i den forbindelse oplyses, at der i skrivende stund er 48 borgere, hvis sag har været behandlet i Samrådet, men hvor der endnu ikke er faldet dom.

Antallet af sager, der behandles i Samrådet, er større end antal domfældte i tilsyn, jf. diagrammet nedenfor. Forskellen skyldes bl.a., at der er borgere, der fortsat afventer dom, og borgere, der får ophævet deres dom. Der er også tilfælde, hvor en sag bliver behandlet i Samrådet flere gange i løbet af et år fx både som årlig opfølgning og som følge af ny kriminalitet.

Tilsyn:

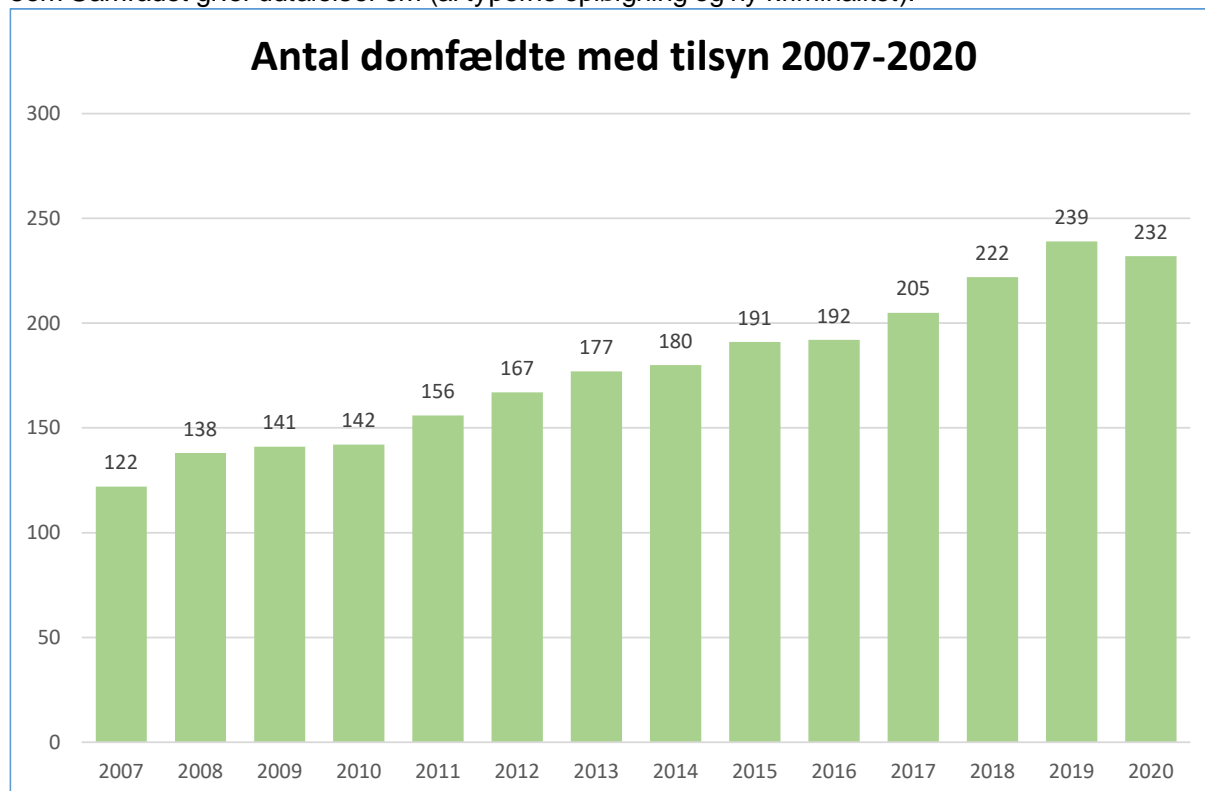
Det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn udføres af fire tilsynsførende (samlet 3,8 årsværk). I forbindelse med statsadvokatens årlige kontrolhøring indhenter Samrådet en udtalelse hos de tilsynsførende, som danner grundlag for Samrådets anbefaling.

Der er fortsat 6-7 møder om året og løbende sparring mellem tilsynsførende og samrådssekretariatet for at sikre erfaringsudveksling, et ensartet tilsyn, kvalitet i udtalelser mv.

Der er ligeledes tæt samarbejde mellem de tilsynsførende og den domfældtes handlekommune samt øvrige relevante samarbejdsparter, fx botilbud, psykiatrien, egen læge, pårørende mv.

Pr. 31. december 2020 var der i alt 232 personer med dom (2019: 239), heraf 213 borgere med dom under det fælleskommunale tilsyn (2019: 223) og 19 borgere under tilsyn af Vejle og Faaborg-Midtfyns kommuner (2019:16). Der har således i 2020 været et lille fald på i alt 3 %. Faldet er så beskedent, at forholdene må betegnes som status quo. Eftersom der de senere år har været en konstant stigning i antal sager, der er behandlet i Samrådet, kan det dog undre, at der overhovedet er fald i antal borgere med dom. Det kan være forårsaget af, at borgeren er blevet frikendt eller funktionsmæssigt har befundet sig lige over grænsen til mental retardering og derfor er blevet idømt almindelig straf eller en psykiatrisk foranstaltning. Det kan dog også skyldes, at der er sager, der endnu ikke er kommet igennem systemet, fx som følge af Covid-19.

Diagrammet viser status for antal domfældte, der pr. 31. december føres tilsyn med i Syddanmark, og som Samrådet giver udtalelser om (af typerne opfølgning og ny kriminalitet):

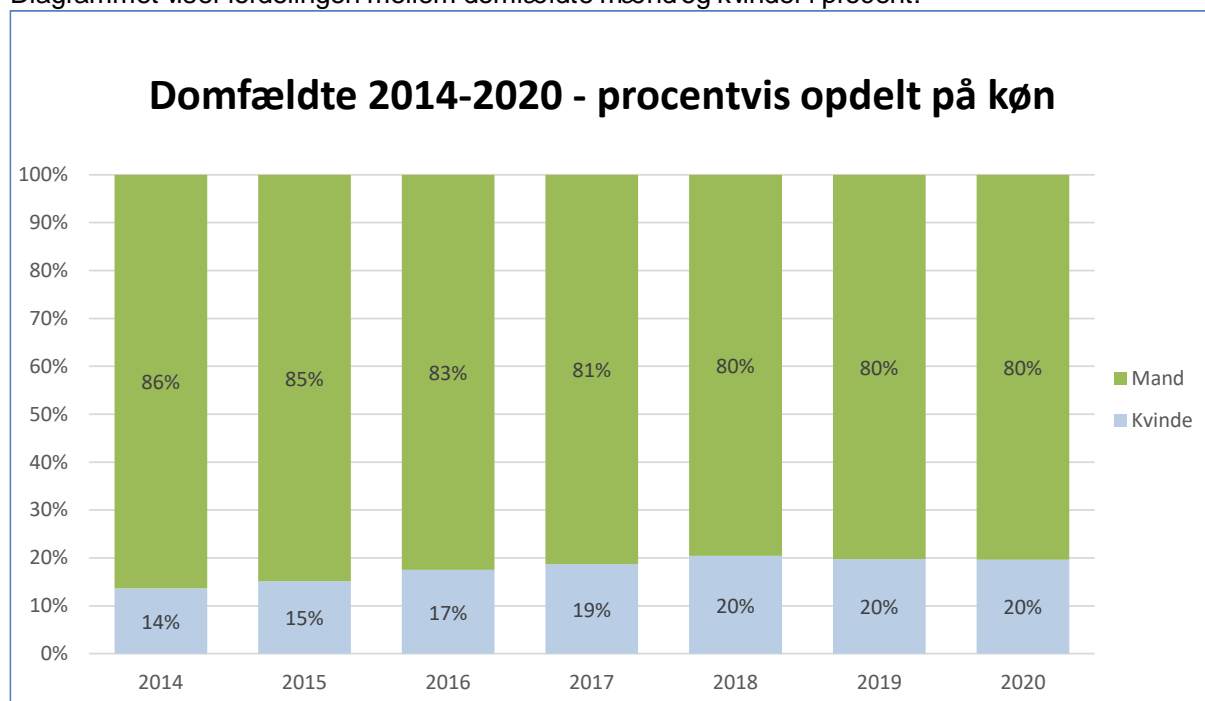
I løbet af et år er der domme, der udløber eller ophæves, ligesom der kommer nye domfældte til. Det betyder, at der i årets løb er flere borgere i berøring med det kriminalpræventive tilsyn, end der fremgår af ovenstående status pr. 31. december. I 2020 er der således ført et kriminalpræventivt tilsyn med i alt 271 forskellige borgere, heraf 248 under det fælleskommunale tilsyn.

Gruppen af udviklingshæmmede med dom findes at have ændret sig over årene, fx er det vurderingen, at der blandt de domfældte er færre med middelsvær/svær retardering, og dermed flere placeret i området for lettere mental retardering, heraf flere med et funktionsniveau øverst i området. Der ses ligeledes flere domfældte med anden etnisk baggrund end dansk end tidligere.

Som det fremgår af nedenstående diagram, er der også sket ændringer i forhold til kønsfordelingen, hvor der fra 2014 til 2020 er sket en forholdsmæssig stigning fra 14 % til 20 % i andelen af udviklingshæmmede kvinder med dom.

Siden 2018 har andelen ligget stabilt på 20 %, hvor den procentvise andel dog skal ses i sammenhæng med det samlede antal.

Diagrammet viser fordelingen mellem domfældte mænd og kvinder i procent:

5. Foranstaltninger mv. i 2020

Pr. 31. december 2020 fordelte de 232 domfældte sig således i forhold til foranstaltningstype:

- **26** personer (2019: 39 personer og 2018: 31 personer) med dom til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde. (*Domstype 5*).

Der er typisk tale om førstegangsbefordring af mindre farlighed, mindre alvorlig vold, trusler, tyverier, færdselsforseelser, mindre hærværk og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- **163** personer (2019: 162 personer og 2018: 153 personer) med dom til tilsyn af kommunen, således at domfældte efterkommer tilsynsmyndighedens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at tilsynsmyndigheden kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Domstype 4*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse af skure, skoler, eller eget værelse, seksuelle overgreb over for børn, søskende og voksne, herunder voldtægt og blufærdighedskrænkelser, vold, mange forskellige kriminelle forhold, gentagne tyverier, røveri, trusler med knive eller lignende, besiddelse af børnepornografi, stoffer eller våben og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- **26** personer (2019: 19 personer og 2018: 18 personer) med dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Domstype 3*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse af stor farlighed, meget grove voldstilmælde, der typisk også indebærer frihedsberøvelse, røveri og lempelse af hårdere foranstaltninger.

- **12 personer** (2019: 15 personer og 2018: 15 personer) med dom til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, således at domfældte efter bestemmelse fra kommunen kan overføres til sikret afdeling. (*Domstype 2*).

Der er typisk tale om ildspåsættelse kobineret med meget grov vold, mange brandstiftelser, hyppigt gentaget vold udført på mange måder, fx med spark, slag mv., seksuelle overgreb i gentagelsestilmælde, røveri med skydevåben og lempelse af en foranstaltning for drab.

- **5 personer** (2019: 4 personer og 2018: 4 personer) med dom til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap. (*Domstype 1*).

Der er typisk tale om drab, brandstiftelse eller meget grov vold.

Nogle af dommene (ca. 25 %, og ved dom til tilsyn samt tilsyn med mulighed for anbringelse) er suppleret med særlige vilkår som fx:

Psykiatrisk behandling (bredt)
Sexologisk behandling
Behandling mod misbrug af stoffer
Behandling mod alkoholmisbrug
Behandling mod patologisk spillelidenskab
Forbud mod ophold, hvor der er børn u/18 år

Vilkår anvendes typisk efter tilsynsmyndighedens vurdering. Der er ingen magtbeføjelser i forhold til vilkår, som må søges gennemført med motivering og pædagogiske indsatser.

Kriminalitet (hovedforbrydelsen) blandt de 232 domfældte (tallene for 2019 er anført i parentes, i alt 239):

2 (2)	manddrab
24 (19)	brandstiftelse
3 (2)	seksuel omgang/anden kønslig omgang/overgreb/krænkelser mod mindreårig
0 (1)	seksuel/anden kønslig omgang med mindreårige søskende
7 (7)	seksuelt overgreb/anden kønslig omgang/krænkelser/voldtægt/forsøg på voldtægt
10 (9)	blufærdighedskrænkelser
44 (52)	vold, vold af særlig farlig karakter og uagtsomt manddrab
89 (86)	vold/trusler om vold mod medarbejder
6 (7)	trusler
14 (18)	røveri
13 (16)	tyveri, brugstyveri, bedrageri, dokumentfalsk, hæleri, hærværk m.v.
6 (7)	overtrædelse af færdselsloven
2 (2)	besiddelse af børnepornografi
5 (5)	besiddelse mv. af euforiserende stoffer
2 (3)	besiddelse af våben
5 (3)	andet

Domfældte får ofte dom for mere end et kriminelt forhold, og ikke sjældent er der tale om blandingskriminalitet, hvor der i samme sag er flere kriminelle forhold af forskellige typer. Ovenstående kategorisering af hovedforbrydelsen indeholder således en vis subjektiv afvejning af hvilken kriminalitet, der er grovest. Således er det i tilfælde, hvor der både er tale om vold mod medarbejdere og mod andre, og hvor det ikke er indlysende, hvem der har været udsat for den hårdeste vold, statistisk valgt at lade hovedforbrydelsen tælle med som vold mod medarbejdere.

Ændringer i fordelingen på kriminalitetstyper kan bl.a. forklares ved, at der er personer, hvor dommen er ophævet eller udløbet, at der er kommet nye personer med dom, samt at der er allerede domfældte, der er blevet dømt for en anden type kriminalitet.

Langt den største andel af hovedkriminaliteten vedrører fortsat voldskriminalitet, herunder særligt vold/trussel om vold mod medarbejdere, som igen er steget, dog kun lidt. Hovedparten af de berørte medarbejdere er ansatte på botilbud, men der kan også være tale om hjemmevejledere, kommunale sagsbehandlere, politiassistenter mv.

Der ses ikke én enkelt forklaring på den store andel af voldskriminalitet, men en lang række forskellige faktorer, der samlet kan bidrage til en forklaring, fx ses der fortsat en tendens til, at flere voldsepisoder anmeldes, ligesom der er kommet et øget fokus på arbejdsmiljø på botilbud, så episoder med udadrettet adfærd i højere grad karakteriseres som vold mod medarbejder. For så vidt angår borgere, der bor på botilbud, vil der alt andet lige være øget risiko for, at udadrettet adfærd kan være rettet mod en medarbejder, og endelig sker en del episoder i forbindelse med overgange (mellem sektorer, kommuner, ung/voksen, botilbud mv).

6. Anvendelsen af Samrådets udtalelser

Samrådet afgiver udtalelse til statsadvokaturen og anklagemyndighederne. Samrådets sekretariat kan konstatere, at der er en høj grad af overensstemmelse mellem Samrådets udtalelser og modtagernes vurderinger. Hvis der er forskelle, drejer det sig typisk om sager, der ligger lige på grænsen mellem to foranstaltningstyper, eller at en anbefaling om et vilkår ikke bliver fulgt.

Samrådets anbefalinger samt tilsynsførendes udtalelse indgår i væsentlig grad som grundlag for rettens afgørelse og ses ofte citeret i kendelser og domme.

7. Økonomi

Samråd:

I 2020 var udgiften til Samrådet abonnementsfinansieret med 0,88 kr. pr. indbygger (mod 0,85 kr. i 2019) betalt af alle kommuner i Region Syddanmark.

Samrådsmedlemmerne er ulønnede, bortset fra formand og næstformand.

Tilsyn:

Det kriminalpræventive tilsyn afregnes konkret pr. borger, der er i tilsyn.

Årstaksten for et kriminalpræventivt tilsyn i 2020 var 9.677 kr. (2019: 9.432 kr.) for tilsyn med en borger i kommunale og regionale tilbud og 19.196 kr. (2019: 18.710 kr.) for tilsyn med en borger i private tilbud eller i egen bolig. Prisforskellen er begrundet i, at tilsynet er mere omfangsrigt, når borgeren er i privat regi.

Taksterne fremkommer ved pris- og lønfremskrivning af tilsynstaksterne.

8. Studietur mv.

I forbindelse med februar måneds samrådsmøde var Samrådet på studietur til Kofoedsminde. Det var en spændende, tankevækkende og berigende dag med både oplæg, dialog og rundvisning på afdelingerne.

9. Afsluttende bemærkninger

I 2020 har både Folketingets Ombudsmand, Socialstyrelsen og Social- og Indenrigsministeriet haft øget fokus på forholdene og udfordringerne i forhold til domfældte udviklingshæmmede. Samrådsformanden har således været i dialog med og haft besøg fra Ombudsmandens kontor i forbindelse med dennes tema for 2020 om domfældte udviklingshæmmede. Samrådsformanden har endvidere deltaget i Social- og Indenrigsministeriets referencegruppe for domfældte med udviklingshæmning til drøftelser særligt omkring udfordringerne på Kofoedsminde med bl.a. overbelægning og bekymringerne for kvaliteten i indsatsen.

Covid-19 har dog medført forsinkelser i processerne, så resultaterne afventes stadig.

Covid-19 har i det hele taget haft stor indflydelse på arbejdet i 2020 i hele den offentlige sektor, og således også for Samråd og tilsyn. Mere end nogensinde før er der gjort brug af videomøder og telefonisk kontakt.

Det kriminalpræventive tilsyn har ikke kunnet gennemføres som vanligt, men der har været stort fokus på at opretholde et kriminalpræventivt tilsyn, også under de ændrede præmisser. De tilsynsførende har prioriteret at opretholde kontakt med borgerne, hvis hverdag også har været påvirket af de særlige omstændigheder og restriktioner, der har været gældende i 2020. I større omfang er tilsyn foretaget telefonisk, men hvor det ikke har været muligt eller hensigtsmæssigt, er tilsynet gennemført med personligt fremmøde med fuld overholdelse af de sundhedsmæssige retningslinjer. De ændrede forudsætninger vurderes således ikke at have haft konsekvenser for den samlede kvalitet i opgaveløsningen.

Samarbejdet med kommuner, politi og statsadvokaturer har også i 2020 været fuldt tilfredsstillende for Samrådets og de tilsynsførendes arbejde, og det vurderes også, at der fortsat fra samarbejdspartners side er høj tilfredshed med både Samrådets og de tilsynsførendes opgaveløsning. Dette skal sandsynligvis ses i lyset af den konstruktion, der er valgt i Syddanmark, hvor ekspertisen i Syddanmark er samlet i et fælles Samråd, og at de tilsynsførende har stor erfaring kombineret med, at et stort antal borgere hvert år går gennem såvel Samrådets som de tilsynsførendes hænder.

Der har ligeledes fortsat været et godt og tæt samarbejde mellem ledere og medarbejdere på botilbuddene, de tilsynsførende og Samrådet.

Sekretariatet bliver jævnligt anmodet om rådgivning og sparring fra anklagemyndigheder, statsadvokaturen og kommuner, herunder kommuner fra dele af landet, hvor der ikke er etableret et Samråd. Ligeledes har flere kommuner uden for Region Syddanmark forespurgt til muligheden for at blive tilknyttet det fælleskommunale kriminalpræventive tilsyn, og det er oplevelsen, at disse kommuners kendskab til foranstaltningsområdet er yderst begrænset, hvilket fra et borgerperspektiv må betegnes som bekymrende.

Samrådets helhedsorienterede og kvalificerede udtalelser medvirker til, at borgeren kan idømmes den foranstaltning, der konkret er den mest hensigtsmæssige til at imødegå risikoen for ny kriminalitet, at der fastholdes et kriminalpræventivt fokus i foranstaltningsperioden, og at en foranstaltning ikke udstrækkes længere end nødvendigt. Det er således sekretariatets opfattelse, at eksistensen af et Samråd har stor betydning for domfældte udviklingshæmmedes retssikkerhed.

Hjemmeside:

På Samrådets hjemmeside: www.samraadsyddanmark.dk findes vedtægt for Samrådet, årsrapporter, tilsynsnotat, navnelister, mødedatoer, tidsfrister for anmodninger til og svar fra Samrådet, takster mv.

23. februar 2021
Lea Friberg
Samrådsformand

Årsrapport 2020

Fælleskommunalt Socialsekretariat

Fælleskommunalt Socialsekretariats hovedopgave er at understøtte og koordinere processen i forhold til Rammeaftalen, hvis formål er at sikre koordinering og styring af det Specialiserede Social- og Specialundervisningsområde i Region Syddanmark. Derudover er Socialsekretariatets formål at løse opgaver, udarbejde analyser, oplæg m.v. for Kommunekontaktrådet (KKR) i Syddanmark, Socialdirektørkredsen og kredsen af kommunaldirektører.

Sekretariatet har løbende kontakt til direktører, fagchefer, stabs- og fagmedarbejdere hos de 22 syddanske kommuner. Derudover udvikles og vedligeholdes diverse samarbejdsnetværk med de syddanske kommuner, Region Syddanmark og med øvrige samarbejdspartnere (eksempelvis KKR-sekretariatet, Fælleskommunalt Sundhedssekretariat, KL og de fælleskommunale socialsekretariater i landets andre regioner).

Sekretariatet er endvidere i dialog med Socialstyrelsen særligt i forbindelse med Rammeaftalerne

og National Koordination, herunder afrapporteringer på baggrund af centrale udmeldinger.

Via ovenstående opgaver sikrer Socialsekretariatet en rød tråd mellem de politiske målsætninger og ønsker for området og det administrative arbejde. Fælleskommunalt Socialsekretariat refererer overordnet til Socialdirektørforum, der består af socialdirektørerne i de 22 kommuner i Syddanmark samt Region Syddanmark. Fælleskommunalt Socialsekretariat deler kontorfaciliteter med Fælleskommunalt Sundhedssekretariat og KKR Syddanmark, og samarbejdet mellem de tre sekretariater er derfor tæt.

De største resultater fra 2020

Rammeaftale for det specialiserede social- og specialundervisningsområde 2021-2022

Sekretariatet har i 2020 udarbejdet Rammeaftale 2021-2022 for det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Forud for udarbejdelsen af Rammeaftalen har der været en været en politisk proces i alle de syddanske kommuner og i Region Syddanmark omkring udvælgelse af temaer, som input til drøftelserne af den kommende Rammeaftale for 2021-2022, hvor sekretariatet, i forbindelse med de lokalpolitiske drøftelser, har modtaget gode bidrag til Rammeaftalen.

Det var oprindeligt planlagt, at bidragene skulle drøftes på en politisk temadag den 26. marts 2020. Temadagen blev dog desværre aflyst grundet Covid-19, hvorfor Socialdirektørforum i stedet drøftede bidragene og blev enige om følgende tre indsatsområder i Rammeaftalen 2021-2022:

1. Tværsektoriel kobling til andre sektorområder
2. Styring og kapacitet
3. Kvalitet i indsatserne

Der nedsættes arbejdsgrupper inden for hvert af de tre indsatsområder, og sekretariatet vil forestå sekretariatsbetjening af de tre arbejdsgrupper samt den løbende opfølgning på rammeaftlearbejdet.

Rammeaftalen 2021-2022 er politisk godkendt i alle syddanske kommuner og i regionen.

Centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen

Socialstyrelsen sikrer, via den nationale koordinationsstruktur, at der er det rette udbud af højt specialiserede tilbud og indsatser til de målgrupper, der har behov for det. Tilbud og indsatser skal være til stede på nationalt plan og tilgængelige for kommunerne. På denne baggrund udsendte Socialstyrelsen tre centrale udmeldinger til kommunerne om henholdsvis:

1. Udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug
2. Borgere med udviklingshæmning, der er domfældte og anbragt på en sikret afdeling
3. borgere med svære spiseforstyrrelser.

Landets kommuner har i 2020 behandlet de centrale udmeldinger ved at afrapportere på deres tilrettelæggelse og koordinering af tilbud og indsatser til de to målgrupper. Socialsekretariatet har indhentet data fra kommunerne og forestået koordinering på tværs af kommunerne i Syddanmark og de øvrige dele af landet. Det har i hele processen været et nødvendigt fokus på dialog og koordinering med sekretariaterne fra de fire andre KKR-områder, så afrapporteringerne er afstemt med blik for den samlede nationale tilbudsstruktur.

Socialsekretariatet har lavet en afrapportering på hver enkelt central udmelding til Socialstyrelsen, der indeholdt følgende fire temaer:

1. Målgruppen (antal borgere inden for målgruppen)
2. Højt specialiserede tilbud og indsatser
3. Koordinering og samarbejde
4. Fremadrettet tilrettelæggelse af indsatsen

De tre centrale udmeldinger blev i 2020 politisk godkendt i de 22 kommuner og regionen i Syddanmark.

Etablering af fagligt netværk for ledere af botilbud og centre

Socialdirektørforum har besluttet at etablere et fagligt netværk for ledere af botilbud og centre i de syddanske kommuner og Region Syddanmark. Formålet med netværket er at sikre løbende udvikling af socialområdet, både på botilbuddene og i regi af Socialdirektørforum samt sikre videndeling mellem netværkets deltagere. Der skal sikres en tæt kobling mellem

Årsrapport 2020

Socialdirektørforum og netværket, så strategiske drøftelser i Socialdirektørforum bringes ind i netværket.

Socialsekretariatet forestår planlægningen af møderne i samarbejde med ledere fra de kommunale botilbud. Afviklingen af de første tre netværksmøder sker desuden med bistand fra konsulenter fra KL's konsulentvirksomhed, Moment.

Grundet Covid-19-situationen er de første to netværksmøder afviklet virtuelt over to formiddage, hvor indholdet har bestået af oplæg og efterfølgende gruppedrøftelser.

Netværksmøderne er fremadrettet tænkt som heldagsmøder med plads til inspiration og videndeling, og det tilstræbes at møderne kan afholdes på konkrete botilbud to gange årligt når det igen er muligt at mødes fysisk.

Fælles projekter med psykiatrien i Syddanmark

Psykiatriområdet er fortsat i fokus og et område med både politisk og offentlig bevågenhed i forhold til kapacitet og kvalitet. Sammen med Region Syddanmark har Socialdirektørforum og Fælleskommunalt Socialsekretariat fortsat et tæt samarbejde omkring en række initiativer inden for psykiatrien.

Særlige pladser i Psykiatrien er et tilbud for borgere, der udover svær psykisk sygdom også er massivt udfordret på andre parametre. Formålet med pladserne er at tilbyde en behandlings- og rehabiliteringsindsats, for at stabilisere borgerens helbred og få nedbragt mængden af konflikter og voldsepisoder.

Sammen om Psykiatri har til formål at skabe bedre sammenhæng i indsatserne for borgerne, som i sidste ende har til hensigt at medvirke til færre indlæggelser, øget ambulant behandling og mere progression for borgeren.

Fremskudt psykiatrifunktion på børne- og ungeområdet er et satspuljeprojekt, som har til formål at forebygge, at børn og unge i mistrivsel står uden relevante indsatser, fordi de ikke tilhører målgruppen for psykiatrien og samtidig er svære at løfte for kommunerne uden den rette sparring fra psykiatrien.

I alle tre projekter koordinerer sekretariatet løbende indsatser med psykiatrien i Syddanmark og sikrer sammenhæng til beslutninger og drøftelse i Socialdirektørforum.

Driftsopgaverne for 2020

Fælleskommunalt Socialsekretariat løser en række løbende driftsopgaver, herunder udpegninger til diverse udvalg, styregrupper og arbejdsgrupper samt samarbejde med de øvrige fælleskommunale socialsekretariater. Den største driftsopgave er at sekretariatsbetjene de fælleskommunale fora, som de 22 syddanske kommuner sidder med i. De mest centrale fora, som sekretariatet betjener, er beskrevet nedenfor.

Socialdirektørforum

Socialdirektørforum består af socialdirektørerne fra de 22 syddanske kommuner. Det er sekretariatets hovedopgave at betjene Socialdirektørforum og hermed de 22 syddanske kommuner. Formålet med Socialdirektørforum er at følge og kvalificere den faglige og økonomiske udvikling på det specialiserede sociale område og tage initiativer, som kan kvalificere udviklingen generelt, og for rammeaftalerne. Der afholdes 5 årlige møder i Socialdirektørforum.

Socialdirektørforum har et forretningsudvalg, hvor fem kommuner indgår i forretningsudvalget. Forretningsudvalget skal forberede dagsordener, materialer, drøftelser mv. til Socialdirektørforum samt være sparringspartner til nedsatte arbejdsgrupper. I 2020 bestod forretningsudvalget af repræsentanter fra Esbjerg (formandskab), Odense, Haderslev, Fredericia, Tønder og Vejle.

Sekretariatets arbejde består blandt andet af udarbejdelse af dagsordener, referater, notater og afdækninger til både Socialdirektørforum og Forretningsudvalget.

Økonomisk arbejdsgruppe

Økonomisk arbejdsgruppe refererer til Forretningsudvalget under Socialdirektørforum og består af repræsentanter fra seks kommuner (herunder en formand fra Odense Kommune), en repræsentant fra Region Syddanmark samt en repræsentant fra Socialsekretariatet. Der afholdes

Årsrapport 2020

møde én gang om måneden (bortset fra juli). Socialsekretariatet udarbejder dagsordener til møderne og sikrer, at der sker opfølgninger på beslutninger truffet i Socialdirektørforum.

Økonomisk arbejdsgruppe samarbejder løbende omkring spørgsmål fra kommunerne fx omhandlende lukning af tilbud, følger udviklingen i udgifter og løser derudover diverse ad hoc-opgaver. Sekretariatet indhentede i 2020 belægningsprocenter fra kommunerne, som økonomisk arbejdsgruppe efterfølgende bearbejder i fællesskab.

Årligt afholder Økonomisk arbejdsgruppe desuden et møde vedrørende takstberegning samt egenbetaling med deltagelse fra de 22 syddanske kommuner og Region Syddanmark. Dette anvendes som forberedelse til kommunernes takstberegning og planlægges i samarbejde med Socialsekretariatet.

Grundet Covid-19 blev dette møde afviklet virtuelt med ca. 100 deltagere, og tilbagemeldinger fra deltagerne udtrykte tilfredshed med denne mødeform situationen taget i betragtning.

Økonomi

Fælleskommunalt Socialsekretariat blev etableret i foråret 2011, da kommunerne den 3. marts 2011 overtog koordineringsansvaret for det specialiserede socialområde fra regionerne.

Sekretariatet har i 2020 været bemandet af konsulent Camilla Holst Milland, teamleder Stinna Kruse Sonnichsen og fra 1. april 2020 også af konsulent Rikke Christoffersen.

Det blev i december 2020 besluttet at nedlægge teamlederfunktionen i forbindelse med, at Stinna Kruse Sonnichsen opsagde sin stilling.

Sekretariatet var i 2020 – sammen med Fælleskommunalt Sundhedssekretariat og Sekretariatet for KKR Syddanmark – placeret på Haderslev Rådhus, da Borgmester H.P. Geil er formand for Kommunekontaktrådet i denne valgperiode.

Fælleskommunalt Socialsekretariat finansieres af kommunerne ud fra en fordelingsnøgle baseret på indbyggertal (opgjort 1. januar i budgetåret).

651088 Socialssekretariat Regnskab 2020, korrigeret budget 2021 og budgetforslag for 2022 og 2023

	Regnskab 2020	Budget 2020	Justeret budget 2021	Godkendt budget 2021	Forslag Budget 2022	Forslag Budget 2023
		Godkendt			2021 LP	2021 LP
Løn	1.455.144	1.611.160	1.250.000	1.520.000	1.250.000	1.250.000
Efteruddannelse	0	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Tjenestekørsel	9.140	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Øvrige personale udgifter	4.549					
Personaleudgifter i alt	1.468.833	1.681.160	1.320.000	1.590.000	1.320.000	1.320.000
Aktiviteter	0	480.000	200.000	200.000	480.000	480.000
Særlige fælleskommunale initiativer:						
Fremskudt funktion	0	150.000	150.000	150.000		
Sammen om psykiatri	415.000		400.000	400.000		
DK 2020- Klimasekretariat			700.000		700.000	700.000
Rejser og repræsentation a)	231.189					
Fælleskommunal mødevirksomhed	43.207	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Kontorhold, administration mv. b)	189.617	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000
Materiale og aktivitetsudgifter i alt	879.013	1.140.000	1.960.000	1.260.000	1.690.000	1.690.000
Udgifter til IT	4.945	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Inventar	0	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Kapacitetsudgifter i alt	4.945	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Husleje m.m. c)	64.063	51.200	52.800	62.500	52.800	52.800
Grunde og Bygninger i alt	64.063	51.200	52.800	62.500	52.800	52.800
Kommunaldirektørkredsen			100.000	100.000	100.000	100.000
Omplacering	210.840					
Udgifter i alt	2.627.694	2.907.360	3.467.800	3.047.500	3.197.800	3.197.800
Overførsel fra tidligere år	-3.589.269		-2.961.576		-1.493.776	-793.776
Kommunebetaling c)	-2.000.001	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	-2.497.800	-2.497.800
Indtægter i alt	-5.589.270	-2.000.000	-4.961.576	-2.000.000	-3.991.576	-3.291.576
Opsamlet resultat	-2.961.576		-1.493.776		-793.776	-93.776

a) regnskabet for 2020 omhandler udgifter til Rambøll i forbindelse med studietur til London for Socialdirektører i Region Syddanmark

b) regnskabet for 2020 indeholder udgiften til

Odense kommune for tilknytning til

b) Husleje m.m. dækker over udgifterne i forbindelse med benyttelse af lokaler, el, vand, varme, kontorhold m.m. jfr. indgået aftale

Formand for Socialdirektørforum Syddanmark

Lise Plougmann Willer
Esbjerg kommune
Torvegade 74
6700 Esbjerg

Socialstyrelsen

Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: +45 72 42 37 00
info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Sagsnr.:
2020 - 15572

Kære Lise Plougmann Willer

Dato:
26. marts 2021

Tak for den fremsendte redegørelse vedrørende tilgængelighed til højt specialiserede tilbud og indsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse i Region Syddanmark – herunder kommunernes brug af Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi i Odense.

Af den fremsendte redegørelse fremgår det, at der i januar 2021 har været en dialog mellem de syddanske kommuner og Region Syddanmark omkring den aktuelle status for CKV - herunder regionens vurdering af, om der er en risiko for afspecialisering på CKV. Videre fremgår det af redegørelsen, at det i dialogen med Region Syddanmark er blevet klart, *"at der kan være en risiko for afspecialisering, såfremt hjemtagelse af opgaver fortsætter. Region Syddanmark har oplyst, at der er en nedre grænse for, hvor lille en kritisk masse, der kan være i opgaverne, før afspecialisering er en konsekvens."*

I den fremsendte redegørelse præsenteres derudover forslag til, hvordan de indsatser, der hidtil har været tilgængelige på Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi, vil blive dækket af udbuddet i den øvrige tilbudsstruktur af højt specialiserede tilbud til målgruppen. Her præsenteres en række lokalt forankrede samarbejder mellem to eller flere kommuner.

Det er Socialstyrelsens vurdering, at de præsenterede samarbejder ikke umiddelbart udgør et tilstrækkeligt specialiseret alternativ til de indsatser, der hidtil har været tilgængelige på Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi.

Med udgangspunkt i den fremsendte redegørelse vurderer Socialstyrelsen fortsat, at der kan være en risiko for uhensigtsmæssig afspecialisering, og har på den baggrund besluttet at foretage en yderligere afdækning af problemstillingerne på området.

Socialstyrelsen har derfor indkaldt Center for Kommunikation og Velfærdsteknologis ledelse samt centerets driftsherre, Region Syddanmark, til et afklarende dialogmøde om risikoen for afspecialisering som følge af hjemtagning af opgaver.

Herudover har Socialstyrelsen indkaldt Danske Handicaporganisationer til et dialogmøde omkring de udfordringer, som deres medlemmer oplever i tilknytning til situationen omkring Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi.

Endelig vil vi meget gerne invitere dig som formand for Socialdirektørforum Syddanmark samt repræsentanter for de ansvarlige forvaltningsledelser i henholdsvis Odense og Faaborg-Midtfyn kommuner til et opfølgende dialogmøde vedrørende situationen omkring Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi.

Vi kan i udgangspunktet foreslå følgende mulige dato til et opfølgende møde, der kan gennemføres virtuelt:

Den 6. maj 2021 kl. 13.00-14.30

Dagsorden til mødet vil blive fremsendt forud for mødet.

Vi skal venligst bede om en tilbagemelding på, om der er mulighed for et opfølgende møde på den foreslåede dato, samt hvem der deltager som repræsentant for henholdsvis Socialdirektørforum Syddanmark og eventuelt de ansvarlige forvaltningsledelser i henholdsvis Odense og Faaborg-Midtfyn kommuner.

Tilbagemeldingen kan ske til specialkonsulent Lars Balle Jensen på lbje@socialstyrelsen.dk, som også kan koordinere en evt. alternativ mødedato i maj.

Venlig hilsen

Henrik Frostholm

Kontorchef

Kontor for Socialtilsyn og National Koordination

Kommissorium for analyse af opgaver i Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV)

Baggrund

Socialstyrelsen har i januar 2021 henvendt sig til Socialdirektørforum og Region Syddanmark vedrørende tilgængeligheden til højt specialiserede tilbud og indsatser til børn og unge med alvorlige synsnedsettelser. Socialstyrelsen er bekymrede for, at CKV's ydelser på det højt specialiserede synsområdet er truede, set i lyset af at flere fynske kommuner har hjemtaget opgaver fra CKV på andre områder end synsområdet.

Formål

Med baggrund i Socialstyrelsens bekymring sætter Socialdirektørforum og Region Syddanmarks socialområde gang i et analysearbejde, som skal afdække situationen omkring CKV.

Da CKV's synsressourcer er forbundet fagligt og økonomisk med øvrige ydelser i regi af CKV, igangsættes der – med afsæt i analysen - en afdækning af mulige scenarier for, hvordan fremtidens CKV kan se ud, hvis de fynske kommuner fortsætter med at hjemtage ydelser fra CKV.

Formålet er at sikre et grundlag for videre drøftelser af CKV's opgaver i fremtiden og give Socialdirektørforum og Region Syddanmark et videns og beslutningsgrundlag i forhold til proaktivt at kunne igangsætte nødvendige tiltag omkring CKV og samlet sikre, at der er tilstrækkeligt højt specialiserede ydelser på kommunikationsområdet i Syddanmark.

Opgavebeskrivelse

Der gennemføres en analyse, som afdækker opgavefeltet hos CKV, herunder overblik over CKV's ydelser, brugerflow, konsulentytelser og andre relevante aktiviteter for CKV samt udvikling i kommunernes brug af ydelserne.

Analysen skal danne grundlag for en beskrivelse af mulige scenarier for fremtidigt samarbejde på kommunikationsområdet.

Analysen skal bl.a. omfatte:

- Hvilke opgaver løser CKV i dag fordelt på fagområder?
- CKV's organisering med antal ansatte, fordeling på fagområder, budgetgrundlag, antal løste opgaver på fagområder m.m.
- Hvordan er specialiseringsgraden på de forskellige områder aktuelt, og hvilket minimumsniveau er nødvendigt ift. eks. økonomi, antal borgere og kompetencer for at kunne opretholde muligheden for at levere højt specialiserede ydelser på CKV's områder?
- Køber CKV ydelser fra andre aktører/leverandører til de højt specialiserede opgaver?
- Hvilke områder er trukket hjem til kommunerne, og hvordan er kommunernes tilkøb på de faglige opgaver efter en hjemtagelse? Hvordan har kommunerne tilrettelagt indsatsen for at sikre højt specialiserede tilbud på de områder, de har hjemtaget?

4. maj 2021

- Kommunale overvejelser om yderligere hjemtagelser af opgaver?
- Hvordan vurderer CKV og kommunerne, at fremtidens opgaver vil se ud for CKV?
- En vurdering af om et CKV med kun synsopgaver er muligt i forhold til at kunne levere højt specialiserede ydelser, og om muligt at skøn for, hvad det vil koste?
- Er der andre faglige opgaver end syn, som vurderes at være truet?
- Hvordan løser øvrige kommuner (jyske) opgaver på synsområdet?
- Beskrivelse af øvrige samarbejder på tværs, der understøttes af CKV som videnscenter på kommunikationsområdet
- Andet

Analysen baserer sig dels på datatræk, interviews og fremtidsscenerier (beregninger og beskrivelser).

Organisering

Arbejdsgruppe:

Region Syd: Chefkonsulent Anne Plougmann Lindsted og chefkonsulent Rasmus Thode Rask

Socialsekretariatet: Chefkonsulent Birgitte Lambrechtsen og strategisk konsulent Bodil Larsen-Ledet

Styregruppe:

Formand for Socialdirektørforum Lise Willer

Direktør Region Syddanmarks socialområde Christian Schacht-Magnussen

Direktør Odense Kommune Rene Juncker

Direktør Assens Kommune/

Centerchef CKV Steen Friis

Tidsplan

Arbejdet sættes i gang medio maj 2021 og forventes færdig inden medio oktober 2021.

Der udarbejdes en nærmere procesplan for analysens elementer.

Ressourcer

Forventede ressourceforbrug skal afklares, herunder også om en ekstern part skal inviteres til at udarbejde analysen. Arbejdsgruppen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at lade et eksternt firma udarbejde analysen.

DH og KL: Retssikkerhedsalliance

Indledning

Kommunerne har ansvaret for at yde hjælp efter en række forskellige love til personer med nedsat funktionsevne. Hjælpen har afgørende betydning for livskvaliteten og mulighederne for at leve et selvstændigt og meningsfyldt liv for mennesker med handicap og deres familier.

Debatten om retssikkerhed på socialområdet har fået fornyet styrke i 2020-2021. Siden kommunerne fik det fulde myndigheds- og finansieringsansvar for handicapområdet med strukturreformen i 2007, har der løbende været rejst kritik af retssikkerheden på socialområdet fra handicaporganisationerne.

For at forbedre retssikkerheden mener Danske Handicaporganisationer (DH) og KL, at der er behov for, at alle parter, der har en aktie ind i problemerne på området, går sammen, og i fællesskab får afdækket problemerne og finder frem til, hvilke løsninger, der kan føre til, at borgerne får den rette hjælp og støtte ved første afgørelse.

Formål og mål

Retssikkerhedsalliancen har et overordnet formål om at afdække fælles forståelse af konkrete retssikkerhedsproblematikker, årsager hertil samt udarbejde forslag til konkrete løsninger på kort sigt og lang sigt, som kan styrke retssikkerheden for mennesker med nedsat funktionsevne.

Retssikkerhedsalliancen har to faser – en kortsigtet og en langsigtet.

Målet for den kortsigtede fase er at udarbejde konkrete forslag til retssikkerhedstiltag med fokus på at styrke sagsbehandlingen og visitationen, og som vil kunne spilles ind i bl.a. Økonomiaftalen for 2022, Reserven for social-, sundhed- og arbejdsmarkedsområdet for 2022 og Finansloven for 2022.

Målet for den langsigtede fase er, at retssikkerhedsalliancen udarbejder forslag til en retssikkerhedspakke med henblik på politisk aftale i 2022. Retssikkerhedspakken har det overordnede formål at sætte borgerens livskvalitet i centrum og skabe bedre kvalitet i sagsbehandlingen. Det kræver, at vi bl.a. styrker samarbejdet og tilliden mellem kommune, borger og pårørende, at fagligheden i sagsbehandlingen og borgernes indflydelse på valg af indsats styrkes og at lovgivningen på visse områder forenkles. Alliancen skal opstille konkrete indikatorer, som man kan arbejde henimod. Det kan fx være et konkret mål om færre omgjorte sager.

Alliancepartnere

DH og KL er værter for alliancen og varetager sekretariatsfunktionen. Derudover er det centralt, at andre relevante organisationer og vidensaktører inviteres med.

Følgende organisationer kan med fordel inviteres med i alliancen med henblik på at sikre fælles forståelse af retssikkerhedsproblematikker og opbakning til konkrete forslag: DH's medlemsorganisationer, kommuner, Justitia, Advokatsamfundet, Institut for Menneskerettigheder, Det Centrale Handicapråd, DUKH, Ligeværd, Foreningen af Kommunale Sociale-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer (FSD), Børne- og Kulturchefforeningen (BKF), Danske Professionshøjskoler, Dansk Socialrådgiverforening, HK Kommunal samt andre relevante faglige organisationer.

Derudover inviteres relevante videnspersoner til at bidrage med input og inspiration til alliancen. Det kan med fordel være Monica Lyloff, der står bag #enmillionstemmer, Bettina Post, tidligere formand for Dansk Socialrådgiverforening og nuværende borgerrådgiver i Høje Taastrup Kommune og Sanne Møller fra Embedsværket.

Proces

Retssikkerhedsalliancens arbejde påbegyndes marts 2021 og fortsættes indtil videre frem til udgangen af 2022. Fase 1 og fase 2 påbegyndes samtidigt.

Proces for fase 1:

1. Invitation til organisationer og vidensaktører om at deltage i alliancen
2. Kickstart af alliance-arbejdet med rundbordssamtale eller lignende
3. Dialog med alliancens parter med henblik på fælles forståelse af årsager til retssikkerhedsproblematikker
4. Udarbejdelse af 3-4 prioriterede konkrete forslag
5. Intern politisk godkendelse af de konkrete forslag hos alliancens parter
6. Politisk proces i forhold til kommuneøkonomiforhandlinger foråret 2021 og forhandlingerne om reserven og finansloven i Folketinget 2021.

Proces for fase 2:

1. Fastsættelse af konkret mål for retssikkerhedsalliancen, som retssikkerhedspakken tager afsæt i
2. Dialog med henblik på fælles forståelse af årsager til retssikkerhedsproblematikker
3. Udarbejdelse af forslag til retssikkerhedspakke i alliancen med afsæt i fælles problemforståelse
4. Intern politisk godkendelse af forslag til retssikkerhedspakke
5. Politisk proces i forhold til retssikkerhedspakken med henblik på konkret politisk aftale i 2022.
6. Efter afsluttede forhandlinger samler retssikkerhedsalliancen op på behovet for at fortsætte alliancen.

Kommissorium for tværsektorielt samarbejdsudvalg.

Baggrund

Samarbejdsudvalget er nedsat på baggrund af samarbejdsaftalen mellem Region Syddanmark og kommunerne om sundhedsfaglig rådgivning og vurderinger fra Klinisk Funktion i sager om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension samt sygedagpengesager.

Samarbejdsudvalgets formål

Samarbejdsudvalget kan drøfte generelle spørgsmål vedr. sundhed og arbejdsmarkedsmæssige forhold og har til formål at koordinere samarbejdet mellem region og kommune i forhold til:

- Den generelle udvikling i opgavevolumen og det daglige samarbejde.
- Behov for nye fælles tiltag afledt af reformer, IT mv.
- Planlægning af tværsektorielle temadage 1 x årligt
- Tværsektorielle kvalitetssikringstiltag.
- Sammenhæng mellem opgaver og økonomi i aftalen.
- Nedsætte fælles ad hoc underarbejdsgrupper, der løser konkrete opgaver.
- Godkendelse af årsregnskabet.

Samarbejdsudvalgets sammensætning

Samarbejdsudvalget er sammensat på følgende vis:

- Samarbejdsudvalgets formand er afdelingsleder i Praksis, Region Syddanmark.
- 6 kommunale repræsentanter – heraf mindst 4 repræsentanter fra jobcenter/arbejdsmarked.
- 1 – 2 Regionale repræsentanter fra Klinisk Funktion
- Regional sekretær fra Sundhedsplanens Følgegruppe for uddannelse og arbejdsmarked.
- Repræsentant fra Arbejdsmarkedskontor Syd
- Repræsentant fra KKR Syddanmark
- Praksiskoordinator for almen praksis

På forårsmødet i ulige år udskiftes 2 af de 6 kommunale repræsentanter – d.v.s. at kommunale repræsentanter er medlemmer af samarbejdsudvalget i en 4 årig periode – undtaget Odense, der er fast medlem.

Udskiftningen af kommunale repræsentanter foregår efter følgende model:

Efterår 2020	Forår 2021	Forår 2023
Varde Odense Nyborg Aabenraa Esbjerg Kolding (ny i udvalget)	<u>På valg:</u> Varde udskiftes med Billund Aabenraa udskiftes med Haderslev <u>Fortsætter:</u> Odense Nyborg Kolding Esbjerg	<u>På valg:</u> Nyborg udskiftes med Svendborg Esbjerg udskiftes med Vejen <u>Fortsætter:</u> Odense Kolding Haderslev Billund

MED
EFFEKT
FRÅ

Sekretærfunktionen i samarbejdsudvalget varetages af sekretariatet i Klinisk Funktion.

Samarbejdsform/ mødekadence

Samarbejdsudvalget mødes min. 2 x årligt – forår og efterår.

Herudover kan samarbejdsudvalget efter behov nedsætte ad hoc underarbejdsgrupper.

Problemstillinger og sager som ønskes behandlet på møderne i samarbejdsudvalget indsendes til sekretærfunktionen.